

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.
3. Σκοπός του παρόντος Νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

4. Γενικοί στόχοι της ΡΑΕΚ.
5. Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ.
6. Περιφερειακή συνεργασία μεταξύ ρυθμιστικών αρχών για διασυνοριακά θέματα.
7. Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα.
8. Συμμόρφωση προς τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές.
9. Ρυθμιστικές αποφάσεις και αποφάσεις.
10. Τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.
11. Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.
12. Αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ για διερεύνηση παραβάσεων και διεξαγωγή ερευνών.
13. Εξουσίες της ΡΑΕΚ κατά τη διερεύνηση παραβάσεων και τη διεξαγωγή ερευνών.
14. Δικαίωμα εισόδου και Διατάγματα.
15. Εξουσίες της ΡΑΕΚ σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων.
16. Επιβολή διοικητικών προστίμων.
17. Δημοσίευση αποφάσεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων και άλλων μέτρων.
18. Συνεργασία της ΡΑΕΚ με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.
19. Αποφάσεις και καταγγελίες.
20. Εξουσία δημοσίευσης πληροφοριών ή εγγράφων.
21. Ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ, ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

22. Αρχές που διέπουν τις ρυθμιζόμενες διατιμήσεις, τα τέλη και τις χρεώσεις.
23. Ρύθμιση διατιμήσεων και χρεώσεων.
24. Τιμολόγηση και πληροφορίες τιμολόγησης.

ΜΕΡΟΣ ΙV
ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΑΝΤΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΗΤΗ

25. Υποχρέωση εξασφάλισης όλων των απαιτούμενων αδειών για την κατασκευή και τη λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕΚ

26. Υποχρέωση κατοχής άδειας της ΡΑΕΚ.
27. Χορήγηση γενικής άδειας και εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας της ΡΑΕΚ.

28. Όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί αδειών της ΡΑΕΚ.
29. Αιτήσεις για χορήγηση αδειών από τη ΡΑΕΚ.
30. Εξέταση αιτήσεων και χορήγηση αδειών από τη ΡΑΕΚ.
31. Απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας από τη ΡΑΕΚ.
32. Τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση, τερματισμός, μεταβίβαση και παράταση αδειών της ΡΑΕΚ.
33. Τήρηση Μητρώου Αδειών της ΡΑΕΚ και εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας της ΡΑΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

34. Αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού και λήψη μέτρων για διασφάλιση της επάρκειας.

ΜΕΡΟΣ V ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

35. Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.
36. Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.
37. Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του συστήματος μεταφοράς.
38. Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να μην προβαίνει σε διακρίσεις.
39. Έγκριση για χρήση του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια.
40. Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.
41. Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.
42. Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.
43. Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.
44. Έγκριση για χρήση του συστήματος διανομής για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια.
45. Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.
46. Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής να μην προβαίνει σε διακρίσεις.

ΜΕΡΟΣ VI ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

47. Αρμοδιότητες του ΔΣΔ.
48. Γενικές υποχρεώσεις του ΔΣΔ.
49. Διαδικασίες απλής κοινοποίησης για τις συνδέσεις με το δίκτυο διανομής.
50. Κίνητρα για τη χρήση ευελιξίας σε δίκτυα διανομής.
51. Ένταξη της ηλεκτροκίνησης στο δίκτυο διανομής.
52. Καθήκοντα του ΔΣΔ όσον αφορά τη διαχείριση δεδομένων.
53. Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από τον ΔΣΔ.
54. Απόφαση σε διαφορές μεταξύ του ΔΣΔ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.
55. Επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΔ.
56. Κλειστά Συστήματα Διανομής.

ΜΕΡΟΣ VII ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

57. ΔΣΜΚ και διορισμός Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.
58. Τερματισμός του διορισμού του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.
59. Συγκρότηση Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ, Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ και Πειθαρχικής Επιτροπής ΔΣΜΚ.

60. Προσωπικό και εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΜΚ.
61. Προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ και οικονομικές διευθετήσεις.
62. Ταμείο του ΔΣΜΚ.
63. Ταμείο για τη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού.
64. Επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ.
65. Επιτρεπόμενα έσοδα του Λειτουργού της Αγοράς.
66. Εξουσίες του ΔΣΜΚ σε σχέση με την απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας.
67. Εξουσία Υπουργού Οικονομικών όπως παρέχει εγγυήσεις στον ΔΣΜΚ εκ μέρους της Δημοκρατίας.
68. Τήρηση βιβλίων και οικονομικών καταστάσεων και έλεγχος του ΔΣΜΚ από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
69. Ετήσιες Εκθέσεις του ΔΣΜΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

70. Αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ.
71. Ορισμός του ΔΣΜΚ ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού.
72. Αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρισμού.
73. Ανάπτυξη συστήματος μεταφοράς και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις.
74. Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς.
75. Τύπος Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς.
76. Συμμόρφωση με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς
77. Απόφαση για διαφορές μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

78. Ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ.
79. Καθήκον του ΔΣΜΚ να μην προβαίνει σε διακρίσεις.
80. Πιστοποίηση του ΔΣΜΚ.
81. Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες.
82. Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από τον ΔΣΜΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

83. Στελέχωση του ΔΣΜΚ κατά τη μεταβατική περίοδο.
84. Μεταβίβαση εξοπλισμού προς τον ΔΣΜΚ.

ΜΕΡΟΣ VIII ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ, ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

85. Κανόνες Μεταφοράς.
86. Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Μεταφοράς.
87. Επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς.
88. Έναρξη της ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Μεταφοράς.
89. Κανόνες Διανομής.
90. Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Διανομής.
91. Επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Διανομής.

92. Έναρξη της ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Διανομής.
93. Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.
94. Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.
95. Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς.
96. Αποφυγή δυσμενών διακρίσεων.
97. Πρόσβαση από τρίτα μέρη.
98. Χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής και χρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων του ΔΣΜΚ.
99. Χρεώσεις διαχείρισης και λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού.
100. Απευθείας γραμμές.
101. Ετοιμασία έκθεσης πρόβλεψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

102. Κατανομή του φορτίου ηλεκτροπαραγωγής στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΓΡΑΜΜΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

103. Αρμοδιότητες του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.
104. Τήρηση βιβλίων και ξεχωριστών λογαριασμών από τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.
105. Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.
106. Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.
107. Τήρηση βιβλίων και οικονομικών καταστάσεων από τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.
108. Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος.
109. Τύπος Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος.
110. Συμμόρφωση με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, το Μέρος V και VI και τους όρους άδειας.

ΜΕΡΟΣ Χ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

111. Υποχρέωση Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας.
112. Ανάκτηση κόστους Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας.
113. Καθολική υπηρεσία και υποχρεώσεις για την παροχή της.
114. Χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας.
115. Καθορισμός προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου.
116. Γενικά δικαιώματα πελατών.
117. Βασικά συμβατικά δικαιώματα των τελικών πελατών.
118. Δικαίωμα σύναψης σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.
119. Δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή.
120. Σύμβαση σωρευτικής εκπροσώπησης.
121. Εργαλεία σύγκρισης.
122. Ενεργοί πελάτες.
123. Ενεργειακές κοινότητες πολιτών.
124. Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης.
125. Έξυπνα συστήματα μέτρησης.
126. Συμβατική μέτρηση.
127. Διαχείριση δεδομένων.
128. Δικαίωμα εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.
129. Προστασία των ευάλωτων πελατών.
130. Ενεργειακή φτώχεια.
131. Κοινοποίηση των ενεργειακών πηγών.
132. Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης.

ΜΕΡΟΣ ΧΙ

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

133. Αδικήματα.
134. Αδικήματα κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 26 και 27.

ΜΕΡΟΣ XII
ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

135. Εξουσία έκδοσης διαταγμάτων.
136. Δημοσίευση και θέση σε ισχύ Διαταγμάτων.
137. Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς.
138. Έκδοση Κανονισμών.
139. Τήρηση αρχείων.
140. Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων τους.
141. Ειδοποιήσεις.

ΜΕΡΟΣ XIII
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

142. Κατάργηση και διαφυλάξεις.
143. Μεταβατικές διατάξεις.
144. Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.
Παράρτημα.

N. 130(I)/2021

Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 130(I) του 2021

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Προοίμιο. Για σκοπούς-

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 158, 14.06.2019, σ. 125.	(α) εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ», εξαιρουμένων των παραγράφων 1, 4, 5 και 6 του άρθρου 57 αυτής,
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 328, 21.12.2018, σ. 82.	(β) μερικής εναρμόνισης με τα άρθρα 2, 15, 17, 21, 22 και 24 της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»,
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 315, 14.11.2012, σ. 1.	(γ) μερικής εναρμόνισης με τα άρθρα 11, 14 και 15 της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ»,
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 326, 8.12.2011, σ. 1.	(δ) αποτελεσματικής εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας»,

- Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 115 25.4.2013, σ. 39.
- (ε) αποτελεσματικότερης εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009»,
- Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 158, 14.6.2019, σ. 54.
- (στ) αποτελεσματικότερης εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας»,
- Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 220, 25.8.2017, σ. 1.
- (ζ) αποτελεσματικότερης εφαρμογής μέρους της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/1485 της Επιτροπής της 2ας Αυγούστου 2019, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας»,
- (η) ανεξαρτησίας του υφιστάμενου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που είναι γνωστό ως ο «Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου» από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

- Συνοπτικός τίτλος. 224(I) του 2022 44(I) του 2023.
- 1.- Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι του 2021 έως 2023.

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Ερμηνεία. 2.-(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«**Αγορά Επικουρικών Υπηρεσιών**» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών και οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**Αγορά Εξισορρόπησης**» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά εξισορρόπηση του συστήματος ηλεκτρισμού, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**αγορές ηλεκτρικής ενέργειας**» σημαίνει τις αγορές για ηλεκτρική ενέργεια, περιλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών αγορών και των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, αγορές για συναλλαγές ενέργειας, δυναμικότητας, εξισορρόπησης και επικουρικών υπηρεσιών σε όλα τα χρονικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών αγορών, των αγορών επόμενης μέρας και ενδοημερήσιων αγορών·

«**άδεια**» σημαίνει άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 26 ή γενική άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 27·

«**άδεια κατασκευής απευθείας γραμμής**» σημαίνει άδεια η οποία απαιτείται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26·

Κεφ. 171.
10 του 1960
16 του 1960
24 του 1963
45 του 1969
53 του 1977
31 του 1979
116 του 1990
250 του 1990
40(I) του 1995
15(I) του 1996
75(I) του 1998
143(I) του 1999
158(I) του 2000
136(I) του 2002
11(I) του 2004
81(I) του 2004
164(I) του 2004
116(I) του 2006
150(I) του 2011
174(I) του 2014.

«**Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου**» ή «**ΑΗΚ**» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο·

«**αιτητής**» σημαίνει πρόσωπο, το οποίο υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29·

«**Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης**» σημαίνει συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του·

«**απευθείας γραμμή**» σημαίνει γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει-

- (α) μία μεμονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν μεμονωμένο πελάτη· ή
- (β) έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας και μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και πελάτες·

185(I) του 2011
6(I) του 2012
185(I) του 2011
32(I) του 2014
55(I) του 2014
31(I) του 2015
3(I) του 2016
120(I) του 2016
104(I) του 2021.

«**απόβλητο**» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Αποβλήτων Νόμο.

«**αποθήκευση ενέργειας**» σημαίνει, σε σχέση με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, την αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη από αυτήν της παραγωγής της ή τη μετατροπή ηλεκτρικής ενέργειας σε μορφή ενέργειας που δύναται να αποθηκευτεί, την αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας, και την μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια ή τη χρήση σε διαφορετικό φορέα ενέργειας·

«**απόκριση ζήτησης**» σημαίνει τις αλλαγές στο ηλεκτρικό φορτίο από τους τελικούς πελάτες σε σύγκριση με τις κανονικές ή τρέχουσες καταναλωτικές τους συνήθειες, με βάση τα σήματα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης σε χρονικά μεταβαλλόμενες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας ή σε οικονομικά κίνητρα, ή σε απόκριση μετά την αποδοχή προσφοράς του τελικού πελάτη, μεμονωμένα ή μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, με σκοπό την πώληση της μείωσης ή της αύξησης της

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 363,
18.12.2014,
σ. 121.

ζήτησης σε δεδομένη τιμή σε οργανωμένες αγορές, όπως ορίζεται στο σημείο 4 του άρθρου 2 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 6 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας·

«**απόφαση**» σημαίνει απόφαση της ΡΑΕΚ, όπως καθορίζεται στο άρθρο 9·

«**αρχείο**» σημαίνει οποιοδήποτε βιβλίο, έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο γραπτό ή έντυπο υλικό σε οποιαδήποτε μορφή περιλαμβανομένης οποιασδήποτε πληροφορίας, αποθηκευόμενης, διατηρούμενης ή φυλασσόμενης διά μέσου οποιασδήποτε μηχανικής ή ηλεκτρονικής συσκευής, είτε αποθηκεύεται είτε όχι, διατηρείται ή φυλάσσεται σε αναγνώσιμη μορφή·

«**ασφάλεια**» σημαίνει την ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και την τεχνική ασφάλεια·

«**ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό**» σημαίνει την ικανότητα του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας να εγγυάται τον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια στους πελάτες με σαφώς καθορισμένο επίπεδο απόδοσης, όπως καθορίζεται στις διατάξεις του εδαφίου (12) του άρθρου 5·

«**αυτοπαραγωγή**» σημαίνει παραγωγή ηλεκτρισμού για ίδια χρήση·

«**αυτοκαταναλωτής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**» σημαίνει τον τελικό πελάτη ο οποίος λειτουργεί εντός των εγκαταστάσεών του που βρίσκονται εντός καθορισμένων ορίων ή σε άλλες εγκαταστάσεις και ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για τις δικές του ανάγκες και δύναται να αποθηκεύει ή να πωλεί ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγει ο ίδιος από ανανεώσιμες πηγές, υπό την προϋπόθεση ότι, για τους μη οικιακούς αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική δραστηριότητά τους·

«**βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές**» σημαίνει, στο πλαίσιο της προστασίας και ασφάλειας δεδομένων σε περιβάλλον έξυπνης μέτρησης, τις πλέον αποτελεσματικές, προηγμένες και κατάλληλες από πρακτική άποψη τεχνικές, οι οποίες συνιστούν καταρχήν τη βάση για τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων·

«**βιοαέριο**» σημαίνει αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα·

112(I) του 2013
121(I) του 2015
157(I) του 2015
62(I) του 2018.

«**βιομάζα**» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμο·

«**γειτονικοί Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς**» σημαίνει τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς που συνδέονται απευθείας μέσω μίας τουλάχιστον γραμμής διασύνδεσης εναλλασσόμενου ή συνεχούς ρεύματος·

«**γενική άδεια**» σημαίνει πλαίσιο αδειοδότησης που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 και που επιτρέπει σε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να δραστηριοποιηθεί στις κατηγορίες που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 27, άνευ εξασφάλισης συγκεκριμένης προς τούτο άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26·

«**γραμμή διασύνδεσης**» σημαίνει γραμμή μεταφοράς, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και σταθμών που χρησιμοποιούνται για τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων, που διασχίζει ή γεφυρώνει το σύνορο μεταξύ κρατών μελών και η

οποία συνδέει το σύστημα ή το δίκτυο μεταφοράς της Κύπρου με το εθνικό σύστημα ή δίκτυο μεταφοράς άλλου κράτους μέλους ή/και με το σύστημα ή το δίκτυο μεταφοράς τρίτης χώρας·

«**δείκτες απόδοσης**» σημαίνει δείκτες που καθορίζονται σε Κανονισμούς δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (ια) του εδαφίου (2) του άρθρου 138·

13(I) του 2008
41(I) του 2014.

«**δεσπόζων συμμετέχων**» σημαίνει την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά ηλεκτρισμού, όπως αυτή καθορίζεται στον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο·

«**Δημοκρατία**» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

1 του 1990
71 του 1991
211 του 1991
27(I) του 1994
83(I) του 1995
60(I) του 1996
109(I) του 1996
69(I) του 2000
156(I) του 2000
4(I) του 2001
94(I) του 2003
128(I) του 2003
183(I) του 2003
31(I) του 2004
218(I) του 2004
68(I) του 2005
79(I) του 2005
105(I) του 2005
96(I) του 2006
107(I) του 2008
137(I) του 2009
194(I) του 2011
78(I) του 2013
7(I) του 2014
21(I) του 2014
100(I) του 2015
148(I) του 2017
151(I) του 2017
152(I) του 2017
98(I) του 2020
136(I) του 2020.

«**δημόσια θέση**», «δημόσια υπηρεσία» και «δημόσιος υπάλληλος» έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο·

«**δημοσιευμένο**» σημαίνει οποιοδήποτε έγγραφο το οποίο διατίθεται στο κοινό, σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή·

«**διαλειτουργικότητα**» σημαίνει, στο πλαίσιο της έξυπνης μέτρησης, την ικανότητα δύο (2) ή περισσότερων γραμμών ή δικτύων, συστημάτων, συσκευών, εφαρμογών ή εξαρτημάτων ενέργειας ή επικοινωνιών να διασυνδέονται και να συνεργάζονται, να ανταλλάσσουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες με στόχο την εκτέλεση των απαιτούμενων λειτουργιών·

«**διασυνοριακή ροή**» σημαίνει τη φυσική ροή ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς ενός κράτους μέλους, η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας παραγωγών, πελατών, ή και τα δύο, που βρίσκονται εκτός του εν λόγω κράτους μέλους στο σύστημα μεταφοράς του·

«**διανομή**» σημαίνει, σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συστημάτων διανομής μέσης και χαμηλής τάσης με σκοπό την

παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·

«**διασυνδεδεμένο σύστημα**» σημαίνει το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες γραμμές διασύνδεσης·

«**διαχείριση της ζήτησης**» σημαίνει τη συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση, στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και τον χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, παρέχοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης ή άλλα μέτρα, όπως οι συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής εάν οι πρώτες από τις εν λόγω επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής·

«**Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης**» σημαίνει το νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη διασφάλιση της συντήρησης και, αν είναι αναγκαία, την ανάπτυξη της γραμμής διασύνδεσης, καθώς και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας και το οποίο κατέχει άδεια όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 26·

«**Διαχειριστής Κλειστού Συστήματος Διανομής**» ή «**ΔΚΣΔ**» σημαίνει τον φορέα εκμετάλλευσης ενός κλειστού συστήματος διανομής, ο οποίος κατέχει άδεια δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 και έχει τα ίδια καθήκοντα, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες με τον ΔΣΔ·

«**Διαχειριστής Συστήματος Διανομής**» ή «**ΔΣΔ**» σημαίνει την ΑΗΚ υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής που έχει καθήκοντα, αρμοδιότητες και υποχρεώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 και 48 στην περιοχή ευθύνης του, όπως αυτή καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ, και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας·

«**Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου**» ή «**ΔΣΜΚ**» σημαίνει το νομικό πρόσωπο που ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 57 και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς και των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας·

«**Διευθυντής Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ**» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο, το οποίο κατέχει την αντίστοιχη μόνιμη θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται σε αντίστοιχο Σχέδιο Υπηρεσίας·

«**Διευθυντής Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ**» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο, το οποίο κατέχει την αντίστοιχη μόνιμη θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται σε αντίστοιχο Σχέδιο Υπηρεσίας·

«**Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ**» σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59·

«**εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας**» σημαίνει, στο σύστημα ηλεκτρικής

ενέργειας, μία εγκατάσταση όπου γίνεται η αποθήκευση της ενέργειας:

«**εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας ανάντη του μετρητή**» σημαίνει, στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας η οποία δεν συνδυάζεται με επιτόπια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός από αυτήν που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της εγκατάστασης, είναι συνδεδεμένη με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής ανάντη του μετρητή και συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, ακολουθώντας εντολές κατανομής που εκδίδονται από τον ΔΣΜΚ:

«**ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας**» σημαίνει το ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943:

«**Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ**» σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59:

«**έκθεση πρόβλεψης**» σημαίνει την έκθεση το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 101:

«**Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ**» σημαίνει το πρόσωπο που ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 57:

«**έλεγχος**» σημαίνει τα δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής σε επιχείρηση, και ιδίως μέσω-

- (α) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης,
- (β) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης:

«**εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία**» σημαίνει οποιαδήποτε πληροφορία, η αποκάλυψη της οποίας είναι δυνατό να ζημιώσει ουσιαστικά τα οικονομικά συμφέροντα οποιουδήποτε προσώπου:

«**Ενδοημερήσια Αγορά Ηλεκτρισμού**» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά άμεση παράδοση ενέργειας που οργανώνεται μέσω διαδικασίας δημοπρασίας για κάθε περίοδο εμπορίας της ίδιας ημέρας, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

«**ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές**» ή «**ανανεώσιμη ενέργεια**» σημαίνει την ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιπροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, ενέργεια από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, ενέργεια από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και τα βιοαέρια:

«**ενέργεια εξισορρόπησης**» σημαίνει την ενέργεια που χρησιμοποιεί ο ΔΣΜΚ για να επιτύχει εξισορρόπηση:

«**ενεργειακή απόδοση**» σημαίνει τον λόγο της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας:

«ενεργειακή κοινότητα πολιτών» σημαίνει την νομική οντότητα που-

- (α) βασίζεται σε εθελοντική και ανοικτή συμμετοχή και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο εταίρων ή μελών που είναι φυσικά πρόσωπα, τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των δήμων, ή μικρές επιχειρήσεις,
- (β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη ή εταίρους της ή τις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται και όχι να παράγει οικονομικά κέρδη, και
- (γ) δύναται να δραστηριοποιείται στην παραγωγή, περιλαμβανομένης της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, στη διανομή και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, στις υπηρεσίες κατανάλωσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, αποθήκευσης ενέργειας, στις υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης, στις υπηρεσίες φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ή στην παροχή άλλων υπηρεσιών ενέργειας στους εταίρους ή τα μέλη της·

«ενεργός πελάτης» σημαίνει τον τελικό πελάτη ή την ομάδα τελικών πελατών που δρουν από κοινού, οι οποίοι καταναλώνουν ή αποθηκεύουν ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στους χώρους τους εντός καθορισμένων ορίων ή σε άλλους χώρους, ή πωλούν ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι ίδιοι ή συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας ή ενεργειακής απόδοσης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δραστηριότητες δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα·

«Ένωση» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Ένωση·

«εξαίρεση» σημαίνει την εξαίρεση από την υποχρέωση για κατοχή άδειας που παραχωρείται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 27·

«εξισορρόπηση» σημαίνει όλες τις ενέργειες και διαδικασίες, σε όλα τα χρονοδιαγράμματα, μέσω των οποίων ο ΔΣΜΚ διασφαλίζει, με τρόπο συνεχή, τη διατήρηση της συχνότητας του συστήματος εντός προκαθορισμένου εύρους σταθερότητας, καθώς και τη συμμόρφωση με το μέγεθος εφεδρειών που χρειάζεται όσον αφορά την απαιτούμενη ποιότητα, σύμφωνα με τους εκάστοτε σε ισχύ Κανόνες Μεταφοράς και Κανόνες Διανομής και Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«έξυπνο σύστημα μέτρησης» σημαίνει το ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο μπορεί να μετρά την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση ενέργειας από το δίκτυο, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες σε σύγκριση με ένα συμβατικό μετρητή, και μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

«επικουρική υπηρεσία» σημαίνει κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής, οι τεχνικές λεπτομέρειες της οποίας δύναται να καθορίζονται στους Κανόνες Μεταφοράς ή/και στους Κανόνες Διανομής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εξισορρόπησης και των επικουρικών υπηρεσιών μη σχετική με τη συχνότητα, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της διαχείρισης συμφόρησης·

«επικουρική υπηρεσία μη σχετική με τη συχνότητα» σημαίνει υπηρεσία που χρησιμοποιείται από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ για τον έλεγχο τάσης σταθερής κατάστασης, ταχείες εγχύσεις άεργου ρεύματος, αδράνεια για σταθερότητα των τοπικών δικτύων, ρεύμα βραχυκυκλώσεως, ικανότητα επανεκκίνησης από ολική διακοπή και ικανότητα λειτουργίας νησίδιας, οι τεχνικές λεπτομέρειες των οποίων δύναται να καθορίζονται στους Κανόνες Μεταφοράς ή/και στους Κανόνες Διανομής·

«**επιλέξιμα μέρη**» σημαίνει μέρη που καθορίζονται σύμφωνα με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 127 ώστε να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα τελικών πελατών·

«**Επιτροπή**» σημαίνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«**επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας**» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- (α) Παραγωγή·
- (β) μεταφορά·
- (γ) διανομή·
- (δ) σωρευτική εκπροσώπηση·
- (ε) απόκριση ζήτησης·
- (στ) αποθήκευση ενέργειας·
- (ζ) προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,

και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε κατόχου άδειας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, και μη συμπεριλαμβανομένων των τελικών πελατών·

«**εργαλείο σύγκρισης**» σημαίνει το εργαλείο σύγκρισης προσφορών των προμηθευτών που ορίζεται στο άρθρο 121·

«**ΕΣΣΕΚ**» σημαίνει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που εκπονείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 328,
21.12.2018,
σ. 1.

«**εύλογο κέρδος**» σημαίνει το κέρδος όπως καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ στη βάση διεθνούς πρακτικής για έκαστη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα·

«**ηλεκτρική γραμμή**» σημαίνει οποιαδήποτε γραμμή που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ή μεταξύ άλλων, για τη ροή ηλεκτρισμού για οποιοδήποτε σκοπό και περιλαμβάνει-

- (α) οποιοδήποτε στήριγμα για οποιαδήποτε τέτοια γραμμή, που περιλαμβάνει οποιαδήποτε κατασκευή, πάσσαλο ή οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο εντός, επί, διά μέσου ή από το οποίο, μια τέτοια γραμμή δυνατόν να στηρίζεται, μεταφέρεται ή αναρτάται,
- (β) οποιαδήποτε συσκευή η οποία συνδέεται με οποιαδήποτε τέτοια γραμμή για τον σκοπό ροής ηλεκτρισμού ή παροχής άλλων υπηρεσιών, και
- (γ) οποιοδήποτε σύρμα, καλώδιο, σωλήνα, αγωγό ή παρόμοιο αντικείμενο, περιλαμβανομένης της επένδυσης ή του καλύμματός του, το οποίο περιβάλλει ή στηρίζει ή που περιβάλλεται ή στηρίζεται από οποιαδήποτε τέτοια γραμμή ή είναι εγκατεστημένο πολύ κοντά ή στηρίζεται, μεταφέρεται ή αναρτάται σε σχέση με οποιαδήποτε τέτοια γραμμή·

«**ηλεκτρικός εξοπλισμός**» σημαίνει οποιαδήποτε εγκατάσταση, μηχανισμό ή

συσκευή που χρησιμοποιείται για την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση, την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης της ζήτησης, περιλαμβανομένης της απόκρισης της ζήτησης, ή την προμήθεια ηλεκτρισμού ή για σκοπούς που σχετίζονται με τα πιο πάνω και δεν περιλαμβάνει-

- (α) ηλεκτρική γραμμή,
- (β) μετρητή που χρησιμοποιείται για την καταγραφή της ποσότητας του ηλεκτρισμού που παρέχεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση, ή
- (γ) ηλεκτρική συσκευή υπό τον έλεγχο καταναλωτή·

«**Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης**» σημαίνει το πρόσωπο το οποίο έχει την ιδιοκτησία της γραμμής διασύνδεσης και κατέχει άδεια όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 26·

«**Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής**» σημαίνει την ΑΗΚ με την ιδιότητά της ως ιδιοκτήτριας του συστήματος διανομής·

«**Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς**» σημαίνει την ΑΗΚ με την ιδιότητα της ως ιδιοκτήτριας του συστήματος μεταφοράς·

«**κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση**» σημαίνει επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλο επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·

«**Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού**» σημαίνει τους Κανόνες που διέπουν την αγοραπωλησία ηλεκτρισμού μεταξύ κατόχων αδειών, οι οποίοι ετοιμάζονται και δημοσιεύονται από τον ΔΣΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93, ο οποίος ορίζεται ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 71·

«**Κανόνες Διανομής**» σημαίνει τους Κανόνες σε σχέση με όλες τις τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με τη σύνδεση και τη λειτουργία του συστήματος διανομής, οι οποίοι ετοιμάζονται από τον ΔΣΔ και δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 89·

«**Κανόνες Μεταφοράς**» σημαίνει τους Κανόνες σε σχέση με όλες τις τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με τη σύνδεση και τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς, οι οποίοι ετοιμάζονται από τον ΔΣΜΚ και δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85·

«**Κανονισμοί**» σημαίνει οποιουδήποτε Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου·

Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L 119,
4.5.2016,
σ. 1.

«**Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679**» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)·

«**Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999**» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/EE, 2012/27/EE και 2013/30/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/EK και (EE) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (EE) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L158, 14.6.2019, σ. 1.
«Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/EK

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 158, 14.6.2019, σ. 22.
«Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 158, 14.6.2019, σ. 54.
«Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/EK και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009

«καταναεμημένη παραγωγή» σημαίνει τις εγκαταστάσεις παραγωγής που συνδέονται με το σύστημα διανομής

«κατανομή του φορτίου ηλεκτροπαραγωγής στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης» σημαίνει την έκδοση από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ, αναλόγως της περίπτωσης, εντολών προς τους παραγωγούς ή/και τους παρόχους υπηρεσιών απόκρισης της ζήτησης σχετικά με τη λειτουργία των εγκαταστάσεων παραγωγής ή/και απόκρισης της ζήτησης που βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους, λαμβάνοντας υπόψη την προτεραιοποίηση των εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και των εγκαταστάσεων συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102

«καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο

«κάτοχος άδειας» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο στο οποίο χορηγείται άδεια δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 26 και 27

«καύσιμα» σημαίνει ουσίες που μπορούν να αναφλεγούν στον αέρα και με την καύση τους απελευθερώνουν ενέργεια, εξαιρουμένης της ενέργειας που παράγεται αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές

«κλειστό σύστημα διανομής» σημαίνει το σύστημα διανομής που κατατάσσεται ως κλειστό σύστημα διανομής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56

«κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας» σημαίνει νομική οντότητα:

- (α) η οποία στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μετόχων ή των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από την εν λόγω νομική οντότητα,
- (β) της οποίας οι μέτοχοι ή τα μέλη είναι φυσικά πρόσωπα, μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή τοπικές αρχές και δήμοι,
- (γ) της οποίας ο πρωταρχικός στόχος είναι να προσφέρει στους μετόχους ή στα μέλη της ή στις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται, περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας και όχι οικονομικά κέρδη·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2α Μαΐου 1992, και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17η Μαΐου 1993 και όπως η Συμφωνία αυτή περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται·

«Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού» σημαίνει το νομικό πρόσωπο που ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 71, κατέχει άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (η) του εδαφίου (1) του άρθρου 26 και έχει τις αρμοδιότητες για τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού όπως αυτές προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 72·

«μέση τάση» στην περίπτωση του εναλλασσόμενου ρεύματος, σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει το 1kVac αλλά δεν υπερβαίνει τα 36 kVac·

«μεταφορά» σημαίνει, σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ενός συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης με σκοπό την παροχή της σε τελικούς πελάτες ή σε διανομείς μη συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας·

«μη οικιακός πελάτης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια που δεν προορίζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των βιομηχανικών πελατών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των πελατών χονδρικής·

«μικρή επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από πενήντα (50) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια ευρώ (€10.000.000)·

«μικρό απομονωμένο σύστημα» σημαίνει κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 3000 GWh το έτος 1996, στο οποίο ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα·

«μικρό συνδεδεμένο σύστημα» σημαίνει κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 3000 GWh το έτος 1996, στο οποίο ποσοστό μεγαλύτερο του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα·

«μονάδα συμπαγωγής» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

176(I) του 2006
54(I) του 2012
150(I) του 2015
108(I) του 2021.

«**Οδηγία (ΕΕ) 2019/944**» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5^{ης} Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ·

«**Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001**» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 337,
23.12.2015,
σ. 35.

«**Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366**» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 173,
12.6.2014,
σ. 349.

«**Οδηγία 2014/65/ΕΕ**» σημαίνει την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 315,
14.11.2012,
σ.1.

«**Οδηγία 2012/27/ΕΕ**» σημαίνει την οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ·

«**οικιακός πελάτης**» σημαίνει τον πελάτη που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, εξαιρουμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων·

«**ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας**» σημαίνει την επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη·

«**οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση**» σημαίνει την επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφοράς, διανομής ή προμήθειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: C 202,
7.6.2016,
σ. 47.

«**παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού**» σημαίνει παράβαση των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου και/ή των διατάξεων των άρθρων 101 και/ή 102 της ΣΛΕΕ·

«**παραγωγή**» σημαίνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας·

«**παράγωγο ηλεκτρικής ενέργειας**» σημαίνει χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια·

«**παραγωγός**» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«**πελάτης χονδρικής**» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει

ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώλησή της εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο·

«**πελάτης**» σημαίνει τον πελάτη χονδρικής ή τον τελικό πελάτη ηλεκτρικής ενέργειας·

«**περίοδος εκκαθάρισης ανισορροπιών ισοζυγίου**» σημαίνει τη χρονική μονάδα για την οποία υπολογίζεται η απόκλιση των συμβαλλόμενων μερών με ευθύνη εξισορρόπησης, σύμφωνα με τους σε ισχύ Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**περιφερειακό συντονιστικό κέντρο**» σημαίνει το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο όπως συστάθηκε δυνάμει των προνοιών του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

«**πληροφορίες τιμολόγησης**» σημαίνει όλες τις πληροφορίες που παρέχονται στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, πέραν του αιτήματος πληρωμής·

«**πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου**» σημαίνει τα στοιχεία δικτύου που έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνον για τον σκοπό της διασφάλισης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας του συστήματος μεταφοράς ή διανομής και όχι για εξισορρόπηση ή διαχείριση συμφόρησης·

«**πολύ μικρή επιχείρηση**» σημαίνει την επιχείρηση, η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα (10) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια ευρώ (€2.000.000)·

«**Προμηθεσία Αγορά Ηλεκτρισμού**» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά άμεση παράδοση ενέργειας που οργανώνεται μέσω διαδικασίας δημοπρασίας για κάθε περίοδο εμπορίας της επόμενης ημέρας, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**προθεσμιακή αγορά**» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη σε εξωχρηματιστηριακές διμερείς συναλλαγές αγορά ενέργειας με υποχρέωση φυσικής παράδοσης, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**προμήθεια**» σημαίνει την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες·

«**προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου**» σημαίνει τον κάτοχο άδειας, ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 115, καθορίζεται για να παρέχει καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

«**προμηθευτής**» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«**προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης**» σημαίνει προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9·

«**πρόσωπο**» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο και περιλαμβάνει εταιρεία, συνεταιρισμό, δήμο, σωματείο, ίδρυμα, ή οποιαδήποτε άλλη ένωση ή σύνδεσμο προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα·

«**Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος**» σημαίνει πρωτόκολλα τα οποία συνάπτονται μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ

του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και μεταξύ του ΔΣΜΚ και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 108, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται στο άρθρο 109·

«**Πρωτόκολλο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής**» σημαίνει Πρωτόκολλο το οποίο συνάπτεται μεταξύ του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47·

«**Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς**» σημαίνει Πρωτόκολλο το οποίο συνάπτεται μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 74, το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται στο άρθρο 75·

«**ΡΑΕΚ**» σημαίνει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου·

«**ρυθμιστική απόφαση**» σημαίνει απόφαση της ΡΑΕΚ, η οποία σχετίζεται με οποιοδήποτε θέμα αφορά την αγορά ηλεκτρισμού, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 9·

129(I) του 2021.

«**Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου**» σημαίνει την Αρχή η οποία ιδρύεται δυνάμει του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου·

«**σημείο επαναφόρτισης**» σημαίνει τη διεπαφή ικανή να φορτίσει ένα ηλεκτρικό όχημα κάθε φορά ή να ανταλλάξει την μπαταρία ενός ηλεκτρικού οχήματος ανά φορά·

«**ΣΛΕΕ**» σημαίνει τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«**σταθμός παραγωγής**» σημαίνει σταθμό για την παραγωγή ηλεκτρισμού·

«**σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας**» σημαίνει τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ προμηθευτή και τελικού πελάτη η οποία αντικατοπτρίζει τη διακύμανση της τιμής στις αγορές άμεσης παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών, σε χρονικά διαστήματα τουλάχιστον ίσα με τη συχνότητα εκκαθάρισης της αγοράς·

«**σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας**» σημαίνει τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένων παραγώγων ηλεκτρικής ενέργειας·

«**συμβατικός μετρητής**» σημαίνει τον αναλογικό ή ηλεκτρονικό μετρητή που δεν μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα·

«**συμμετέχων στην αγορά**» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει, πωλεί ή παράγει ηλεκτρική ενέργεια, που ασχολείται με τη συγκέντρωση ή που είναι διαχειριστής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης ή αποθήκευσης ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω της υποβολής εντολών συναλλαγής, σε μία ή περισσότερες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αγορών ενέργειας εξισορρόπησης·

«**συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης**» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«**συμφόρηση**» σημαίνει την κατάσταση κατά την οποία δεν είναι δυνατό να

διεκπεραιώνονται όλα τα αιτήματα από συμμετέχοντες στην αγορά για συναλλαγές μεταξύ περιοχών δικτύου, διότι θα επηρέαζαν σημαντικά τις φυσικές ροές σε στοιχεία δικτύου που δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν τις εν λόγω ροές·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 182,
29.6.2013,
σ.19.

«**συνδεδεμένη επιχείρηση**» σημαίνει τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 12 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και τις επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους·

«**σύστημα διανομής**» σημαίνει σύστημα, που δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε μέρος του συστήματος μεταφοράς, το οποίο αποτελείται, κύρια ή εξ ολοκλήρου από-

- (α) ηλεκτρικές γραμμές των δικτύων μέσης και χαμηλής τάσης μεταξύ αυτόματων διακοπών κυκλώματος ή διακοπών μέσης τάσης στους υποσταθμούς μεταφοράς ή/και πρωτεύοντες υποσταθμούς και που χρησιμοποιούνται για τη διανομή ηλεκτρισμού από μονάδες παραγωγής ή άλλα σημεία εισόδου μέχρι το σημείο παράδοσης σε πελάτες ή άλλους χρήστες, και
- (β) οποιοδήποτε ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, συσκευές και μετρητές σε σχέση με τη διανομή ηλεκτρισμού·

«**Σύστημα Διαχείρισης της Αγοράς**» σημαίνει το σύστημα πληροφορικής το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαχείριση της αγοράς ηλεκτρισμού, οι τεχνικές λεπτομέρειες του οποίου καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**σύστημα μεταφοράς**» σημαίνει σύστημα, που δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε μέρος του συστήματος διανομής, το οποίο αποτελείται, κυρίως ή εξ ολοκλήρου από-

- (α) ηλεκτρικές γραμμές των δικτύων υψηλής ή/και υπερυψηλής τάσης που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρισμού από ένα σταθμό παραγωγής σε υποσταθμό ή σε άλλο σταθμό παραγωγής ή μεταξύ υποσταθμών ή μέχρι το σημείο παράδοσης σε πελάτες ή άλλους χρήστες, και
- (β) οποιοδήποτε ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, συσκευές και μετρητές σε σχέση με τη μεταφορά ηλεκτρισμού·

«**σχεδόν πραγματικός χρόνος**» στο πλαίσιο της έξυπνης μέτρησης, σημαίνει ένα σύντομο χρονικό διάστημα διάρκειας συνήθως δευτερολέπτων ή όχι μεγαλύτερης από την περίοδο εκκαθάρισης ανισορροπιών ισοζυγίου, όπως αυτή καθορίζεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**σωρευτική εκπροσώπηση**» σημαίνει τη δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει φορτία ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός πελάτες προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας·

«**τελικός πελάτης**» σημαίνει τον πελάτη που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του χρήση·

«**τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή**» σημαίνει κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση ή διαχειριστές συστημάτων,

άμεσα ή έμμεσα, σε περίπτωση αλλαγής προμηθευτών ή συμμετεχόντων στην αγορά δραστηριοποιούμενων στη σωρευτική εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων των τελών τερματισμού σύμβασης·

«**τέλος τερματισμού σύμβασης**» σημαίνει κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση σε περίπτωση τερματισμού σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας·

«**τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη**» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμο·

«**υπερψηλή τάση**» στην περίπτωση του εναλλασσόμενου ρεύματος, σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει τα 220 kVac·

«**Υπεύθυνος Φορέας Εξισορρόπησης**» σημαίνει τον συμμετέχοντα στην αγορά ή επιλεγμένο εκπρόσωπό του με την ευθύνη εξισορρόπησης έναντι του Λειτουργού της Αγοράς για τις αποκλίσεις του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και οι υποχρεώσεις του οποίου καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«**Υπουργείο**» σημαίνει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«**Υπουργός**» σημαίνει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«**Υποχρέωση Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας**» σημαίνει οποιαδήποτε υποχρέωση που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 111 και λαμβάνει υπόψη τους γενικούς κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες·

«**υψηλή τάση**» στην περίπτωση του εναλλασσόμενου ρεύματος, σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει τα 36 kVac, αλλά δεν υπερβαίνει τα 220 kVac και στην περίπτωση του συνεχούς ρεύματος, σημαίνει οποιαδήποτε τάση μεγαλύτερη των 1,5kVdc·

«**φορέας ΔΣΔ της ΕΕ**» σημαίνει τον ευρωπαϊκό φορέα συστημάτων διανομής που ιδρύεται δυνάμει των προνοιών του άρθρου 53 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

«**Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης**» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού δραστηριοποιούμενος στη συγκέντρωση, δηλαδή την δραστηριότητα που συνδυάζει φορτία ή παραγόμενη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης και ενέργειας προερχόμενης από εγκαταστάσεις αποθήκευσης, από περισσότερους του ενός πελάτες προς πώληση ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρισμού·

«**χαμηλή τάση**» στην περίπτωση του εναλλασσόμενου ρεύματος σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η ανώτερη τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) δεν υπερβαίνει το 1kVac και στην περίπτωση του συνεχούς ρεύματος, σημαίνει οποιαδήποτε τάση από 120Vdc έως 1,5kVdc·

«**χρήστης συστήματος**» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί ένα σύστημα μεταφοράς ή διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα·

«**ACER**» σημαίνει τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών

Αρχών Ενέργειας.

(2) Στον παρόντα Νόμο και τις κανονιστικού περιεχομένου πράξεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού, αναφορά σε νομοθετική πράξη της Ένωσης, όπως Οδηγία, Κανονισμός ή Απόφαση, σημαίνει την εν λόγω πράξη, όπως αυτή εκάστοτε διορθώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια.

(3) Στον παρόντα Νόμο και τις κανονιστικού περιεχομένου πράξεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού, αναφορά σε εθνική νομοθετική πράξη, σημαίνει την εν λόγω πράξη, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. **3.-(1) Ο παρών Νόμος-**

(α) προβλέπει για τη ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία, θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την προστασία των καταναλωτών, με στόχο τη δημιουργία πραγματικά ολοκληρωμένων, ανταγωνιστικών, επικεντρωμένων στον καταναλωτή, ευέλικτων, δίκαιων και διαφανών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση,

(β) με την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων μιας ολοκληρωμένης αγοράς, μεταξύ άλλων, έχει στόχο να διασφαλίσει οικονομικά προσιτές, διαφανείς τιμές και κόστος ενέργειας για τους καταναλωτές, υψηλό βαθμό ασφάλειας του εφοδιασμού και ομαλή μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών,

(γ) ορίζει βασικούς κανόνες για την οργάνωση και τη λειτουργία του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως κανόνες για την ενίσχυση της θέσης και την προστασία των καταναλωτών, για την ανοικτή πρόσβαση στην ολοκληρωμένη αγορά και για την πρόσβαση τρίτων μερών στις υποδομές μεταφοράς και διανομής,

(δ) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 111, διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς να τυγχάνουν οποιασδήποτε διάκρισης όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

(2) Ο παρών Νόμος προβλέπει, μεταξύ άλλων, για-

(α) τη δημιουργία ενός νέου καθεστώτος χορήγησης αδειών αναφορικά με την παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια και αποθήκευση ηλεκτρισμού, καθώς και τη λειτουργία της αγοράς και τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων·

(β) τη σύσταση του ΔΣΜΚ·

(γ) την εγκαθίδρυση του πλαισίου για τις διευθετήσεις μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ·

(δ) την εγκαθίδρυση του πλαισίου για τις διευθετήσεις μεταξύ του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ·

(ε) τη ρύθμιση του πλαισίου για τις διευθετήσεις μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και των γειτονικών Διαχειριστών

Συστημάτων Μεταφοράς, και μεταξύ του ΔΣΜΚ και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς·

- (στ) τη ρύθμιση της πρόσβασης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής·
- (ζ) την εισαγωγή Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας·
- (η) τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην προστασία του καταναλωτή σε σχέση με την αγορά ηλεκτρισμού·
- (θ) τη ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονται με την προστασία των ευάλωτων πελατών και την ενεργειακή φτώχεια.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ
ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Γενικοί στόχοι της ΡΑΕΚ. **4.-(1)** Η ΡΑΕΚ, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που της ανατίθενται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των ακόλουθων στόχων, εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στο άρθρο 5, διαβουλευόμενη στενά με άλλες σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών και άλλων αρχών, γειτονικών κρατών μελών, καθώς και γειτονικών τρίτων χωρών, κατά περίπτωση, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους-

- (α) προωθεί, σε στενή συνεργασία με τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών, την Επιτροπή και τον ACER, μια ανταγωνιστική, ευέλικτη, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ένωσης, και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Ένωση και εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·
- (β) προωθεί την ανάπτυξη περιφερειακών διασυνοριακών αγορών εντός της Ένωσης που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη των σκοπών της παραγράφου (α)·
- (γ) προωθεί την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλης διασυνοριακής δυναμικότητας μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τις ροές ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση·
- (δ) βοηθά στην επίτευξη, με τον οικονομικά αποτελεσματικότερο τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων που δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι προσανατολισμένα στον καταναλωτή, προωθεί την επάρκεια συστημάτων και, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και της ενσωμάτωσης της μεγάλης και μικρής κλίμακας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της κατανεμημένης παραγωγής ενέργειας, τόσο στο δίκτυο μεταφοράς όσο και στο δίκτυο διανομής, και διευκολύνει τη λειτουργία τους σε σχέση με άλλα ενεργειακά δίκτυα φυσικού αερίου ή θέρμανσης·
- (ε) διευκολύνει την πρόσβαση στο δίκτυο νέας δυναμικότητας παραγωγής και

εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων ή ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά·

(στ) εξασφαλίζει την προσφορά κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και χρήστες του συστήματος, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα, ιδίως η ενεργειακή απόδοση, των επιδόσεων του συστήματος και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·

(ζ) εξασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών, προάγει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές προστασίας των καταναλωτών·

(η) συνδράμει στην επίτευξη υψηλών προτύπων καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας στον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια, συμβάλλει στην προστασία των ευάλωτων πελατών και στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων που είναι απαραίτητες για την εναλλαγή πελατών.

(2) Η ΠΑΕΚ, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που της ανατίθενται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των ακόλουθων στόχων, εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 5, ώστε-

(α) να διασφαλίζει την προστασία των πελατών και ειδικότερα των ευάλωτων πελατών και των πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές·

(β) να διασφαλίζει υψηλά επίπεδα προστασίας των πελατών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και τις προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών·

(γ) να διασφαλίζει ότι ικανοποιούνται όλες οι εύλογες απαιτήσεις και ανάγκες που σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό·

(δ) να εξασφαλίζει την ασφάλεια, τη συνέχεια, την ποιότητα και την αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού·

(ε) τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 111, να διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές του παρόντος Νόμου, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης αγοράς ηλεκτρισμού και δεν προβαίνουν σε διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους·

(στ) με την επιφύλαξη των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, να παρακολουθεί την ασφάλεια εφοδιασμού, και ιδίως το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και τα μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών και να καθορίζει και να λαμβάνει σχετικά μέτρα·

(ζ) να εισηγείται στις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και τους άλλους συμμετέχοντες στην αγορά τη βελτιστοποίηση της χρήσης ηλεκτρικής

ενέργειας, μεταξύ άλλων, με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης, και την εισαγωγή έξυπνων συστημάτων μέτρησης, τα οποία είναι διαλειτουργικά ιδίως με συστήματα διαχείρισης της κατανάλωσης ενέργειας και με έξυπνα δίκτυα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων·

- (η) να λαμβάνει όλα τα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις εναντίον προμηθευτών επιχειρήσεων που έχουν ήδη καταχωρισθεί σε άλλο κράτος μέλος, ώστε σε τελικούς πελάτες να είναι δυνατόν να παρέχεται ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης·
- (θ) να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των πελατών και, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 129, ειδικότερα μεριμνά, ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων πελατών και ειδικότερα των πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ.

5.-(1) Η ΠΑΕΚ έχει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες-

- (α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθοδολογίες τους ή και τα δύο και με την επιφύλαξη των προνοιών της παραγράφου 4 του άρθρου 66 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, να ρυθμίζει τις διατιμήσεις των δραστηριοτήτων παραγωγής, προμήθειας και αποθήκευσης ενέργειας, εφόσον αιτιολογημένα διαπιστώνει έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο πλαίσιο άσκησης του συνόλου ή συγκεκριμένων κατηγοριών των εν λόγω δραστηριοτήτων ή/και λόγω μεγέθους και θέσης στην αγορά δυνατόν να επηρεάζουν την αγορά στο σύνολό της ή συγκεκριμένες κατηγορίες αυτών των δραστηριοτήτων·
- (β) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ και όπου συντρέχει περίπτωση, του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά, καθώς και όλων των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των προνοιών των άρθρων 59, 60 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και από κάθε άλλη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυνοριακά θέματα και τις αποφάσεις του ACER·
- (γ) να εξασφαλίζει, σε στενή συνεργασία με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές, τη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ με τις υποχρεώσεις που υπέχουν με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των προνοιών των άρθρων 59, 60 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και από άλλη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυνοριακά θέματα, και τις αποφάσεις του ACER και να εντοπίζει ταχέως από κοινού τη μη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους·

Νοείται ότι, εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να

- καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων προκειμένου να εντοπισθεί από κοινού η μη συμμόρφωση, το θέμα παραπέμπεται στον ACER για λήψη απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·
- (δ) να εγκρίνει προϊόντα και διαδικασίες προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα·
  - (ε) να εφαρμόζει τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των προνοιών των άρθρων 58, 60 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 μέσω εθνικών μέτρων και, κατά περίπτωση, συντονισμένων περιφερειακών ή διενωσιακών μέτρων·
  - (στ) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον ACER, ειδικότερα με τη συμμετοχή στις εργασίες του ρυθμιστικού συμβουλίου του ACER βάσει του άρθρου 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·
  - (ζ) να συμμορφώνεται με τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές, αποφάσεις του ACER και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·
  - (η) να διασφαλίζει ότι ο ΔΣΜΚ καθιστά διαθέσιμη τη δυναμικότητα των γραμμών διασύνδεσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό·
  - (θ) να υποβάλλει ετησίως στον Υπουργό, τον ACER και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της, περιλαμβανομένων των μέτρων που ελήφθησαν και των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν για κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου·
  - (ι) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν σταυροειδείς επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ή άλλων δραστηριοτήτων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας ή εκτός αυτού·
  - (ια) να παρακολουθεί το επενδυτικό πρόγραμμα του ΔΣΜΚ, και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση του επενδυτικού προγράμματος του ΔΣΜΚ όσον αφορά τη συνέπειά του με το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η οποία δύναται να περιλαμβάνει συστάσεις για τροποποίηση του επενδυτικού προγράμματος·
  - (ιβ) να παρακολουθεί και να εκτιμά τις επιδόσεις του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ όσον αφορά την ανάπτυξη έξυπνου δικτύου, το οποίο προωθεί την ενεργειακή απόδοση και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας βάσει ενός περιορισμένου συνόλου δεικτών, και να δημοσιεύει εθνική έκθεση ανά διετία στην οποία περιλαμβάνονται, κατά περίπτωση, συστάσεις·
  - (ιγ) να θεσπίζει ή να εγκρίνει πρότυπα και απαιτήσεις για την ποιότητα της υπηρεσίας και της προμήθειας ή να συμβάλλει σε αυτό μαζί με άλλες αρμόδιες αρχές και να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς και την εξέταση της παρελθούσας απόδοσης των κανόνων ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου·
  - (ιδ) να παρακολουθεί και να διασφαλίζει το επίπεδο διαφάνειας και την ακεραιότητα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας και

ακεραιότητας·

- (ιε) να παρακολουθεί τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, τις τιμές τους για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων προπληρωμής, τον αντίκτυπο των συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας και της χρήσης έξυπνων μετρητών, τα ποσοστά αλλαγής προμηθευτή, τα ποσοστά διακοπής της παροχής, την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και σχετικά τέλη, τη σχέση μεταξύ οικιακών τιμών και τιμών χονδρικής, την εξέλιξη των τιμολογίων και των εισφορών δικτύου και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών και να φέρει ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·
- (ιστ) να παρακολουθεί την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων ρητρών αποκλειστικότητας, οι οποίες μπορεί να εμποδίζουν καταναλωτές να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής τους και να ενημερώνει την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού για τέτοιες πρακτικές·
- (ιζ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζεται ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ για τη σύνδεση και τις επισκευές·
- (ιη) να συνδράμει, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές, ώστε να διασφαλίζεται, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων στις διατάξεις του άρθρου 117, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·
- (ιθ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας με τις πρόνοιες του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, και να τις διαβιβάζει στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, όπου αρμόζει:

Νοείται ότι, η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η παρέκκλιση από την εφαρμογή των προνοιών του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 δυνάμει των προνοιών των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 66 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.
- (κ) να εξασφαλίζει την χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός ευνόητου εναρμονισμένου μορφότυπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και άμεση πρόσβαση όλων των πελατών σε παρόμοια δεδομένα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 127·
- (κα) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν το ρόλο και τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ, του ΔΣΔ, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·
- (κβ) να παρακολουθεί τις επενδύσεις σε δυναμικότητα παραγωγής και αποθήκευσης σε συνάρτηση με την ασφάλεια εφοδιασμού·
- (κγ) να παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των ενωσιακών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες

χώρες·

- (κδ) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο·
- (κε) να παρακολουθεί τη διαθεσιμότητα εργαλείων σύγκρισης που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 121 και στο Παράρτημα·
- (κστ) να παρακολουθεί την άρση αδικαιολόγητων εμποδίων και περιορισμών στην ανάπτυξη της κατανάλωσης αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας·
- (κζ) να συμβουλεύει τον Υπουργό σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό·
- (κη) με την επιφύλαξη των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, να διασφαλίζει την επάρκεια σε ηλεκτρική ενέργεια για ικανοποίηση όλων των εύλογων αναγκών και απαιτήσεων για τον ηλεκτρισμό και να εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού·
- (κθ) να ενεργεί σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργικού Συμβουλίου σε περίπτωση που τίθεται θέμα εθνικής ασφάλειας ή/και άμυνας της Δημοκρατίας·
- (κι) να ενεργεί ως ο αρμόδιος φορέας για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 128·
- (λ) να διασφαλίζει ότι διατίθεται στους πελάτες το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής σε μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς, το οποίο ετοιμάζεται από την ίδια και διατίθεται τουλάχιστον σε ηλεκτρονική μορφή στα ενιαία σημεία επαφής, ήτοι τα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του Υπουργείου.

(2) Η ΠΑΕΚ συνεννοείται, κατά περίπτωση, με τον ΔΣΜΚ και, εφόσον συντρέχει λόγος, συνεργάζεται στενά με τις άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στο εδάφιο (1):

Νοείται ότι, τυχόν εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή τον ACER δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 δεν θίγουν τη δεόντως αιτιολογημένη μελλοντική χρήση των εξουσιών της δυνάμει του παρόντος άρθρου ή τυχόν κυρώσεις που επιβάλλονται από άλλες σχετικές αρχές ή την Επιτροπή.

(3) Η ΠΑΕΚ χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί, αναστέλλει, ανακαλεί, τερματίζει, μεταβιβάζει και παρατείνει άδειες, περιλαμβανομένης, όταν είναι αναγκαίο, της πρόσκλησης για υποβολή αιτήσεων για άδειες που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(4) Η ΠΑΕΚ, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, έχει αρμοδιότητα-

- (α) να εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας,

- (β) να ερευνά τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και να αποφασίζει και να επιβάλλει τα κατάλληλα, αναγκαία και αναλογικά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς:

Νοείται ότι, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 18, εφόσον απαιτείται, η ΡΑΕΚ, δύναται επίσης να συνεργάζεται με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ή την Επιτροπή, κατά τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού,

- (γ) να απαιτεί πληροφορίες από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου,

- (δ) να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή με τυχόν σχετικές και νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ ή του ACER, περιλαμβανομένης της επιβολής κυρώσεων ύψους έως δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του ΔΣΜΚ στον ΔΣΜΚ ή έως δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για τη μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο,

- (ε) να διενεργεί έρευνες και να εντέλλεται τη διευθέτηση διαφορών σε σχέση με τις αρμοδιότητές της που προβλέπονται στις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 19,

- (στ) να επιβάλλει κυρώσεις σύμφωνα με την παράγραφο (δ) στην περίπτωση που οι προμηθευτές διαπιστώνεται ότι ακολουθούν αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

(5) Τηρουμένων άλλων σχετικών διατάξεων του παρόντος Νόμου, για τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του ΔΣΜΚ, η ΡΑΕΚ-

- (α) παρακολουθεί τη συμμόρφωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ με τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και επιβάλλει ποινές για μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 80·

- (β) παρακολουθεί τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και ειδικότερα, εγκρίνει συμβάσεις και ενεργεί ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οποιουδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 19·

- (γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 73 σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, εγκρίνει τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει τουλάχιστον ανά διετία ο ΔΣΜΚ·

- (δ) διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττει ο ΔΣΜΚ, προβλέπουν αμοιβή για τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, η οποία περιλαμβάνει κατάλληλο αντίτιμο για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό, με γνώμονα την οικονομία και την αποτελεσματικότητα·
- (ε) διαθέτει εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ· και
- (στ) παρακολουθεί τη χρήση των επιβαρύνσεων συμφόρησης που εισπράττει ο ΔΣΜΚ ή/και ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(6) Τηρουμένων άλλων σχετικών διατάξεων του παρόντος Νόμου, με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης της ανεξαρτησίας του ΔΣΜΚ από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, η ΡΑΕΚ έχει τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- (α) Να επιβάλλει κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του εδαφίου (4) για μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- (β) να παρακολουθεί την επικοινωνία μεταξύ ΔΣΜΚ και της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ΔΣΜΚ·
- (γ) να ενεργεί ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 19·
- (δ) να παρακολουθεί τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ·
- (ε) να εγκρίνει όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς·
- (στ) να πραγματοποιεί επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ.

(7) Με εξαίρεση τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ACER είναι αρμόδιος να καθορίζει και να εγκρίνει τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες για την εφαρμογή των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών του κεφαλαίου VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, λόγω του συντονισμένου χαρακτήρα τους, η ΡΑΕΚ καθορίζει ή/και εγκρίνει αρκετά πριν από την έναρξη της ισχύος τους, τουλάχιστον τις εθνικές μεθοδολογίες, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για-

- (α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ή των μεθοδολογιών τους, τα οποία καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα κατά τρόπο, ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων,

- (β) την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών, οι οποίες εκτελούνται κατά τον πλέον οικονομικό τρόπο και παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου, ώστε να εξισορροπούν τις εισροές και εκροές τους και οι οποίες παρέχονται ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από τη ΠΑΕΚ, και
- (γ) την πρόσβαση στις διασυνοριακές υποδομές, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφορήσεων.

(8) Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (7) δημοσιεύονται.

(9) Η ΠΑΕΚ καθιστά δημοσίως διαθέσιμα στους παράγοντες της αγοράς την αναλυτική μεθοδολογία και το υποκείμενο κόστος που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών τιμολογίων δικτύου, με σκοπό την αύξηση της διαφάνειας στην αγορά και τη διάθεση σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη όλων των απαραίτητων πληροφοριών και αποφάσεων ή προτάσεων σχετικών με απόφαση που αφορά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής, όπως αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 19, διαφυλάσσοντας παράλληλα την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

(10) Η ΠΑΕΚ παρακολουθεί τη διαχείριση συμφόρησης του εθνικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την υλοποίηση των κανόνων διαχείρισης συμφόρησης, οι οποίοι αποτελούν μέρος των Κανόνων Μεταφοράς ή/και των Κανόνων Διανομής ή/και των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και οι οποίοι, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας, υποβάλλονται από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ, αναλόγως της περίπτωσης, στη ΠΑΕΚ για έγκριση και η τελευταία δύναται να ζητά τροποποιήσεις των κανόνων αυτών.

(11) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και άλλες επικουρικές υπηρεσίες σε επίπεδο ΔΣΜΚ ή ΔΣΔ, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης.

(12)(α) Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (δ) και (ε) του εδαφίου (2) του άρθρου 4 και της παραγράφου (κη) του εδαφίου (1), η ΠΑΕΚ, ορίζεται ως η αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και στο πλαίσιο εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΕ) 2019/941 και (ΕΕ) 2019/943, καθορίζει το επίπεδο απόδοσης, καθώς και τα μέτρα για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό προκειμένου να διευκολύνει ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα, λαμβάνοντας υπόψη-

- (i) τη σημασία που έχει η εξασφάλιση του συνεχούς εφοδιασμού με ηλεκτρισμό,
- (ii) τη σημασία ενός διαφανούς και σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου,
- (iii) την εξωτερική αγορά και τις δυνατότητες διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας εφοδιασμού με ηλεκτρισμό,
- (iv) το επίπεδο λειτουργικότητας των δικτύων,
- (v) τη σημασία διασφάλισης της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου και του περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, εφόσον σχετίζονται με την ασφάλεια παροχής ηλεκτρισμού,

- (vi) την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής αποθεματική δυναμικότητα παραγωγής για σταθερή χρήση, και
- (vii) την ανάγκη καθιέρωσης ευέλικτης αγοράς.

(β) Κατά την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο (α), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τα ακόλουθα:

- (i) Τον βαθμό διαφοροποίησης στην παραγωγή ηλεκτρισμού·
- (ii) τη σημασία της μείωσης των μακροπρόθεσμων συνεπειών που έχει η αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρισμό·
- (iii) τη σημασία της ενθάρρυνσης της ενεργειακής απόδοσης και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση της ζήτησης, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διανομή ενέργειας· και
- (iv) τη σημασία της κατάργησης των διοικητικών φραγμών για τις επενδύσεις σε υποδομές και τη δυναμικότητα παραγωγής.

(13) Σε περίπτωση πολέμου ή άλλου δημοσίου κινδύνου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να κηρύξει κατάσταση ενεργειακής κρίσης, και σε τέτοια περίπτωση, η ΡΑΕΚ υποχρεούται να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στις πρόνοιες της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 αναφορικά με την κήρυξη κατάστασης κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(14) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι-

(α) διενεργείται εκτίμηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά, τη διανομή, τη διαχείριση φορτίου και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και τη σύνδεση με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας πολύ μικρής κλίμακας, και

(β) προσδιορίζονται συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικώς αποδοτικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την εισαγωγή τους.

(15) Η ΡΑΕΚ ενθαρρύνει πόρους από την πλευρά της ζήτησης, όπως η απόκριση στη ζήτηση, να συμμετέχουν παράλληλα με την πλευρά της προσφοράς στις αγορές ηλεκτρισμού χονδρικού και λιανικού εμπορίου.

(16) Η ΡΑΕΚ ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και προς τον σκοπό αυτό ασκεί τις εξουσίες της-

- (α) απευθείας, ή
- (β) σε συνεργασία με άλλες αρχές, ή
- (γ) με αίτηση προς τις δικαστικές αρχές:

Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ δύναται κατά περίπτωση να ασκεί τις εξουσίες της έρευνας, σε συνεργασία με τις οργανωμένες αγορές, τα συστήματα αντιστοίχισης των εντολών ή άλλα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διεκπεραιώνουν συναλλαγές.

Περιφερειακή 6.-(1) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται και συνεργάζεται στενά, ιδίως εντός του ACER, με

συνεργασία μεταξύ ρυθμιστικών αρχών για διασυνοριακά θέματα.

Άλλες ρυθμιστικές αρχές και κοινοποιεί εκατέρωθεν και στον ACER οποιασδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος Νόμου και σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

(2) Η ΠΑΕΚ συνεργάζεται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για-

- (α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικότητας διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη·
- (β) τον συντονισμό της από κοινού εποπτείας οντοτήτων που ασκούν δραστηριότητες σε περιφερειακό επίπεδο·
- (γ) τον συντονισμό, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες αρχές, της από κοινού εποπτείας των εκτιμήσεων επάρκειας σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο·
- (δ) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών για τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς· και
- (ε) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων σχετικά με τη διαχείριση της συμφόρησης.

(3) Η ΠΑΕΚ έχει το δικαίωμα να συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με άλλες εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την προώθηση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

(4) Οι δράσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (2) εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

Καθίκοντα και αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα.

7.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η ΠΑΕΚ συνεργάζεται στενά με τις περιφερειακές ρυθμιστικές αρχές της επιχειρησιακής περιφέρειας του συστήματος στην οποία είναι εγκατεστημένο το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο με στόχο-

- (α) να εγκρίνουν την πρόταση για την εγκατάσταση περιφερειακού συντονιστικού κέντρου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·
- (β) να εγκρίνουν τις δαπάνες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες περιφερειακού συντονιστικού κέντρου, οι οποίες βαρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των τιμών, μόνον εφόσον είναι εύλογες και κατάλληλες·
- (γ) να εγκρίνουν τη συνεργατική διαδικασία λήψης αποφάσεων·
- (δ) να εξασφαλίζουν ότι το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο είναι εξοπλισμένο με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση των

υποχρεώσεών τους δυνάμει του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και για την ανεξάρτητη και αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων του·

- (ε) να προτείνουν από κοινού με άλλες ρυθμιστικές αρχές μιας επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος την ανάθεση ενδεχόμενων πρόσθετων καθηκόντων και πρόσθετων εξουσιών στο περιφερειακό συντονιστικό κέντρο από τα κράτη μέλη της επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος·
- (στ) να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο και τη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά τα διασυννοριακά θέματα και να εντοπίζουν από κοινού τη μη συμμόρφωση του περιφερειακού συντονιστικού κέντρου με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του· εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων, το θέμα παραπέμπεται στον ACER για λήψη απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·
- (ζ) να παρακολουθούν τη διενέργεια του συντονισμού του συστήματος και να υποβάλλουν σχετική ετήσια έκθεση στον ACER σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 46 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(2) Για σκοπούς εφαρμογής του εδαφίου (1), η ΠΑΕΚ έχει αρμοδιότητα-

- (α) να ζητά πληροφορίες από το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο·
- (β) να διενεργεί επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις του περιφερειακού συντονιστικού κέντρου, στην περίπτωση που αυτό βρίσκεται εγκατεστημένο στην επικράτεια της Δημοκρατίας·
- (γ) να εκδίδει, από κοινού με τις λοιπές ρυθμιστικές αρχές της επιχειρησιακής περιφέρειας του συστήματος στην οποία είναι εγκατεστημένο το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο, δεσμευτικές αποφάσεις επί του περιφερειακού συντονιστικού κέντρου.

(3) Στην περίπτωση που το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο εδρεύει στην επικράτεια της Δημοκρατίας, η ΠΑΕΚ έχει την εξουσία να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις στον εν λόγω φορέα όταν δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή με τυχόν σχετικές και νομικά δεσμευτικές αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών ή του ACER.

Συμμόρφωση προς τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές.

8.-(1) Η ΠΑΕΚ δύναται να ζητήσει τη γνώμη του ACER σχετικά με το αν απόφασή της είναι σύμφωνη με τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο ή στο κεφάλαιο VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(2) Η ΠΑΕΚ συμμορφώνεται με τη γνώμη του ACER εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής.

(3) Η ΠΑΕΚ δύναται να ενημερώσει την Επιτροπή, σε περίπτωση που θεωρεί ότι μία απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυννοριακό εμπόριο δεν είναι σύμφωνη με τους κώδικες δικτύου και με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο ή στο κεφάλαιο VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

(4) Η ΡΑΕΚ, εφόσον της ζητηθεί από την Επιτροπή, υποβάλλει παρατηρήσεις σε σχέση με διαδικασία που βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής αναφορικά με την εφαρμογή των κωδίκων δικτύου ή των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο ή στο κεφάλαιο VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(5) Η ΡΑΕΚ συμμορφώνεται εντός δύο (2) μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της ΡΑΕΚ και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

Ρυθμιστικές αποφάσεις και αποφάσεις.

9.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, δύναται-

(α) να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από τέτοια ρυθμιστική απόφαση:

Νοείται ότι, οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 που δυνατόν να επηρεάζουν τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρισμού ή/και τις τεχνικές διευθετήσεις που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρισμού, προνοούν για την επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, των Κανόνων Μεταφοράς και των Κανόνων Διανομής,

(β) να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις με τις οποίες καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις:

- (i) απαγόρευσης εκμετάλλευσης εμπιστευτικών πληροφοριών,
- (ii) υποχρέωσης δημοσίευσης εμπιστευτικών πληροφοριών,
- (iii) υποχρέωσης καταρτισμού και διαχείρισης καταλόγου κατόχων εμπιστευτικών πληροφοριών,
- (iv) απαγόρευσης χειραγώγησης της χονδρικής αγοράς ενέργειας,
- (v) υποχρεώσεων των συμμετεχόντων στην αγορά,
- (vi) εφαρμογής των απαγορεύσεων καταχρηστικών πρακτικών στη χονδρική αγορά ενέργειας,

(γ) να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες προς τους συμμετέχοντες στην αγορά για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος προβλέπεται στον παρόντα Νόμο, στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή είναι δεκτικό καθορισμού,

(δ) ανεξαρτήτως των διατάξεων του άρθρου 29, για σκοπούς παροχής γενικής άδειας σε σχέση με την άσκηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ), (ε) και (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 27, να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις με τις οποίες καθορίζει τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις, περιλαμβανομένου του καθορισμού και της καταβολής των σχετικών τελών, καθώς και του εντύπου μέσω του οποίου ο αιτητής αποδέχεται τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις και κοινοποιεί τις απαιτούμενες πληροφορίες στη ΡΑΕΚ, και

(ε) να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.

(2) Προτού λάβει οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση, η ΡΑΕΚ:

(α) συμβουλευέται οποιονδήποτε κάτοχο άδειας, συμμετέχοντα στην αγορά,

αιτητή για χορήγηση έκδοσης άδειας ή άλλο ενδιαφερόμενο πρόσωπο σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα με το οποίο σχετίζεται η ρυθμιστική απόφαση, και

(β) δημοσιεύει προσχέδιο της ρυθμιστικής απόφασης της με το οποίο να καλεί τους κατόχους αδειών, συμμετέχοντες στην αγορά, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια.

(3) Οι αποφάσεις της ΡΑΕΚ είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και να είναι διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

(4) Κάθε προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης, ρυθμιστική απόφαση, ή απόφαση που λαμβάνεται από τη ΡΑΕΚ δημοσιεύεται κατά τέτοιο τρόπο ως η ΡΑΕΚ κρίνει κατάλληλο με σκοπό να καταστεί δυνατή η γνωστοποίηση της στους ενδιαφερόμενους.

Τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

10.-(1) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, αποφάσεις και άλλα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας τηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

(2)(α) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οποιοδήποτε και αν είναι το σύστημα ιδιοκτησίας ή η νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν για έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου:

Κεφ. 113.
9 του 1968
76 του 1977
17 του 1979
105 του 1985
198 του 1986
19 του 1990
46(I) του 1992
96(I) του 1992
41(I) του 1994
15(I) του 1995
21(I) του 1997
82(I) του 1999
149(I) του 1999
2(I) του 2000
135(I) του 2000
151(I) του 2000
76(I) του 2001
70(I) του 2003
167(I) του 2003
92(I) του 2004
24(I) του 2005
129(I) του 2005
130(I) του 2005
98(I) του 2006
124(I) του 2006
70(I) του 2007
71(I) του 2007
131(I) του 2007
186(I) του 2007
87(I) του 2008
41(I) του 2009
49(I) του 2009
99(I) του 2009
42(I) του 2010
60(I) του 2010
88(I) του 2010
53(I) του 2011

117(I) του 2011
 145(I) του 2011
 157(I) του 2011
 198(I) του 2011
 64(I) του 2012
 98(I) του 2012
 190(I) του 2012
 203(I) του 2012
 6(I) του 2013
 90(I) του 2013
 74(I) του 2014
 75(I) του 2014
 18(I) του 2015
 62(I) του 2015
 63(I) του 2015
 89(I) του 2015
 120(I) του 2015
 40(I) του 2016
 90(I) του 2016
 97(I) του 2016
 17(I) του 2017
 33(I) του 2017
 51(I) του 2017
 37(I) του 2018
 83(I) του 2018
 149(I) του 2018
 163(I) του 2019
 38(I) του 2020
 43(I) του 2020
 191(I) του 2020
 192(I) του 2020
 43(I) του 2021
 117(I) του 2021.

Νοείται ότι, ο έλεγχος που αναφέρεται πιο πάνω, αφορά ιδίως την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και σταυροειδών επιδοτήσεων.

- (β) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που δεν έχουν νομική υποχρέωση να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, τηρούν αντίγραφο των λογαριασμών τους, το οποίο διατίθεται για επιθεώρηση από το κοινό στο εγγεγραμμένο γραφείο τους στη Δημοκρατία.
- (3)(α) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν στα εσωτερικά τους λογιστικά-
- (i) χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς και διανομής, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από χωριστές επιχειρήσεις, για να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·
- (ii) λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή.
- (β) Στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του συστήματος μεταφοράς ή διανομής.
- (γ) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον ενδείκνυται, τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(δ) Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

(4) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, οι οποίες έχουν αναλάβει Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας, τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές.

(5) Η ΑΗΚ-

(α) στο εσωτερικό λογιστικό σύστημά της, τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για κάθε δραστηριότητα για την οποία χορηγήθηκε άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26, και

(β) διαθέτει αντίγραφο των πιο πάνω λογαριασμών της για επιθεώρηση από το κοινό στο εγγεγραμμένο γραφείο της στη Δημοκρατία.

(6) Κατά την ετοιμασία των λογαριασμών που αναφέρονται στα εδάφια (3), (4) και (5), οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στα εδάφια (3), (4) και (5) σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους.

(7) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού καθορίζουν σε σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους κανόνες, για τη κατανομή του ενεργητικού, του παθητικού, των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στα εδάφια (3), (4) και (5).

(8) Οι κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (7) δύναται να τροποποιηθούν μόνο με την έγκριση της ΡΑΕΚ και τέτοια έγκριση αναφέρεται στις σημειώσεις και αιτιολογείται δεόντως.

(9) Οι ετήσιοι λογαριασμοί επιχειρήσεων ηλεκτρισμού αναφέρουν στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους οποιαδήποτε συναλλαγή που πραγματοποιείται και το μέγεθος της που κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, δύναται να έχει εμπορική επιρροή-

(α) με θυγατρικές επιχειρήσεις, όπως καθορίζονται στον περί Εταιρειών Νόμο, ή

(β) με συνδεδεμένες επιχειρήσεις, όπως καθορίζονται στον περί Εταιρειών Νόμο, ή

(γ) με επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους ή είναι υπό τον έλεγχο της ίδιας οντότητας.

(10) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της να απαιτεί την ετοιμασία λογαριασμών σε οποιαδήποτε μορφή και να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς οποιουδήποτε κατόχου άδειας.

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

11.-(1) Τα μέτρα τα οποία δύναται να λαμβάνει η ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 4, προκειμένου να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της ΣΛΕΕ και ιδίως με τις πρόνοιες του άρθρου 36 αυτής, και το ενωσιακό δίκαιο.

(2) Τα μέτρα που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις και δύναται να τεθούν σε εφαρμογή μόνο μετά την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή και την έγκρισή τους από αυτήν.

(3) Σε περίπτωση που εντός δύο (2) μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, δεν υπάρξει οποιαδήποτε αντίδραση εκ μέρους της Επιτροπής, θεωρείται ότι η

Επιτροπή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά των μέτρων που κοινοποιήθηκαν δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2).

Αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ για διερεύνηση παραβάσεων και διεξαγωγή ερευνών.

12.- Η ΠΑΕΚ, αυτεπάγγελτα ή ύστερα από υποβολή παραπόνου, εξετάζει κατά πόσο κάτοχος άδειας ή πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαιρέση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 ή 27, αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου ή άλλου εκπροσώπου του, παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με-

- (α) οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138, ή/και
- (β) οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση ή απόφαση της ΠΑΕΚ, ή/και
- (γ) οποιοδήποτε όρο άδειας ή εξαιρέσης.

Εξουσίες της ΠΑΕΚ κατά τη διερεύνηση παραβάσεων και τη διεξαγωγή ερευνών.

13.-(1) Κατά τη διερεύνηση τυχόν παράβασης, η ΠΑΕΚ δύναται να διεξάγει έρευνες για τις δραστηριότητες και ενέργειες οποιασδήποτε επιχείρησης ηλεκτρισμού, εντός του πλαισίου εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και τηρουμένης της διαδικασίας που καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Για τους σκοπούς διεξαγωγής έρευνας, η ΠΑΕΚ έχει τις ακόλουθες εξουσίες:

- (α) Να αποκτά πρόσβαση σε οποιοδήποτε σχετικό αρχείο ή έγγραφο οποιασδήποτε μορφής και να λαμβάνει αντίγραφο ή πρωτότυπό του·
- (β) να ζητά πληροφορίες από οποιοδήποτε εμπλεκόμενο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρεμβαίνουν διαδοχικά στη διαβίβαση των εντολών ή στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς και των εντολέων τους, και, εάν είναι αναγκαίο, να καλεί οποιοδήποτε από τα εν λόγω πρόσωπα ή εντολείς σε ακρόαση·
- (γ) να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και έρευνες·
- (δ) να εισέρχεται σε εγκαταστάσεις φυσικών και νομικών προσώπων για την κατάσχεση αρχείων, εγγράφων και δεδομένων οποιασδήποτε μορφής, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι τα αρχεία, τα έγγραφα ή τα δεδομένα που σχετίζονται με το αντικείμενο της επιθεώρησης ή της έρευνας ενδέχεται να είναι κρίσιμα για τη στοιχειοθέτηση υπόθεσης παράβασης των υποχρεώσεων που υπέχουν οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία ή η άσκηση σε κατοικία οποιασδήποτε άλλης εξουσίας, επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικού διατάγματος·

- (ε) να κλητεύει και εξαναγκάζει μάρτυρες και ενδιαφερόμενα πρόσωπα να παραστούν, σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζεται σε Κανονισμούς και να προσαγάγουν ή να παρουσιάσουν έγγραφα, βιβλία, σχέδια ή μητρώα·
- (στ) να εξετάζει η ίδια ή μέσω δικηγόρου, μάρτυρες και ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

(3) Επιπροσθέτως των εξουσιών της δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2), και τηρουμένων των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, η ΠΑΕΚ με σκοπό την έρευνα και την επιβολή της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 έχει, μεταξύ άλλων, εξουσία-

- (α) να απαιτεί υπάρχοντα στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και

υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων,

- 102(I) του 2016.
- (β) να ζητά υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παράβασης και τα εν λόγω αρχεία ενδέχεται να είναι σημαντικά για την έρευνα παραβάσεων που αφορούν την κατάχρησης εμπιστευτικών πληροφοριών και τη χειραγώγηση της αγοράς,
  - (γ) να απαιτεί τη διακοπή κάθε πρακτικής αντίθετης προς τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ή εκτελεστικών πράξεων που θεσπίζονται βάσει αυτού,
  - (δ) να αιτείται από τα δικαστήρια της Δημοκρατίας την έκδοση διατάγματος για τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ή και τα δύο,
  - (ε) να αιτείται από τα δικαστήρια της Δημοκρατίας ή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, σύμφωνα με τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του περί Κατάχρησης της Αγοράς Νόμου, ή από οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή την επιβολή προσωρινής απαγόρευσης άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας:

Νοείται ότι, το παρόν εδάφιο δεν επηρεάζει την εξουσία της ΠΑΕΚ για αναστολή άδειας δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 5,

- (στ) να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων απαιτώντας από οποιοδήποτε πρόσωπο που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.

(4) Κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο δύναται-

- (α) να αντιπροσωπεύεται ενώπιον της ΠΑΕΚ από δικηγόρο, και
  - (β) όταν κλητεύεται να παραστεί ενώπιον της ΠΑΕΚ, να καλεί μάρτυρες σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, του περί Δικαστηρίων Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, οι οποίες θα τηρούνται κατά τον πλησιέστερο δυνατό ανάλογο τρόπο.
- Κεφ. 6.
11 του 1965
161 του 1989
228 του 1989
51(I) του 1999
134(I) του 1999
58(I) του 2003
66(I) του 2004
138(I) του 2006
62(I) του 2014
101(I) του 2014
138(I) του 2014
109(I) του 2018.

14 του 1960
50 του 1962
11 του 1963
8 του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
29 του 1983
91 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984

93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991
149 του 1991
237 του 1991
42(I) του 1992
43(I) του 1992
102(I) του 1992
26(I) του 1993
82(I) του 1995
102(I) του 1996
4(I) του 1997
53(I) του 1997
90(I) του 1997
27(I) του 1998
53(I) του 1998
110(I) του 1998
34(I) του 1999
146(I) του 1999
41(I) του 2000
32(I) του 2001
40(I) του 2002
80(I) του 2002
140(I) του 2002
206(I) του 2002
17(I) του 2004
165(I) του 2004
268(I) του 2004
21(I) του 2006
99(I) του 2007
170(I) του 2007
76(I) του 2008
81(I) του 2008
118(I) του 2008
119(I) του 2008
36(I) του 2009
129(I) του 2009
138(I) του 2009
19(I) του 2010
166(I) του 2011
30(I) του 2013
46(I) του 2014
191(I) του 2014
29(I) του 2017
109(I) του 2017
5(I) του 2020
102(I) του 2020
199(I) του 2020.

(5) Η ΠΑΕΚ διευθύνει την οποιαδήποτε ενώπιον της διαδικασία και έχει εξουσία περιστολής ή καταστολής κατάχρησης της διαδικασίας ενώπιόν της.

Δικαίωμα εισόδου και Διατάγματα.

14.-(1) Για τους σκοπούς εκτέλεσης από τη ΠΑΕΚ των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΠΑΕΚ δύναται να-

(α) εισέρχεται σε εύλογο χρόνο σε οποιαδήποτε υποστατικά και μεταφορικά μέσα, τα οποία ανήκουν ή κατέχονται από κάτοχο άδειας σε σχέση με τον οποίο το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με σκοπό την άσκηση οποιωνδήποτε εξουσιών που χορηγούνται στη ΠΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του

άρθρου 13:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία ή η άσκηση σε κατοικία οποιασδήποτε άλλης εξουσίας, επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικού διατάγματος,

(β) εισέρχεται σε υποστατικό ή μεταφορικό μέσο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α)-

(i) με συνοδεία από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, του οποίου την παρουσία κρίνει αναγκαία για οποιοδήποτε σκοπό για τον οποίο ασκεί εξουσία δυνάμει του παρόντος άρθρου ή/και από πρόσωπα με εξειδικευμένες γνώσεις που δυνατό να εργοδοτούνται από την ΠΑΕΚ,

(ii) φέροντας οποιοδήποτε εξοπλισμό ή υλικά, τα οποία κρίνει αναγκαία για οποιονδήποτε σκοπό για τον οποίο ασκεί εξουσία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου,

(γ) απαιτεί από κάτοχο άδειας σε σχέση με τον οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο, ή μέλος, λειτουργό του προσωπικού, ή εργοδοτούμενο του κατόχου άδειας σε σχέση με τον οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο, να του παρουσιάσει οποιαδήποτε αρχεία, έγγραφα ή άλλο υλικό, που βρίσκεται στην εξουσία ή υπό τον έλεγχό του και σε περίπτωση που η πληροφορία είναι σε μη αναγνώσιμη μορφή να την αναπαραγάγει σε αναγνώσιμη μορφή,

(δ) επιθεωρεί και να λαμβάνει αποσπάσματα ή αντίγραφα βιβλίων, εγγράφων και μητρώων, συμπεριλαμβανομένων στην περίπτωση πληροφορίας σε μη αναγνώσιμη μορφή και αντιγράφου ή αποσπάσματος τέτοιας πληροφορίας σε αναγνώσιμη μορφή,

(ε) απαιτεί από κάτοχο άδειας στον οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο να τηρεί τέτοια βιβλία, έγγραφα και μητρώα για τέτοια χρονική περίοδο ή χρονικές περιόδους, από καιρού εις καιρό, όπως ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να ζητά,

(στ) προχωρά στην κατάσχεση κάθε πληροφορίας, δεδομένου ή εγγράφου για το χρονικό διάστημα και στον βαθμό που απαιτείται για την έρευνα:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς ενάσκησης των εξουσιών που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1), η ΠΑΕΚ δύναται, οποιονδήποτε εύλογο χρόνο, να εισέλθει σε υποστατικά, εξαιρουμένης της κατοικίας φυσικού προσώπου, χωρίς ειδοποίηση και χωρίς δικαστικό ένταλμα.

(2) Ο κάτοχος και ο υπεύθυνος οποιοδήποτε υποστατικού ή άλλου χώρου ή μεταφορικού μέσου και ο κάτοχος άδειας ή εξαίρεσης και οποιοδήποτε πρόσωπο απασχολείται σε υποστατικό ή άλλο χώρο ή μεταφορικό μέσο, στο οποίο εισέρχεται εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΠΑΕΚ, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), έχουν έκαστος υποχρέωση να παρέχουν στον εξουσιοδοτημένο λειτουργό της ΠΑΕΚ οποιαδήποτε πληροφορία που κατέχουν και κάθε διευκόλυνση, την οποία ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΠΑΕΚ εύλογα ζητεί, ο δε εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΠΑΕΚ έχει εξουσία να ζητεί και να λαμβάνει οποιαδήποτε τέτοια πληροφορία και διευκόλυνση.

(3) Κάθε εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΠΑΕΚ έχει υποχρέωση να επιδεικνύει, εφόσον του ζητηθεί, πριν και κατά την άσκηση οποιωνδήποτε εκ των εξουσιών του που χορηγούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου, αποδεικτικό έγγραφο της ιδιότητάς του.

(4) Εάν κατά την άσκηση των εξουσιών που προβλέπονται στις διατάξεις του

παρόντος άρθρου παρεμποδίζεται η είσοδος εξουσιοδοτημένου λειτουργού σε οποιοδήποτε υποστατικό, η είσοδος αυτή δύναται να εξουσιοδοτείται με βάση σχετικό δικαστικό Διάταγμα το οποίο εκδίδεται ύστερα από σχετική αίτηση της ΠΑΕΚ.

Νοείται ότι, σε περίπτωση εισόδου σε κατοικία, τιαύτη είσοδος είναι δυνατή κατόπιν σχετικής αίτησης της ΠΑΕΚ στο Δικαστήριο, νοουμένου ότι η ΠΑΕΚ έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι η εν λόγω είσοδος είναι αναγκαία για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

Εξουσίες της ΠΑΕΚ σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων.

15.-(1) Σε περίπτωση που η ΠΑΕΚ διαπιστώσει εκ πρώτης όψεως παράβαση ή παράλειψη όρου άδειας ή εξαίρεσης ή/και ρυθμιστικής απόφασης ή/και απόφασης ή/και παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή/και των προνοιών οποιουδήποτε Κανονισμού, επιδίδει ειδοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 141 στον κάτοχο άδειας ή εξαίρεσης με την οποία καθορίζει-

- (α) τον όρο της άδειας ή εξαίρεσης ή τη ρυθμιστική απόφαση ή/και απόφαση της ή/και το άρθρο του παρόντος Νόμου ή/και την πρόνοια οποιουδήποτε Κανονισμού, που εκ πρώτης όψεως κατά τη γνώμη της ΠΑΕΚ δυνατό να παραβιάζεται από τον κάτοχο άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση,
- (β) τις πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες κατά τη γνώμη της ΠΑΕΚ, δυνατό να συνιστούν παράβαση του σχετικού όρου άδειας ή/και εξαίρεσης ή/και απόφασης ή/και ρυθμιστικής απόφασης της ΠΑΕΚ ή/και του άρθρου του παρόντος Νόμου ή/και της πρόνοιας οποιουδήποτε Κανονισμού,
- (γ) την προθεσμία εντός της οποίας ο κάτοχος της άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση, δύναται να υποβάλει γραπτές ενστάσεις, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης.

(2) Άνευ επηρεασμού οποιωνδήποτε ποινικών διαδικασιών που υφίστανται ή έχουν ολοκληρωθεί, όταν η ΠΑΕΚ, ύστερα από την εξέταση των ενστάσεων που υποβάλλονται δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (γ) του εδαφίου (1), και αφού λάβει υπόψη οποιεσδήποτε απόψεις, πληροφορίες ή έγγραφα έχουν τεθεί ενώπιόν της, διαπιστώσει παράβαση ή παράλειψη δύναται να-

- (α) επιβάλει διοικητικό πρόστιμο στον κάτοχο άδειας ή στο πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση, ανάλογα με τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης ή παράλειψης, όπως καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ή/και
- (β) αποφασίζει την επιβολή διοικητικού προστίμου ανάλογα με τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης ή παράλειψης για κάθε μέρα που η παράβαση ή παράλειψη εξακολουθεί να υφίσταται, όπως καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ή/και
- (γ) αποφασίζει την αναστολή της άδειας ή της εξαίρεσης που εκδόθηκε ή χορηγήθηκε δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 26 ή/και 27 για τόση χρονική περίοδο, όση θεωρήσει αναγκαία υπό τις περιστάσεις, ή/και
- (δ) να αποφασίζει την ανάκληση της άδειας ή της εξαίρεσης που εκδόθηκε ή χορηγήθηκε δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 26 ή/και 27 σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(3) Οποτεδήποτε διαπιστωθεί παράβαση όρου άδειας ή τεχνικών κανόνων που έχουν ως αποτέλεσμα να θέσουν σε άμεσο κίνδυνο ζωές ή περιουσία ή το περιβάλλον, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδώσει και επιδώσει αμέσως στον επηρεαζόμενο κάτοχο απόφαση αναστολής της άδειας ή εξαίρεσης για τόση χρονική περίοδο όση θεωρήσει αναγκαία υπό τις περιστάσεις.

(4) Άνευ επηρεασμού οποιωνδήποτε ποινικών διαδικασιών που υφίστανται ή έχουν ολοκληρωθεί και άνευ επηρεασμού των εξουσιών της κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του εδαφίου (16) του άρθρου 5, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις και να επιβάλλει τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα για τις παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 και τις παραβάσεις υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που προβλέπονται σε ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i), (ii), (iii), (iv) και (v) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9:

- (α) Εντολή με την οποία το πρόσωπο που ευθύνεται για την παράβαση υποχρεώνεται να τερματίσει και να μην επαναλάβει τη συμπεριφορά του· ή/και
- (β) αποστέρηση των αποκτηθέντων κερδών ή των αποφευχθεισών ζημιών λόγω της παράβασης, στον βαθμό που αυτά δύνανται να προσδιοριστούν· ή/και
- (γ) δημόσια προειδοποίηση που αναφέρει το πρόσωπο που ευθύνεται και τη φύση της παράβασης· ή/και
- (δ) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας επιχείρησης· ή/και
- (ε) προσωρινή απαγόρευση της άσκησης των διευθυντικών λειτουργιών εντός της επιχείρησης σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός αυτής ή σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση· ή/και
- (στ) μόνιμη απαγόρευση της άσκησης διευθυντικών λειτουργιών εντός επιχείρησης, σε περίπτωση επανειλημμένης παράβασης των προνοιών των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός αυτής ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση· ή/και
- (ζ) προσωρινή απαγόρευση διενέργειας συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση· ή/και
- (η) μέγιστα διοικητικά πρόστιμα που ανέρχονται έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το εν λόγω ποσό δύναται να προσδιοριστεί· ή/και
- (θ) στην περίπτωση φυσικών προσώπων, μέγιστα διοικητικά πρόστιμα-
  - (i) για παραβάσεις των προνοιών των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους πέντε εκατομμυρίων ευρώ (€5.000.000)·
  - (ii) για παραβάσεις των προνοιών του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει

- (iii) της υποπαραγράφου (ii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ (€1.000.000)· και
για παραβάσεις των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της υποπαραγράφου (iii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€500.000):

Νοείται ότι, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των υποπαραγράφων (i) έως (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 λόγω αμέλειας όπως αναφέρεται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (5), η ΠΑΕΚ δύναται να επιβάλει στα αναφερόμενα στην εν λόγω παράγραφο πρόσωπα μέγιστα διοικητικά πρόστιμα ύψους εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000) και

- (i) στην περίπτωση νομικών προσώπων, μέγιστα διοικητικά πρόστιμα-
(i) για παραβάσεις των προνοιών των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ (€15.000.000)·
(ii) για παραβάσεις των προνοιών του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της υποπαραγράφου (ii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€2.500.000)· και
(iii) για παραβάσεις των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της υποπαραγράφου (iii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ (€1.000.000).

(5) Ανεξαρτήτως και επιπροσθέτως των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση των διατάξεων των υποπαραγράφων (i), (ii), (iii), και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 του παρόντος Νόμου και/ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 από νομικό πρόσωπο, η ΠΑΕΚ δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο-

- (α) σε νομικό πρόσωπο, ή και
(β) σε διοικητικό σύμβουλο, διευθυντή ή άλλο αξιωματούχο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια, τηρουμένων των διατάξεων της επιφύλαξης της παραγράφου (θ) του εδαφίου (4).

(6) Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος Νόμου και/ή των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 από οποιοδήποτε πρόσωπο και για την οποία παράβαση δεν προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ειδικό διοικητικό πρόστιμο, ή σε περίπτωση που πρόσωπο δεν συμμορφώνεται με οποιαδήποτε εντολή ή απαγόρευση της ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4), η ΠΑΕΚ δύναται να επιβάλει στον παραβάτη διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000) και, σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€700.000).

(7) Σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (6) ο υπαίτιος παράβασης προσπορίστηκε όφελος από την παράβαση αυτή, το οποίο υπερβαίνει τα ποσά των διοικητικών προστίμων που καθορίζονται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, ανάλογα με την περίπτωση, η ΠΑΕΚ έχει εξουσία να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο ύψους μέχρι το διπλάσιο ποσό του οφέλους που ο υπαίτιος παράβασης

αποδεδειγμένα προσπορίστηκε από την παράβαση.

(8) Η απόφαση της ΠΑΕΚ για λήψη διοικητικών κυρώσεων ή/και μέτρων είναι γραπτή και επαρκώς δικαιολογημένη.

(9) Η ΠΑΕΚ, κατά τον καθορισμό του είδους και του επιπέδου των διοικητικών προστίμων και άλλων μέτρων για τις παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 και τις παραβάσεις των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που προβλέπονται σε ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i), (ii), (iii), (iv) και (v) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων, όπου κρίνεται σκόπιμο:

- (α) Τη σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης·
- (β) τον βαθμό ευθύνης του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου·
- (γ) τη χρηματοοικονομική ευρωστία του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου, όπως υποδηλώνεται για παράδειγμα από τον συνολικό κύκλο εργασιών ενός νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα ενός φυσικού προσώπου·
- (δ) τη σημασία των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στον βαθμό που αυτό δύναται να προσδιοριστεί·
- (ε) το επίπεδο συνεργασίας του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου με τη ΠΑΕΚ, με την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των κερδών που αποκτήθηκαν ή του ποσού των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το εν λόγω πρόσωπο·
- (στ) τις οποιεσδήποτε προηγούμενες παραβάσεις του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου· και
- (ζ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο για να αποτραπεί τυχόν επανάληψη της παράβασης.

Επιβολή διοικητικών προστίμων.

16.-(1) Σε περίπτωση που η ΠΑΕΚ αποφασίσει την επιβολή διοικητικού προστίμου, επιδίδει την αιτιολογημένη απόφασή της στο πρόσωπο το οποίο κρίθηκε ότι ευθύνεται για την παράβαση ή την παράλειψη.

(2) Το ποσό του διοικητικού προστίμου εισπράττεται από τη ΠΑΕΚ εντός της προθεσμίας που καθορίζεται από την ίδια και σε καμία περίπτωση δεν είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών:

Νοείται ότι, η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου εναντίον της απόφασης της ΠΑΕΚ για επιβολή διοικητικού προστίμου δεν αναστέλλει την υποχρέωση καταβολής του διοικητικού προστίμου.

(3) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο και τους Κανονισμούς και Διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει αυτού επιβαλλόμενων από τη ΠΑΕΚ διοικητικών προστίμων, η ΠΑΕΚ λαμβάνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο προς το Ταμείο της ΠΑΕΚ.

Δημοσίευση αποφάσεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων και άλλων μέτρων.

17.-(1)(α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (γ), η ΠΑΕΚ δημοσιεύει στον διαδικτυακό της τόπο, κάθε απόφαση με την οποία επιβάλλεται διοικητική κύρωση ή άλλο μέτρο για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, αμέσως μετά την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης στο πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο και η

εν λόγω δημοσίευση περιλαμβάνει τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο.

- (β) Οι διατάξεις της παραγράφου (α) δεν ισχύουν για αποφάσεις επιβολής μέτρων διερευνητικού χαρακτήρα.
- (γ) Σε περίπτωση που η ΠΑΕΚ κρίνει ότι η δημοσίευση της ταυτότητας των νομικών προσώπων ή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων τα οποία αφορά η απόφαση θα ήταν δυσανάλογη, κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης που διενεργείται σχετικά με την αναλογικότητα της δημοσίευσης των εν λόγω δεδομένων ή αν η δημοσίευση θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα της χονδρικής αγοράς ενέργειας ή μια διεξαγόμενη έρευνα, η ΠΑΕΚ-
  - (i) αναβάλλει τη δημοσίευση της απόφασης μέχρι να παύσουν να υφίστανται οι λόγοι της εν λόγω αναβολής, ή
  - (ii) δημοσιεύει την απόφαση σε ανώνυμη βάση σύμφωνα με το κυπριακό δίκαιο, εφόσον η δημοσίευση εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ή
  - (iii) δεν δημοσιεύει την απόφαση, αν θεωρεί ότι η δημοσίευση σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαραγράφων (i) και (ii) δεν επαρκεί για να εξασφαλιστεί-
    - αα. ότι δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα της χονδρικής αγοράς ενέργειας·
    - ββ. η αναλογικότητα της δημοσίευσης των εν λόγω αποφάσεων σχετικά με μέτρα που θεωρούνται ήσσονος σημασίας.
- (δ) Η ΠΑΕΚ, σε περίπτωση που αποφασίσει να δημοσιεύσει μία απόφαση με ανώνυμο τρόπο κατά τα προβλεπόμενα στην υποπάργραφο (ii) της παραγράφου (γ), δύναται να αναβάλλει τη δημοσίευση των οικείων δεδομένων για εύλογο χρονικό διάστημα, όταν προβλέπεται ότι οι λόγοι της ανώνυμης δημοσίευσης θα παύσουν κατά την περίοδο αυτή.

(2) Σε περίπτωση που απόφαση της ΠΑΕΚ προσβληθεί με προσφυγή δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών, η ΠΑΕΚ δημοσιεύει αμέσως στον διαδικτυακό της τόπο τις πληροφορίες αυτές και κάθε μεταγενέστερη πληροφορία σχετική με τα αποτελέσματα της προσφυγής, καθώς και κάθε απόφαση Δικαστηρίου που ακυρώνει απόφαση της ΠΑΕΚ η οποία προσβλήθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

(3) Η ΠΑΕΚ εξασφαλίζει ότι κάθε απόφαση που δημοσιεύεται, κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο, παραμένει στον διαδικτυακό της τόπο για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών μετά τη δημοσίευσή της· τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στην εν λόγω δημοσίευση διατηρούνται στον διαδικτυακό τόπο της ΠΑΕΚ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

125(I) του 2018.

Συνεργασία της ΡΑΕΚ με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.

18.-(1) Η ΡΑΕΚ συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, οι οποίες εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

(2) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί στοιχεία στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού με σκοπό τη διεξαγωγή έρευνας προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον κατά τη διεξαγωγή ερευνών από τη ΡΑΕΚ, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 5, προκύψουν ενδείξεις ότι τίθεται ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου.

(3) Η ΡΑΕΚ και η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχουν καθήκον αμοιβαίας ενημέρωσης σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

(4) Όταν ανταλλάσσονται πληροφορίες δυνάμει του παρόντος άρθρου μεταξύ της ΡΑΕΚ και της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ο αποδέκτης εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τον διαβιβάζοντα.

Αποφάσεις και καταγγελίες.

19.-(1) Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και τις προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 5 προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943:

Νοείται ότι, σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να ορίζει ή να εγκρίνει προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες μεταφοράς και διανομής και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από αυτά τα προσωρινά τιμολόγια ή τις μεθοδολογίες.

(2) (α) Η ΡΑΕΚ, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης διαφορών, δύναται να επιληφθεί οποιασδήποτε καταγγελίας κατά του ΔΣΜΚ ή του ΔΣΔ που αφορά σε υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και να εκδώσει απόφαση εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη της καταγγελίας.

(β) Η αναφερόμενη στην παράγραφο (α) περίοδος είναι δυνατό να παραταθεί για δύο (2) μήνες, σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες.

(γ) Η παραταθείσα περίοδος δύναται να παραταθεί περαιτέρω με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος.

(δ) Η απόφαση της ΡΑΕΚ έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

(3) Κάθε θιγόμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει ένσταση στη ΡΑΕΚ για επανεξέταση το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της ρυθμιστικής απόφασης ή του προσχεδίου απόφασης ή ρυθμιστικής απόφασης για μεθοδολογία που λήφθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 ή όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου, η ΡΑΕΚ έχει υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή μεθοδολογίες:

Νοείται ότι, η εν λόγω ένσταση δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα:

Νοείται περαιτέρω ότι, η διαδικασία υποβολής ένστασης στη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το

παρόν εδάφιο καθορίζεται και δημοσιοποιείται από τη ΠΑΕΚ.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 5 και του άρθρου 18, η ΠΑΕΚ διασφαλίζει μέσω της λήψης κατάλληλων μέτρων ότι υπάρχουν κατάλληλοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας, ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, και κάθε επιθετική συμπεριφορά, οι οποίοι μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της ΣΛΕΕ, και ιδίως το άρθρο 102 αυτής, καθώς και τις σχετικές διατάξεις του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου.

(5)(α) (i) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 137, η ΠΑΕΚ, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, ο ΔΣΔ, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, ο ΔΣΜΚ ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους, απαγορεύεται να ανακοινώνουν ή να χορηγούν σε τρίτους με οποιονδήποτε τρόπο εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες που έχουν περιέλθει σε γνώση τους ή τους έχουν γνωστοποιηθεί κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας και έχουν καθήκον να αποτρέπουν τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών οι οποίες αφορούν τις δικές τους δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα και να προστατεύουν οποιαδήποτε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με τα εν λόγω στοιχεία ή πληροφορίες.

(ii) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν κοινοποιεί τυχόν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της ΑΗΚ, εκτός εάν αυτή η κοινοποίηση είναι αναγκαία για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής.

(iii) Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και τα λοιπά μέρη της ΑΗΚ δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, όπως κοινή νομική υπηρεσία, παρά μόνο για αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες πληροφορικής.

(iv) Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ο ΔΣΜΚ δεν καταχράται των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνει από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

(v) Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς δημοσιοποιούνται:

Νοείται ότι, η υποχρέωση αυτή δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

(β) Σε περίπτωση που πρόσωπο το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο (α) αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες ή παραβιάζει τις διατάξεις για την εμπιστευτικότητα που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, διαπράττει ποινικό αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(6) Καταγγελία ή ένσταση που υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) δεν θίγει οποιοδήποτε δικαίωμα άσκησης προσφυγής δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή/και των διατάξεων του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου ή/και σύμφωνα με το Άρθρο 146 του Συντάγματος.

158(I) του 1999
99(I) του 2014
28(I) του 2020.

Εξουσία δημοσίευσης
πληροφοριών

20.-(1) Η ΠΑΕΚ δύναται να προβαίνει στη δημοσίευση πληροφορίας εγγράφου για την προαγωγή της ενημέρωσης και κατανόησης από το κοινό θεμάτων σχετικών με

ή εγγράφων. τον ηλεκτρισμό.

(2) Εκτός εάν προνοείται διαφορετικά από τον παρόντα Νόμο ή από Κανονισμούς ή Κανόνες που εκδίδονται δυνάμει αυτού, η ΠΑΕΚ δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία σε σχέση με οποιοδήποτε συγκεκριμένο πρόσωπο ή επιχείρηση χωρίς τη συγκατάθεση του εν λόγω προσώπου ή της επιχείρησης.

(3) Οι περιορισμοί που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (2) δεν εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε αποκάλυψη πληροφορίας που γίνεται-

- (α) για τον σκοπό διευκόλυνσης της ΠΑΕΚ στην εκτέλεση οποιουδήποτε καθήκοντος ή οποιασδήποτε εξουσίας της, νοουμένου ότι η ΠΑΕΚ αποκαλύπτει τέτοια πληροφορία μόνο όταν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων της και για την άσκηση των εξουσιών της και, όπου είναι κατάλληλο, λαμβάνει δέσμευση για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικής πληροφορίας από τα πρόσωπα στα οποία αποκαλύπτεται η πληροφορία αυτή, ή
- (β) σε σχέση με τη διερεύνηση ποινικού αδικήματος ή για τους σκοπούς οποιασδήποτε ποινικής διαδικασίας, ή
- (γ) για τους σκοπούς αστικής διαδικασίας με την οποία η πληροφορία σχετίζεται.

Ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων.

21.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει υποχρέωση, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, να υποβάλλει ή να γνωστοποιεί στη ΠΑΕΚ ή να δημοσιοποιεί ή να ανακοινώνει δημόσια οποιεσδήποτε πληροφορίες, στοιχεία, έγγραφα ή έντυπα, οφείλει να μεριμνά και να εξασφαλίζει την ορθότητα, την πληρότητα και την ακρίβειά τους.

(2) Η παροχή ψευδών ή παραπλανητικών ή ανακριβών πληροφοριών ή στοιχείων ή εγγράφων ή εντύπων ή η απόκρυψη ουσιώδους πληροφορίας από οποιαδήποτε γνωστοποίηση που υποβάλλεται στη ΠΑΕΚ ή εντός οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή/και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, συνιστά, εκτός από παράβαση η οποία υπόκειται σε διοικητική κύρωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15, και ποινικό αδίκημα το οποίο τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3).

(3) Πρόσωπο, το οποίο παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του εδαφίου (1), είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€700.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(4) Ποινική ευθύνη για το προβλεπόμενο στο παρόν άρθρο αδίκημα που διαπράττεται από νομικό πρόσωπο υπέχει, εκτός από το ίδιο το νομικό πρόσωπο, και οποιοδήποτε από τα μέλη των διοικητικών, διευθυντικών, εποπτικών ή ελεγκτικών του οργάνων που αποδεικνύεται ότι συναίνεσε ή συνέπραξε στη διάπραξη του αδικήματος.

(5) Πρόσωπα που, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), υπέχουν ποινική ευθύνη για τα τελούμενα από νομικό πρόσωπο αδικήματα, ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή/και κειωρισμένως για κάθε ζημιά που γίνεται σε τρίτους ένεκα της πράξεως ή της παραλείψεως που στοιχειοθετεί το αδίκημα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ, ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

Αρχές που διέπουν τις **22.**-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που

ρυθμιζόμενες
διατιμήσεις, τα τέλη
και τις χρεώσεις.

εκδίδονται δυνάμει αυτού, όλες οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των εν λόγω υπηρεσιών και δεν οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των αγοραστών των υπηρεσιών αυτών.

(2) Η ΠΑΕΚ δύναται, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που θέτει ο Υπουργός με απόφαση πολιτικής, να απαιτήσει από πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξ αίρεση δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου να ορίσει τιμές που παρεκκλίνουν από τις αρχές που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1), με την προϋπόθεση ότι το εν λόγω πρόσωπο δύναται να ανακτήσει όλα τα έξοδα τα οποία υπέστη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και ότι οι διατιμήσεις δεν οδηγούν σε εκμετάλλευση των πελατών από πρόσωπα στα οποία παρέχεται παρέκκλιση σύμφωνα με το παρόν εδάφιο.

(3) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει την κατάργηση των κινήτρων στα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής τα οποία αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας ή των κινήτρων τα οποία ενδέχεται να παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της απόκρισης της ζήτησης στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών.

(4) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι παρέχονται κίνητρα στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών τους.

(5) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης της ζήτησης.

(6) (α) Οι οικιακοί πελάτες και οι μικρές επιχειρήσεις δεν επιβαρύνονται με οποιοδήποτε τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή.

(β) οι προμηθευτές ή οι συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση δύναται να επιβάλλουν τέλη τερματισμού σύμβασης στους πελάτες οι οποίοι τερματίζουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου πριν από τη λήξη της σύμβασης, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω τέλη-

(i) προβλέπονται από σύμβαση την οποία έχει συνάψει οικειοθελώς ο πελάτης,

(ii) ανακοινώνονται σαφώς στον πελάτη πριν από τη σύναψη της σύμβασης, και

(iii) είναι αναλογικά και δεν υπερβαίνουν την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή ή του συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση λόγω του τερματισμού της σύμβασης από τον πελάτη, περιλαμβανομένου του κόστους τυχόν δεσμοποιημένων επενδύσεων ή υπηρεσιών οι οποίες ήδη παρέχονται στον πελάτη ως μέρος της σύμβασης:

Νοείται ότι, το βάρος της απόδειξης της άμεσης οικονομικής ζημίας βαρύνει τον προμηθευτή ή τον συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση και το επιτρεπτό των τελών τερματισμού της σύμβασης παρακολουθείται από τη ΠΑΕΚ.

(7) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες-

(α) δεν υποβάλλονται σε χρεώσεις που επιφέρουν διακρίσεις σε βάρος τους από τον προμηθευτή τους, βάσει του εάν έχουν σύμβαση με συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση,

- (β) δεν υποβάλλονται σε διακρίσεις ως προς το κόστος σε σχέση με το δικαίωμά τους να συνάπτουν σύμβαση σωρευτικής εκπροσώπησης ή να λαμβάνουν όλα τα συναφή στοιχεία για την απόκριση της ζήτησης ή στοιχεία για την παρεχόμενη και την πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια,
- (γ) λαμβάνουν δωρεάν τουλάχιστον μία φορά σε κάθε περίοδο χρέωσης, κατόπιν αιτήματος του πελάτη, τα συναφή στοιχεία για την απόκριση ζήτησης ή στοιχεία για την παρεχόμενη και την πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια,
- (δ) λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης,
- (ε) δεν υποβάλλονται σε αδικαιολόγητες διακρίσεις σε σχέση με τη διαφορά χρέωσης που προκύπτει από διαφορετικές μεθόδους πληρωμής ή προπληρωμής που παρέχουν οι προμηθευτές:

Νοείται ότι, οποιαδήποτε διαφορά στις χρεώσεις σε σχέση με τις μεθόδους πληρωμής ή μεθόδους προπληρωμής είναι αντικειμενική, χωρίς διακρίσεις, αναλογική και δεν υπερβαίνει τα άμεσα έξοδα που βαρύνουν τον δικαιούχο της πληρωμής για τη χρήση της συγκεκριμένης μεθόδου πληρωμής ή μεθόδου προπληρωμής σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366,

- (στ) δεν υποβάλλονται σε διακρίσεις ως προς το κόστος, την προσπάθεια και τον χρόνο αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση, και
- (ζ) δεν υποβάλλονται σε πρόσθετη χρέωση για την πρόσβαση στα δεδομένα τους ή για την υποβολή αιτήματος, με σκοπό τα δεδομένα τους να καταστούν διαθέσιμα.

(8) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες που ενεργούν ως ενεργοί πελάτες-

- (α) δεν υποβάλλονται σε χρεώσεις και σε τέλη δικτύου που δεν αντανακλούν το κόστος,
- (β) καταβάλλουν τέλη δικτύου τα οποία αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, με χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (9) του άρθρου 5 και τις πρόνοιες του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος, και
- (γ) οι οποίοι υπόκεινται σε υφιστάμενα συστήματα κατά την ημερομηνία ισχύος του παρόντος Νόμου, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανά πάσα στιγμή νέο σύστημα, το οποίο καταγράφει χωριστά την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο ως βάση για τον υπολογισμό των τελών δικτύου.

(9) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι ενεργοί πελάτες που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας-

- (α) δεν υποβάλλονται σε καμία διπλή επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένων των τελών δικτύου, για την αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια που

παραμένει εντός των εγκαταστάσεών τους και όταν παρέχουν υπηρεσίες ευελιξίας σε διαχειριστές συστημάτων, και

(β) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογα τέλη.

(10) Η ΠΑΕΚ, σε σχέση με τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών-

(α) αξιολογεί την καταβολή δίκαιης αποζημίωσης προς τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ, κατά περίπτωση, για τη διευκόλυνση των μεταφορών ηλεκτρικής ενέργειας εντός των ενεργειακών κοινοτήτων για να διαπιστώσει ότι η εν λόγω καταβολή είναι δίκαιη,

(β) διασφαλίζει ότι υπόκεινται σε τέλη δικτύου που είναι διαφανή, δεν επιφέρουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η ηλεκτρική ενέργεια επιμερίζεται, ο εν λόγω επιμερισμός ισχύει με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων τελών δικτύου, τιμολογίων και εισφορών, σύμφωνα με διαφανή ανάλυση κόστους-οφέλους των καταναμιγμένων ενεργειακών πόρων που έχει αναπτύξει η ΠΑΕΚ,

(γ) διασφαλίζει ότι, όσον αφορά την κατανάλωση αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, καταβάλλουν τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, με χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (9) του άρθρου 5 και τις πρόνοιες του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος.

(11) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες που συμμετέχουν στην απόκριση της ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης-

(α) δεν επιβαρύνονται με πληρωμές από τους προμηθευτές τους λόγω σύναψης σύμβασης με ανεξάρτητους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης,

(β) καταβάλλουν οι ίδιοι ή οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που τους εκπροσωπούν χρηματική αποζημίωση σε συμμετέχοντες της αγοράς ή τα υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη που επηρεάζονται άμεσα από την ενεργοποίηση της ζήτησης στην περίπτωση που τα οφέλη για όλους τους προμηθευτές, τους πελάτες και τα αντίστοιχα υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη δεν υπερβαίνουν τις άμεσες δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν.

(γ) η αναφερόμενη στην παράγραφο (β) χρηματική αποζημίωση-

(i) περιορίζεται αυστηρά στην κάλυψη των δαπανών για τους προμηθευτές των συμμετεχόντων πελατών ή του αντίστοιχου υπεύθυνου για την ισορροπία μέρους ως αποτέλεσμα της ενεργοποίησης της απόκρισης της ζήτησης,

(ii) υπολογίζεται με μέθοδο που αναπτύσσουν τα άμεσα επηρεαζόμενα μέρη και που λαμβάνει υπόψη τα οφέλη που προκαλούνται από τους ανεξάρτητους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης σε άλλους συμμετέχοντες στην αγορά,

(iii) δεν αποτελεί φραγμό για την είσοδο στην αγορά συμμετεχόντων στην

- αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση ή στην παροχή ευελιξίας,
- (iv) εφαρμόζεται μόνον εφόσον εξασφαλιστεί η έγκριση της ΡΑΕΚ για τη μέθοδο υπολογισμού της.

(12) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεμονωμένα ή μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης-

- (α) δεν υπόκεινται σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς επιβαρύνσεις και σε τέλη δικτύου που δεν αντανakλούν το κόστος σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια την οποία καταναλώνουν από το δίκτυο ή διοχετεύουν σε αυτό,
- (β) δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε επιβάρυνση ή τέλος σε σχέση με την αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παραμένει στις εγκαταστάσεις τους, εκτός από μία ή περισσότερες των ακόλουθων περιπτώσεων:
- (i) Εάν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνει αποτελεσματική στήριξη, μόνο εφόσον δεν υπονομεύονται η οικονομική βιωσιμότητα του έργου και ο χαρακτήρας κινήτρου αυτής της στήριξης·
- (ii) από 1^η Δεκεμβρίου 2026, εάν το συνολικό μερίδιο των εγκαταστάσεων αυτοκατανάλωσης υπερβαίνει το οκτώ τοις εκατό (8%) της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας, και αν αποδειχθεί, ύστερα από ανάλυση κόστους οφέλους που διενεργεί η ΡΑΕΚ μέσω ανοικτής, διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας, ότι η παράγραφος (β), είτε προκαλεί σημαντικά δυσανάλογη επιβάρυνση στη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ηλεκτρικού συστήματος, είτε δημιουργεί κίνητρο που υπερβαίνει το αντικειμενικά απαραίτητο για την επίτευξη οικονομικώς συμφέρουσας ανάπτυξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ότι η εν λόγω επιβάρυνση ή το κίνητρο δεν είναι δυνατό να ελαχιστοποιηθεί μέσω άλλων εύλογων δράσεων·
- (iii) εάν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές παράγεται σε εγκαταστάσεις με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής που υπερβαίνει τα 30kW:

Νοείται ότι, οι χρεώσεις και τα τέλη που εφαρμόζονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i) έως (iii), επιβάλλονται αμερόληπτα και αναλογικά·

- (γ) δικαιούνται να εγκαθιστούν και να λειτουργούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας σε συνδυασμό με εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για αυτοκατανάλωση, χωρίς να είναι υπόχρεοι σε οποιαδήποτε διπλή χρέωση, όπως τέλη δικτύου, για την αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια, η οποία παραμένει στις εγκαταστάσεις τους·

(13)(α) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας υπόκεινται σε τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, καθώς και σε τέλη, εισφορές και φόρους, ώστε οι εν λόγω κοινότητες να συμβάλλουν με τρόπο επαρκή, δίκαιο και ισορροπημένο στον συνολικό επιμερισμό του κόστους του ηλεκτρικού συστήματος.

- (β) Για τους σκοπούς της παραγράφου (α), η ΡΑΕΚ αναπτύσσει διαφανή ανάλυση κόστους οφέλους των κατανεμημένων πηγών ενέργειας.

Ρύθμιση διατιμήσεων και χρεώσεων. **23.-(1)** Πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαιρέση δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και στην έκταση που το απαιτούν οι εν λόγω

άδειες ή εξαιρέσεις και τα οποία-

- (i) ασκούν δραστηριότητες που αφορούν το σύστημα μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού, ή/και
- (ii) ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον η ΠΑΕΚ αιτιολογημένα διαπιστώνει έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο πλαίσιο άσκησης του συνόλου ή συγκεκριμένων κατηγοριών των εν λόγω δραστηριοτήτων και κατέχουν σημαντικό μέγεθος και θέση στην αγορά και δυνατόν να επηρεάζουν την αγορά στο σύνολό της ή συγκεκριμένες κατηγορίες αυτών των δραστηριοτήτων, ή/και
- (iii) προσφέρουν υπηρεσίες παροχής πρόσβασης σε επιλέξιμα μέρη σε δεδομένα των τελικών πελατών,

διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή/και χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν σύμφωνα με τους όρους της χορηγηθείσας άδειας ή της εξαίρεσης-

- (α) έχουν καθοριστεί σύμφωνα με Κανονισμούς και τη σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΠΑΕΚ, η οποία αντικατοπτρίζει τα έξοδα, τα οποία συμπεριλαμβάνουν εύλογο κέρδος·
- (β) έχουν εγκριθεί από τη ΠΑΕΚ·
- (γ) έχουν κοινοποιηθεί δημόσια σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΠΑΕΚ·
- (δ) είναι εύλογες και δεόντως αιτιολογημένες·
- (ε) είναι σύμφωνες με τις πρόνοιες της παραγράφου 4 του άρθρου 66 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

(2) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για αναθεώρηση και έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων καθορίζονται σε Κανονισμούς και στην σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΠΑΕΚ και ότι η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει-

- (α) χρονοδιάγραμμα για την εξέταση από τη ΠΑΕΚ αιτήσεων για έγκριση, και
- (β) τη δυνατότητα σε πελάτες και άλλα πρόσωπα να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αναφερόμενες στην παράγραφο (α) αιτήσεις.

(3) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή εξαίρεση δύναται να ανακτήσουν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από τη διεξαγωγή της δραστηριότητας που ασκούν στο πλαίσιο της εν λόγω άδειας ή εξαίρεσης που τους χορηγήθηκε δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 26 ή 27 αντίστοιχα, επί αποδοτικής βάσεως, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων,-

- (α) του κόστους των καυσίμων, ημερομίσθιων και μισθών και άλλων λειτουργικών εξόδων και εξόδων συντήρησης,
- (β) της πρόβλεψης για κεφαλαιουχική απόσβεση,
- (γ) της λογικής απόδοσης του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου,
- (δ) των εξόδων που προκύπτουν από τις Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας που επιβάλλονται στον κάτοχο άδειας σύμφωνα με τον

παρόντα Νόμο ή οποιονδήποτε άλλο Νόμο, και

(ε) των εξόδων που προκύπτουν από την παροχή επικουρικών υπηρεσιών.

(4) Η ΡΑΕΚ, με σκοπό να αποφασίσει για το κατάλληλο επίπεδο των διατιμήσεων ή άλλων χρεώσεων, λαμβάνει υπόψη, επιπροσθέτως των διατάξεων των εδαφίων (1), (2) και (3)-

(α) την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε μονοπωλιακές τιμές, και

(β) την ενθάρρυνση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξ αίρεση.

Τιμολόγηση και
πληροφορίες
τιμολόγησης.

24.-(1) (α) Η ΡΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της τις απαιτήσεις του περιεχομένου των λογαριασμών και της παροχής πληροφοριών τιμολόγησης από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας προς τους τελικούς καταναλωτές, ώστε οι λογαριασμοί και οι πληροφορίες τιμολόγησης να είναι ακριβείς, κατανοητοί, σαφείς, περιεκτικοί, φιλικοί για τον χρήστη και να παρουσιάζονται κατά τρόπο που διευκολύνει τη σύγκριση από τους τελικούς πελάτες.

(β) Η απόφαση της ΡΑΕΚ που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο (α)-

(i) περιέχει τις ελάχιστες απαιτήσεις τιμολόγησης και πληροφοριών τιμολόγησης με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 132, και

(ii) περιέχει πληροφορίες σε σχέση με την αλλαγή του προϊόντος ή/και της τιμής του προϊόντος ή/και της έκπτωσης που παραχωρείται στην τιμή του προϊόντος ή του συνολικού τιμολογούμενου ποσού μαζί με την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιείται η σχετική αλλαγή, νοουμένου ότι η σύμβαση μεταξύ της επιχείρησης ηλεκτρισμού και του τελικού πελάτη προβλέπει σχετικές πρόνοιες σε σχέση με την αλλαγή του προϊόντος ή/και της τιμής του ή/και της έκπτωσης που παραχωρείται στην τιμή του προϊόντος ή του συνολικού τιμολογούμενου ποσού.

(γ) Η ΡΑΕΚ ζητά τη γνώμη των οργανώσεων των καταναλωτών όταν εξετάζει το ενδεχόμενο να επιφέρει αλλαγές στις απαιτήσεις περιεχομένου του λογαριασμού.

(2) Η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που προέβη στην τιμολόγηση έχει υποχρέωση, κατόπιν αιτήματος των τελικών πελατών, να παρέχει σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση.

(3) Οι εταιρείες ηλεκτρισμού που εκδίδουν λογαριασμούς ή πληροφορίες τιμολόγησης προσφέρουν στους τελικούς πελάτες την επιλογή να λαμβάνουν τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες τιμολόγησης ηλεκτρονικά.

(4) Οι εταιρείες ηλεκτρισμού που εκδίδουν λογαριασμούς ή πληροφορίες τιμολόγησης προσφέρουν στους τελικούς πελάτες ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές των λογαριασμών.

ΜΕΡΟΣ IV
ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.

Υποχρέωση εξασφάλισης όλων των απαιτούμενων αδειών για την κατασκευή και τη λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

25.-(1) Ουδείς κατασκευάζει και λειτουργεί εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή/και εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς να εξασφαλίσει άδεια από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες άδειες, εγκρίσεις και γνωμοδοτήσεις οι οποίες απαιτούνται από οποιονδήποτε άλλο Νόμο.

(2) Εξαιρουμένων των κριτηρίων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 30 τα οποία λαμβάνει υπόψη της η ΡΑΕΚ, οι άλλες αρμόδιες αρχές, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνουν υπόψη τους κριτήρια τα οποία σχετίζονται με-

- (α) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας·
- (β) την προστασία του περιβάλλοντος·
- (γ) τη χρήση γης και τη χωροθέτηση·
- (δ) τη χρήση δημοσίων εκτάσεων·
- (ε) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών:

Νοείται ότι, κάθε αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη της τα κριτήρια που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη άδεια ή έγκριση την οποία χορηγεί.

(3) (α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, διασφαλίζει ότι ακολουθούνται απλουστευμένες και εξορθολογισμένες διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μικρή, αποκεντρωμένη ή/και την κατανεμημένη παραγωγή, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη το περιορισμένο τους μέγεθος και τη δυνητική τους σπουδαιότητα.

- (β) Ο Υπουργός δύναται να ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την αναφερόμενη στην παράγραφο (α) ειδική διαδικασία χορήγησης αδειών.
- (γ) Η ΡΑΕΚ και άλλες καθ' ύλην αρμόδιες αρχές, εξετάζουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο (β) κατευθυντήριες γραμμές και δύνανται να συνιστούν τροποποιήσεις.

90 του 1972
56 του 1982
7 του 1990
28 του 1991
91(I) του 1992
55(I) του 1993
72(I) του 1998
59(I) του 1999
142(I) του 1999
241(I) του 2002
29(I) του 2005
135(I) του 2006
11(I) του 2007
46(I) του 2011
76(I) του 2011
130(I) του 2011
164(I) του 2011
33(I) του 2012
110(I) του 2012
150(I) του 2012

(δ)(i) Σε περίπτωση που, σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, θεσπίζονται ιδιαίτερες διαδικασίες χρήσης της γης που έχουν εφαρμογή σε μείζονος σημασίας νέα έργα υποδομών στη δυναμικότητα παραγωγής ενέργειας, στο πεδίο των εν λόγω διαδικασιών περιλαμβάνονται, όπου αρμόζει, η κατασκευή νέας δυναμικότητας παραγωγής·

20(I) του 2013
65(I) του 2013
120(I) του 2014
39(I) του 2015
134(I) του 2015
24(I) του 2016
142(I) του 2018
16(I) του 2019
75(I) του 2021.

(ii) οι διαδικασίες που προβλέπονται στην υποπαράγραφο (i) εφαρμόζονται στο κατάλληλο χρονικό πλαίσιο και με τρόπο που δεν εισάγονται διακρίσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ
ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕΚ.

Υποχρέωση κατοχής
άδειας της ΡΑΕΚ.

26.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 25 και 27, απαγορεύεται η διεξαγωγή από οποιοδήποτε πρόσωπο των ακόλουθων δραστηριοτήτων, χωρίς την εξασφάλιση σχετικής άδειας από τη ΡΑΕΚ:

- (α) Κατασκευή σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού ή της παραγωγής ηλεκτρισμού·
- (β) προμήθεια ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες·
- (γ) προμήθεια ηλεκτρισμού σε πελάτες χονδρικής·
- (δ) εκτέλεση οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 60·
- (ε) εκτέλεση οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του ΔΣΔ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 ή του ΔΚΣΔ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56·
- (στ) εκτέλεση οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36·
- (ζ) εκτέλεση οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 42·
- (η) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Λειτουργού της Αγοράς·
- (θ) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Υπεύθυνου Φορέα Εξισορρόπησης·
- (ι) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης ή του Ανεξάρτητου Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης·
- (ια) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιβ) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιγ) εγκατάσταση ή/και λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για ίδια χρήση·
- (ιδ) κατασκευή απευθείας γραμμής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100.

Χορήγηση γενικής άδειας και εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας της ΠΑΕΚ.

27.-(1) Η ΠΑΕΚ χορηγεί γενική άδεια και καθορίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο της εν λόγω άδειας με ρυθμιστική απόφασή της που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 9, αναφορικά με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

(α) Παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού που δεν είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής:

Νοείται ότι, σε περίπτωση σύνδεσης συστήματος με το δίκτυο διανομής ή μεταφοράς, η δραστηριότητα του έργου για το οποίο προηγουμένως είχε χορηγηθεί γενική άδεια τροποποιείται και απαιτείται η εκ νέου επανάληψη της διαδικασίας για χορήγηση είτε γενικής άδειας, εφόσον το έργο εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στις παραγράφους (β) έως (στ), είτε εξαίρεσης από την υποχρέωση κατοχής άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), είτε άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26.

(β) παραγωγή ηλεκτρισμού από εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού μέγιστης ισχύος έως 20kW.

(γ) παραγωγή ηλεκτρισμού για ιδία χρήση από συστήματα ισχύος έως 30kW.

(δ) παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ισχύος έως 50kW.

(ε) παραγωγή ηλεκτρισμού από μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης μικρής κλίμακας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου και

(στ) οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα που κατά την κρίση του Υπουργού ή της ΠΑΕΚ, ύστερα από μεταξύ τους διαβούλευση, είναι δόκιμο να θεσπίζονται τέτοιες διαδικασίες:

Νοείται ότι, η ΠΑΕΚ δύναται να καθορίζει διαφορετικές γενικές άδειες για κάθε μια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ), (ε) και (στ) του παρόντος εδαφίου.

(2) Η γενική άδεια δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στην ιστοσελίδα της ΠΑΕΚ και περιλαμβάνει-

(α) όρους και προϋποθέσεις,

(β) τέλη κοινοποίησης,

(γ) ετήσια τέλη, και

(δ) έντυπο κοινοποίησης.

(3) (α) Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (β) και (γ) και εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στη γενική άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), ενδιαφερόμενο πρόσωπο δύναται να ασκήσει τις δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1), μόνο κατόπιν υποβολής στη ΠΑΕΚ του απαιτούμενου εντύπου κοινοποίησης.

(β) Η ΠΑΕΚ, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής του εντύπου κοινοποίησης που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου (α), αξιολογεί την κοινοποίηση και σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι αυτή

δεν πληροί τους όρους και προϋποθέσεις της κατηγορίας της γενικής άδειας για την οποία υποβλήθηκε το σχετικό έντυπο κοινοποίησης, ζητά γραπτώς από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να προβεί σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες ή/και να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες.

- (γ) Η γενική άδεια της κατηγορίας για την οποία υποβλήθηκε το σχετικό έντυπο κοινοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο (α) τίθεται σε ισχύ ένα μήνα μετά από την ημερομηνία παραλαβής του εντύπου κοινοποίησης από τη ΡΑΕΚ και εφόσον η ΡΑΕΚ δεν έχει ενεργήσει σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β):

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ ζητά από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να προβεί σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες ή/και να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β), η γενική άδεια τίθεται σε ισχύ σε ημερομηνία που κατά την κρίση της ΡΑΕΚ λήφθηκαν επαρκείς και ικανοποιητικές διορθωτικές ενέργειες ή/και υποβλήθηκαν επαρκείς και ικανοποιητικές πρόσθετες πληροφορίες από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

- (4)(α) Η ΡΑΕΚ δύναται να παρέχει εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής άδειας που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 26 και της γενικής άδειας που προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, υπό όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει, υπό τις περιστάσεις, ως αναγκαίους και που σχετίζονται με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- (i) Παραγωγή ηλεκτρισμού για ίδια χρήση από συστήματα ισχύος μεγαλύτερης των 30kW έως 1MW·
- (ii) παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ισχύος μεγαλύτερης των 50kW έως 8MW:

Νοείται ότι, οι όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί που καθορίζονται από τη ΡΑΕΚ δεν δύναται να δημιουργούν ή να επιτρέπουν δυσμενή διάκριση ανάμεσα στους κατόχους εξαίρεσης από την υποχρέωση κατοχής άδειας.

- (β) Οποιοδήποτε πρόσωπο προτίθεται να ασκήσει οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (i) και (ii) της παραγράφου (α), υποβάλλει αίτηση για χορήγηση εξαίρεσης από την υποχρέωση κατοχής άδειας από τη ΡΑΕΚ, σε τύπο που ήθελε καθοριστεί από σχετικούς, για την έκδοση αδειών δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 και την εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής άδειας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος εδαφίου, Κανονισμούς, μαζί με τις πληροφορίες και τα τέλη που οι Κανονισμοί δυνατόν να προβλέπουν.

- (γ) Οποιαδήποτε εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής άδειας χορηγείται σύμφωνα με το εδάφιο αυτό περιέχει όρους που καθορίζουν ότι-
- (i) υπόκειται σε τροποποίηση για σκοπούς συμμόρφωσης με οποιαδήποτε τροποποίηση ή αναθεώρηση της νομοθεσίας,
- (ii) ο κάτοχος της πληρώνει τέτοιο τέλος όπως ήθελε καθοριστεί σε σχετικούς Κανονισμούς για τα τέλη αδειών και τα τέλη εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας, και
- (iii) ο κάτοχος της τηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς για καθεμιά από τις δραστηριότητες για τις οποίες απαιτείται η έκδοση της εξαίρεσης από την υποχρέωση κατοχής άδειας.

- (δ) Εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής άδειας, η οποία έχει χορηγηθεί από τη ΡΑΕΚ πριν από την θέση σε ισχύ του παρόντος Νόμου δεν επηρεάζεται και συνεχίζει να ισχύει για όση χρονική περίοδο καθορίζεται στην εξαίρεση:

Νοείται ότι, η ΠΑΕΚ, κατόπιν αιτήματος, δύναται να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της εξαίρεσης από την υποχρέωση κατοχής άδειας.

(5) Η χορηγία γενικής άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της άδειας από την ανάγκη εξασφάλισης οποιωνδήποτε άλλων αδειών και εγκρίσεων οι οποίες απαιτούνται από οποιονδήποτε άλλο Νόμο της Δημοκρατίας.

Όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί αδειών της ΠΑΕΚ.

28.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 30 και των Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (γ) του εδαφίου (2) του άρθρου 138, άδεια που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 και του άρθρου 27, δύναται να περιέχει τέτοιους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς, όπως η ΠΑΕΚ ήθελε κρίνει, υπό τις περιστάσεις, ως αναγκαίους:

Νοείται ότι, οι πιο πάνω όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί δεν δύνανται να δημιουργούν ή να επιτρέπουν δυσμενή διάκριση ανάμεσα στους κατόχους αδειών.

(2) Οποιαδήποτε άδεια χορηγείται σύμφωνα με το παρόν άρθρο περιέχει όρους που καθορίζουν ότι-

- (α) η άδεια υπόκειται σε τροποποίηση για σκοπούς συμμόρφωσης με οποιαδήποτε τροποποίηση ή αναθεώρηση της νομοθεσίας,
- (β) ο κάτοχος άδειας καταβάλλει τέλος το οποίο καθορίζεται σε Κανονισμούς που αφορούν τα τέλη αδειών, και
- (γ) ο κάτοχος άδειας τηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες για τις οποίες απαιτείται η κατοχή άδειας δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 26.

Αιτήσεις για χορήγηση αδειών από τη ΠΑΕΚ.

29.-(1) Οποιαδήποτε αίτηση ή υποβολή εντύπου κοινοποίησης για χορήγηση άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27 αντίστοιχα, υποβάλλεται στη ΠΑΕΚ σε τύπο ο οποίος καθορίζεται σε Κανονισμούς που αφορούν την έκδοση αδειών, μαζί με τις πληροφορίες και τα τέλη που οι Κανονισμοί δυνατό να προβλέπουν.

(2) Πρόσωπο δύναται να υποβάλει αίτηση ή έντυπο κοινοποίησης για εξασφάλιση άδειας κατά τα διαλαμβανόμενα στις διατάξεις των άρθρων 26 και 27, αντίστοιχα, μόνο εφόσον-

- (α) είναι φυσικό πρόσωπο, πολίτης κράτους μέλους και διαμένει σε κράτος μέλος, ή
- (β) είναι νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, και σε περίπτωση εταιρείας, έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και έχει την καταστατική της έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της εντός της Ένωσης.

Εξέταση αιτήσεων και χορήγηση αδειών από τη ΠΑΕΚ.

30.-(1) Κατά την έκδοση απόφασης για τη χορήγηση άδειας, η ΠΑΕΚ ακολουθεί διαδικασία βασιζόμενη σε αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις κριτήρια, όπως καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 138 και αφορούν την έκδοση αδειών.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), κατά την έκδοση απόφασης της ΠΑΕΚ για τη χορήγηση άδειας για την κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής, η ΠΑΕΚ λαμβάνει υπόψη της κριτήρια τα οποία σχετίζονται με-

- (α) την ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρισμού, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού
- (β) την ενεργειακή απόδοση
- (γ) τη φύση της πρωτογενούς πηγής ενέργειας, η οποία θα χρησιμοποιηθεί από την εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρισμού
- (δ) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτητή, όπως τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές δυνατότητες
- (ε) τη συμμόρφωση με τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111
- (στ) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ένωσης για το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001
- (ζ) την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, όπως οι λύσεις απόκρισης ζήτησης και η αποθήκευση ενέργειας
- (η) τα αποτελέσματα της περιεκτικής αξιολόγησης που αναφέρεται στις διατάξεις του άρθρου 14Γ του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου
- (θ) τις απαιτήσεις για διεξαγωγή ανάλυσης κόστους-οφέλους και τα αποτελέσματα αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις 14Α του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου:

Νοείται ότι, σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων (η) και (θ), η ΠΑΕΚ δύναται να παρέχει σχετικές εξαιρέσεις εάν συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι και ενημερώνει τον Υπουργό και υποβάλλει στην Επιτροπή την αιτιολογημένη απόφασή της, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της λήψης της απόφασής της:

Νοείται περαιτέρω ότι, οι διατάξεις των παραγράφων (η) και (θ) εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου.

184(I) του 2013
131(I) του 2016.

- (3) Η ΠΑΕΚ δημοσιοποιεί τις διαδικασίες χορήγησης αδειών και τα σχετικά κριτήρια.

Απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας από τη ΠΑΕΚ.

31.-(1) Σε περίπτωση που η ΠΑΕΚ απορρίπτει οποιαδήποτε αίτηση για χορήγηση άδειας, ειδοποιεί γραπτώς τον αιτητή για τους λόγους της απόρριψης, οι οποίοι πρέπει να είναι αντικειμενικοί, ακριβοδίκαιοι, βάσιμοι και τεκμηριωμένοι.

(2) Κάθε πρόσωπο του οποίου η αίτηση έχει απορριφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), δικαιούται να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος και του άρθρου 20 του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου.

Τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση, τερματισμός, μεταβίβαση και παράταση αδειών της ΠΑΕΚ.

32. Άδεια της ΠΑΕΚ που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου υπόκειται σε τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση, τερματισμό, μεταβίβαση ή παράταση σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται σε Κανονισμούς που αφορούν την έκδοση αδειών οι οποίοι εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ.

Τήρηση Μητρώου αδειών της ΠΑΕΚ και εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας της ΠΑΕΚ.

33.-(1) Η ΠΑΕΚ τηρεί Μητρώο όλων των αδειών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27 και των εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας οι οποίες παραχωρούνται σύμφωνα με το εδάφιο (4) του άρθρου 27 και καθορίζει τον τρόπο τήρησης του εν λόγω Μητρώου.

(2) Το περιεχόμενο του Μητρώου είναι διαθέσιμο για επιθεώρηση σε εργάσιμες ώρες.

(3) Οποιοδήποτε πρόσωπο δύναται, με την καταβολή τέλους το οποίο καθορίζεται με Κανονισμούς, να απαιτήσει από τη ΠΑΕΚ να του παρασχεθεί αντίγραφο αποσπάσματος του Μητρώου, κατάλληλα πιστοποιημένο από τη ΠΑΕΚ ως πιστό αντίγραφο ή απόσπασμα αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

Αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού και λήψη μέτρων για διασφάλιση της επάρκειας.

34.-(1) Η ΠΑΕΚ διενεργεί σε συστηματική βάση αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού και λαμβάνει έγκαιρα μέτρα για τη διασφάλιση της επάρκειας μέσω, μεταξύ άλλων-

- (α) της αυτοπαραγωγής,
- (β) της αποθήκευσης ενέργειας,
- (γ) της απόκρισης ζήτησης και της ενεργειακής απόδοσης,
- (δ) της εξάλειψης κάθε εντοπισμένης ρυθμιστικής στρέβλωσης,
- (ε) μιας οικονομικά αποδοτικής και αγορακεντρικής προμήθειας υπηρεσιών εξισορρόπησης και επικουρικών υπηρεσιών.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), σε περίπτωση που η αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων καταδεικνύει ότι η υπάρχουσα εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής ηλεκτρισμού δεν είναι επαρκής για τη διασφάλιση ικανοποιητικής παροχής ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία και αυτό καθιστά αναγκαία τη λήψη μέτρων που σχετίζονται με μηχανισμούς ισχύος, η ΠΑΕΚ ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό.

(3) Ο Υπουργός, αφού ενημερωθεί από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (2) και ύστερα από διαβούλευση με τη ΠΑΕΚ και τον ΔΣΜΚ, εκδίδει Διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, το οποίο καθορίζει τη διαδικασία υποβολής προσφορών, την αναγκαία παραγωγή, τον τρόπο και τους όρους διάθεσης της εν λόγω παραγωγής και η ΠΑΕΚ επιλαμβάνεται της διαδικασίας για την εξασφάλιση της απαιτούμενης νέας παραγωγής.

(4) Η ΠΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, το ταχύτερο δυνατό μετά τη δημοσίευση του Διατάγματος που αναφέρεται στο εδάφιο (3), τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που

πρέπει να ικανοποιούν οι αιτητές για τη διαδικασία υποβολής προσφορών.

(5) Η ΡΑΕΚ καλεί την υποβολή προσφορών για την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος παραγωγής ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο Διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (3):

Νοείται ότι, το Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3), η απόφαση της ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4) και η διαδικασία υποβολής προσφορών που αναφέρεται στο παρόν εδάφιο, συνάδουν με τις γενικές αρχές για τους μηχανισμούς ισχύος που αναφέρονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

ΜΕΡΟΣ V
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

- Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.** **35.** Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί ένα αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, ακίνδυνο, αξιόπιστο και οικονομικό σύστημα μεταφοράς, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος.
- Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.** **36.** Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς-
- (α) εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και τους όρους του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης όπως ανατίθενται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς από το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς·
  - (β) υλοποιεί οποιοσδήποτε άλλες εργασίες απαιτούνται σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και συμμορφώνεται με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση που σχετίζεται με αυτό σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο επιδεικνύοντας την αναγκαία προσοχή και φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος·
  - (γ) ενημερώνει τον ΔΣΜΚ και τη ΡΑΕΚ, εντός της χρονικής περιόδου που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς.
- Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του συστήματος μεταφοράς.** **37.** Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν εκποιεί ή θέτει εκτός λειτουργίας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος του συστήματος μεταφοράς και ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε υποθήκευση του συστήματος μεταφοράς, χωρίς την προγενέστερη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ.
- Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να μην προβαίνει σε διακρίσεις.** **38.** Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδίως δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση προς όφελος θυγατρικών του εταιρειών ή επιχειρήσεων συνδεδεμένων με αυτόν ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.
- Έγκριση για χρήση** **39.**-(1) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του άρθρου 26 και τηρουμένων των διατάξεων

<p>του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια.</p>	<p>του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, όσον αφορά την έκδοση άδειας, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δύναται, αφού λάβει τη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ και οποιαδήποτε άλλη άδεια, εξουσιοδότηση ή έγκριση που δυνατόν να απαιτείται δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου Νόμου της Δημοκρατίας, να χρησιμοποιεί το σύστημα μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια.</p>
	<p>(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, η ΡΑΕΚ, ύστερα από διαβουλεύσεις με τον ΔΣΜΚ, εγκρίνει τη χρήση του συστήματος μεταφοράς για άλλες μη σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια δραστηριότητες, που προτείνονται από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η ΡΑΕΚ ικανοποιείται ότι η διεξαγωγή της δραστηριότητας αυτής δεν συγκρούεται προς, ή δεν περιορίζει-</p>
	<p>(α) την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με την άδειά του ως Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ή</p> <p>(β) την εκτέλεση από τον ΔΣΜΚ των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με την άδειά του ως ΔΣΜΚ.</p>
<p>Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.</p>	<p>40.- Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς εισπράττει έσοδα τα οποία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεών του σύμφωνα με την άδειά του και τα οποία προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και του άρθρου 98.</p>
<p>Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.</p>	<p>41.- Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί ένα αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, ακίνδυνο, αξιόπιστο και οικονομικά βιώσιμο σύστημα διανομής, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος διανομής επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος.</p>
<p>Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.</p>	<p>42.- Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής-</p> <p>(α) εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος διανομής, καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης,</p> <p>(β) υλοποιεί οποιοσδήποτε άλλες εργασίες απαιτούνται σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος διανομής και συμμορφώνεται με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση σχετίζεται με αυτό σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο επιδεικνύοντας την αναγκαία προσοχή και φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος,</p> <p>(γ) ενημερώνει τον ΔΣΔ και τη ΡΑΕΚ, εντός χρονικής περιόδου η οποία καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος διανομής,</p> <p>(δ) συνάπτει, στη βάση αναγκών που προκύπτουν και δυνατοτήτων που υπάρχουν, πρωτόκολλα συνεργασίας με παροχείς τηλεπικοινωνιακού δικτύου αναφορικά με το δίκτυο διανομής και το δίκτυο τηλεπικοινωνιών, σε τύπο, μορφή και περιεχόμενο που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ.</p>
<p>Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.</p>	<p>43.- Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δεν εκποιεί ή θέτει εκτός λειτουργίας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος του συστήματος διανομής και ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε υποθήκευση του συστήματος διανομής χωρίς</p>

την προγενέστερη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ.

Έγκριση για χρήση του συστήματος διανομής για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια. **44.-** Ανεξαρτήτως των διατάξεων του άρθρου 26, σε σχέση με την έκδοση άδειας, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δύναται να υποβάλει αίτημα για τη λήψη γραπτής έγκρισης του Υπουργού σύμφωνα με το άρθρο 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου και τη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ, ώστε να χρησιμοποιήσει το σύστημα διανομής για σκοπούς που δε σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια, υπό την προϋπόθεση ότι η διεξαγωγή της εν λόγω δραστηριότητας, δεν συγκρούεται ή δεν περιορίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής που απορρέουν από την άδειά του:

Νοείται ότι, ο επιμερισμός των εξόδων και των εσόδων από τη διεξαγωγή της δραστηριότητας η οποία έτυχε έγκρισης δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου αποφασίζεται από τη ΡΑΕΚ.

Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής. **45.-** Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής εισπράττει έσοδα, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδειά του και τα οποία προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και του άρθρου 98.

Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής να μην προβαίνει σε διακρίσεις. **46.** Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδίως δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση προς όφελος θυγατρικών του εταιρειών ή επιχειρήσεων συνδεδεμένων με αυτόν ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

ΜΕΡΟΣ VI ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Αρμοδιότητες του ΔΣΔ. **47.-** Ο ΔΣΔ-

- (α) λειτουργεί ένα ασφαλές, αξιόπιστο, οικονομικό και αποδοτικό σύστημα διανομής,
- (β) συνάπτει πρωτόκολλα με τον ΔΣΜΚ προάγοντας τη βελτίωση της λειτουργίας συντονισμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής σε τύπο, μορφή και περιεχόμενο που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ,
- (γ) χρεώνει για τη χρήση και τη σύνδεση με το σύστημα διανομής σύμφωνα με τις διατιμήσεις και τις χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 και του άρθρου 98,
- (δ) παρέχει όρους και συνάπτει συμφωνίες σύνδεσης ή πρωτόκολλα με επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες επιδιώκουν να χρησιμοποιήσουν ή να συνδεθούν με το σύστημα διανομής, και
- (ε) ετοιμάζει πρόγραμμα ανάπτυξης διανομής σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 50.

Γενικές υποχρεώσεις του ΔΣΔ. **48.-**(1) Ο ΔΣΔ διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας σε λειτουργία, λειτουργώντας, συντηρώντας και αναπτύσσοντας, υπό οικονομικούς όρους, ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποδοτικό σύστημα διανομής, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

(2) Ο ΔΣΔ αποφεύγει τις διακρίσεις μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδίως τις διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(3) Ο ΔΣΔ παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

(4) Ο ΔΣΔ, κατά την κατανομή φορτίου σε εγκαταστάσεις παραγωγής και σε εγκαταστάσεις απόκρισης της ζήτησης, υποχρεούται να δίδει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102.

(5) Ο ΔΣΔ ενεργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς όσον αφορά την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει τις απώλειες ενέργειας στο σύστημα διανομής, με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, κατά την άσκηση των σχετικών καθηκόντων του.

(6) Οι κανόνες που θεσπίζονται από τον ΔΣΔ ως υπεύθυνο για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι και καταρτίζονται σε συντονισμό με τον ΔΣΜΚ και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά και οι όροι και οι προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, κατά περίπτωση, για την παροχή των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών από τον ΔΣΔ, καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (7) του άρθρου 5 κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

(7) (α) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που περιγράφονται στο εδάφιο (6), ο ΔΣΔ προμηθεύεται τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα που είναι αναγκαίες για το σύστημα διανομής, σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

(β) Η ΡΑΕΚ δύναται, μέσω απόφασής της, να χορηγήσει παρέκκλιση προς τον ΔΣΔ από την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου (α), εάν εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική.

(8)(α) Η προμήθεια των προϊόντων και υπηρεσιών που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (6), διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των ειδικευμένων συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

(β) Η ΡΑΕΚ και ο ΔΣΔ, σε στενή συνεργασία με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένου του ΔΣΜΚ, καθορίζουν τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά:

Νοείται ότι, οι τεχνικές απαιτήσεις εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ.

(9) Ο ΔΣΔ συνεργάζεται με τον ΔΣΜΚ για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με το σύστημα μεταφοράς και το σύστημα διανομής και στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης και

συμφωνεί με τον ΔΣΜΚ την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(10) Εξαιρουμένης οποιασδήποτε έγκρισης έχει χορηγηθεί στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί δίκτυα διαφορετικά από τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, ο Υπουργός δύναται να επιτρέπει στον ΔΣΔ να ασκεί δραστηριότητες διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στον παρόντα Νόμο και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, εφόσον-

(α) οι εν λόγω δραστηριότητες είναι αναγκαίες, ώστε ο ΔΣΔ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και

(β) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης.

(11) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 137 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο ΔΣΔ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώσιν του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών οι οποίες αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

(12) Ο ΔΣΔ αναγράφει και δημοσιοποιεί στην προσφορά και τους όρους σύνδεσης στο σύστημα διανομής που εκδίδει, την ισχύουσα αναλυτική κοστολόγηση εξοπλισμού, περιλαμβανομένων των τρεχουσών μοναδιαίων τιμών, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν το πραγματικό κόστος.

Διαδικασίες απλής
κοινοποίησης για τις
συνδέσεις με το δίκτυο
διανομής.

49.-(1) (α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 97 και 98, εγκαταστάσεις ή συγκεντρωτικές μονάδες παραγωγής αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και έργα επίδειξης ανανεώσιμης ενέργειας με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής ίση ή μικρότερη από 10.8kW ή ισοδύναμη για συνδέσεις εκτός των τριφασικών, συνδέονται στο δίκτυο ύστερα από απλή κοινοποίηση στον ΔΣΔ σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 138.

(β) Η αναφερόμενη στην παράγραφο (α) διαδικασία επεκτείνεται και σε εγκαταστάσεις ή συγκεντρωτικές μονάδες παραγωγής με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής μεγαλύτερη από 10.8kW και έως 50kW, εφόσον διατηρούνται η σταθερότητα, η αξιοπιστία και η ασφάλεια του δικτύου.

(2) Ο ΔΣΔ δύναται εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της απλής κοινοποίησης που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), να απορρίψει την αιτούμενη σύνδεση στο δίκτυο ή να προτείνει εναλλακτικό σημείο σύνδεσης δικτύου για αιτιολογημένους λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.

(3) Σε περίπτωση θετικής απόφασης από τον ΔΣΔ ή σε περίπτωση που δεν ληφθεί απόφαση από τον ΔΣΔ εντός ενός μηνός από την απλή κοινοποίηση που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), η εγκατάσταση ή η συγκεντρωτική μονάδα παραγωγής δύναται να συνδεθεί.

Κίνητρα για τη χρήση
ευελιξίας
σε δίκτυα διανομής.

50.-(1) (α) Η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της καθορίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο επιτρέπει και παρέχει κίνητρα στον ΔΣΔ να προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης, με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής.

- (β) Το ρυθμιστικό πλαίσιο διασφαλίζει ότι ο ΔΣΔ δύναται να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η καταναμημένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, σε περίπτωση που οι εν λόγω υπηρεσίες μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικής και ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος διανομής.
- (γ) Ο ΔΣΔ προμηθεύεται τις εν λόγω υπηρεσίες σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕΚ έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις.
- (2)(α) Ο ΔΣΔ ετοιμάζει μέσα σε πλαίσιο διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας, η οποία περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΜΚ, και υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ευελιξίας και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες τουλάχιστον σε εθνικό επίπεδο.
- (β) Οι αναφερόμενες στην παράγραφο (α) προδιαγραφές διασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.
- (γ) Ο ΔΣΔ και ο ΔΣΜΚ ανταλλάζουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζονται, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς.
- (δ) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι ο ΔΣΔ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, όπως, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής.
- (3)(α) Ο ΔΣΔ ετοιμάζει ένα διαφανές δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής το οποίο υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ανά διετία και δημοσιεύει τουλάχιστον ανά διετία.
- (β) Το πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αναγκαίες υπηρεσίες ευελιξίας και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, καθώς και την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο ΔΣΔ χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος.
- (γ) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής συνάδει με τους στόχους, τις επιδιώξεις, τις πολιτικές και τα μέτρα που καθορίζονται από τον ΕΣΕΚ, το οποίο εκπονείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 και εγκρίνεται από το Υπουργικό

Συμβούλιο.

(4) Ο ΔΣΔ συμβουλευέται όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΜΚ για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής, δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕΚ, η οποία δύναται να ζητεί τροποποιήσεις επί του εν λόγω προγράμματος.

(5) Ο ΔΣΔ αξιολογεί τουλάχιστον ανά τέσσερα (4) έτη, σε συνεργασία με τους διαχειριστές συστημάτων τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης στις αντίστοιχες περιοχές τους, το δυναμικό των συστημάτων τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης για την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης και άλλων υπηρεσιών συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης ζήτησης και της αποθήκευσης της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές και εξετάζει κατά πόσο η χρήση του πιο πάνω δυναμικού είναι πιο ασφαλής και οικονομικά αποδοτική από εναλλακτικές λύσεις.

Ένταξη της
ηλεκτροκίνησης στο
δίκτυο διανομής.
59(I) του 2017.

51.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Προώθησης και Ανάπτυξης των Υποδομών Εναλλακτικών Καυσίμων Νόμου, η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της καθορίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο, ώστε να διευκολύνει τη σύνδεση δημόσια προσβάσιμων ή ιδιωτικών σημείων επαναφόρτισης με το δίκτυο διανομής και με το εν λόγω ρυθμιστικό πλαίσιο διασφαλίζει ότι ο ΔΣΔ συνεργάζεται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις με κάθε επιχείρηση η οποία έχει στην ιδιοκτησία της, αναπτύσσει, λειτουργεί ή διαχειρίζεται σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη σύνδεση με το δίκτυο.

(2) Δεν επιτρέπεται στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες ο ΔΣΔ έχει στην ιδιοκτησία του ιδιωτικά σημεία επαναφόρτισης αποκλειστικά για δική του χρήση.

(3) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (2), ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ύστερα από διαβούλευση με τον Υπουργό, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, επιτρέπει στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, μόνο εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) Τα άλλα μέρη τα οποία συμμετείχαν σε ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία υποβολής προσφορών στην οποία προβαίνει το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και η οποία υπόκειται σε επανεξέταση από τη ΡΑΕΚ, δεν απέκτησαν το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες με εύλογο κόστος και εγκαίρως·
- (β) η ΡΑΕΚ έχει διενεργήσει εκ των προτέρων επανεξέταση των προϋποθέσεων της αναφερόμενης στην παράγραφο (α) διαδικασίας υποβολής προσφορών και έχει δώσει την έγκρισή της·
- (γ) ο ΔΣΔ λειτουργεί τα σημεία επαναφόρτισης με βάση την πρόσβαση από τρίτα μέρη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97 και αποφεύγει τις διακρίσεις μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(4) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή ρήτρες για δημόσιες συμβάσεις με σκοπό να βοηθήσει το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών να διασφαλίσει δίκαιη διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών.

(5) (α) Σε περίπτωση εφαρμογής της παρέκκλισης που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (3), ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και ο Υπουργός, με απόφασή τους, αναθέτουν στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, να διεξάγει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή τουλάχιστον ανά τρία (3) έτη δημόσια διαβούλευση με στόχο την επανεξέταση του δυνητικού ενδιαφέροντος των παραγόντων της αγοράς όσον αφορά την ιδιοκτησία, την ανάπτυξη, τη λειτουργία ή τη διαχείριση σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα.

(β) Σε περίπτωση που προκύπτει από την αναφερόμενη στην παράγραφο (α) δημόσια διαβούλευση ότι άλλα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, η ΡΑΕΚ μεριμνά για τη σταδιακή κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων του ΔΣΔ, υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας πρόσκλησης υποβολής προσφορών που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (3):

Νοείται ότι, στο πλαίσιο των προϋποθέσεων της πιο πάνω διαδικασίας, η ΡΑΕΚ δύναται να επιτρέψει στον ΔΣΔ να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε σε υποδομές επαναφόρτισης.

Καθήκοντα του ΔΣΔ
όσον αφορά τη
διαχείριση δεδομένων.

52.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 127, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα επιλέξιμα μέρη έχουν πρόσβαση χωρίς διακρίσεις σε δεδομένα, περιλαμβανομένων δεδομένων που τυγχάνουν διαχείρισης από τον ΔΣΔ, υπό σαφείς και ισότιμους όρους, και συμμορφώνονται με τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο.

(2) Σε σχέση με τη διαχείριση δεδομένων από τον ΔΣΔ στο πλαίσιο της εφαρμογής των έξυπνων συστημάτων μέτρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει, μέσω της λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων, ότι η κάθετη ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν έχει προνομιακή πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν στην άσκηση της οικείας δραστηριότητας προμηθείας.

Ιδιοκτησιακό
καθεστώς
εγκαταστάσεων
αποθήκευσης
ενέργειας από τον
ΔΣΔ.

53.-(1) Ο ΔΣΔ δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(2) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (1), ο Υπουργός, ύστερα από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, επιτρέπει στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, οι οποίες αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, και εφόσον η ΡΑΕΚ έχει δώσει την έγκρισή της ή εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Τα άλλα μέρη που συμμετείχαν σε ανοικτή και διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία υποβολής προσφορών στην οποία προβαίνει ο ΔΣΔ και η οποία υπόκειται σε επανεξέταση και έγκριση από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (γ) και διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3), δεν απέκτησαν το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία παρόμοιων εγκαταστάσεων ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες με εύλογο κόστος και εγκαίρως·

(β) οι εν λόγω εγκαταστάσεις είναι απαραίτητες, προκειμένου ο ΔΣΔ να τηρεί

τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και οι εγκαταστάσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρισμού· και

(γ) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα της εν λόγω παρέκκλισης και έχει διενεργήσει εκτίμηση της διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων της εν λόγω διαδικασίας, και έχει δώσει την έγκρισή της.

(3) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή ρήτρες για δημόσιες συμβάσεις, με σκοπό να βοηθήσει τον ΔΣΔ να διασφαλίσει δίκαιη διαδικασία υποβολής προσφορών σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (2).

(4) (α) Η ΡΑΕΚ διεξάγει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή τουλάχιστον ανά τρία (3) έτη δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων σε τέτοιες εγκαταστάσεις.

(β) Σε περίπτωση που προκύπτει από τη δημόσια διαβούλευση, κατόπιν αξιολόγησης από τη ΡΑΕΚ, ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, η ΡΑΕΚ μεριμνά για τη σταδιακή κατάργηση εντός δεκαοκτώ (18) μηνών των σχετικών δραστηριοτήτων του ΔΣΔ:

Νοείται ότι, στο πλαίσιο των προϋποθέσεων για τη διαδικασία αυτή, η ΡΑΕΚ δύναται να επιτρέπει στον ΔΣΔ να λαμβάνει εύλογη απόζημίωση και συγκεκριμένα να ανακτά την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(5) Οι διατάξεις του εδαφίου (4) δεν εφαρμόζονται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης των νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές με τελική απόφαση επένδυσης πριν από την 4^η Ιουλίου 2019, οι οποίες-

(α) είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο δίκτυο διανομής,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του δικτύου, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η τακτική επανακατανομή μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα, και

(δ) εάν δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.

Απόφαση σε διαφορές μεταξύ του ΔΣΔ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

54.-(1) Η ΡΑΕΚ αποφασίζει για οποιαδήποτε διαφορά παρουσιάζεται μεταξύ του ΔΣΔ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και εκδίδει απόφαση με τα ευρήματά της, αναφορικά με το θέμα της διαφοράς.

(2) Ο ΔΣΔ και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής υποχρεούνται να συμμορφώνονται με την απόφαση της ΡΑΕΚ που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1).

Επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΔ.

55.- Τα επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΔ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του σύμφωνα με την άδειά του προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που

εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23.

Κλειστά συστήματα
διανομής.

56.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται με απόφασή της να κατατάσσει ένα σύστημα, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό χώρο ή χώρο κοινών υπηρεσιών και το οποίο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (4), δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, σε περίπτωση που-

(α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφάλειας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες· ή

(β) το εν λόγω σύστημα διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή τον φορέα εκμετάλλευσης του συστήματος ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, τα κλειστά συστήματα διανομής θεωρούνται ως συστήματα διανομής και ο φορέας εκμετάλλευσής τους υποχρεούται να εξασφαλίσει άδεια ΔΚΣΔ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να εξαιρεί τον φορέα εκμετάλλευσης ενός κλειστού συστήματος διανομής από-

(α) τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (5) του άρθρου 48 σε σχέση με την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει απώλειες ενέργειας και τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα στο σύστημά τους, με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες·

(β) τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 97, σύμφωνα με τις οποίες τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους, εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5·

(γ) τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 50 για την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας και του εδαφίου (3) του άρθρου 50 για την ανάπτυξη των συστημάτων τους βάσει σχεδίων ανάπτυξης δικτύων·

(δ) την απαίτηση που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 51 για μη κατοχή, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα· και

(ε) την απαίτηση που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 53 για μη κατοχή, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας.

(4) Σε περίπτωση που αναγνωρίζεται εξαίρεση σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3), τα ισχύοντα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες στις οποίες στηρίζεται ο υπολογισμός τους, εξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, ύστερα από αίτηση του χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

(5) Η περιστασιακή χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών που έχουν εργασιακές ή παρόμοιες σχέσεις με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής και που βρίσκονται εντός της περιοχής την οποία εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν αποκλείει την αναγνώριση των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (3).

ΜΕΡΟΣ VII
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ
ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΣΜΚ και διορισμός
Εκτελεστικού
Διευθυντή ΔΣΜΚ.

57.-(1) Ο ΔΣΜΚ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που ιδρύθηκε σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2018.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο, διορίζει ένα φυσικό πρόσωπο στο αξίωμα του Εκτελεστικού Διευθυντή του ΔΣΜΚ, ο οποίος στο εξής θα αναφέρεται ως «ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ» και ο οποίος προΐσταται του ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι, ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (6) του παρόντος άρθρου και τις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 60, πρόσωπο το οποίο αμέσως πριν τεθεί σε ισχύ ο παρών Νόμος κατείχε τη θέση του Διευθυντή ΔΣΜΚ δυνάμει των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018, συνεχίζει τη θητεία του στη θέση του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ και κατέχει τη θέση αυτή μέχρι τη συμπλήρωση έξι (6) ετών από την ημερομηνία διορισμού του στη θέση του Διευθυντή ΔΣΜΚ, με τις ίδιες απολαβές, επιδόματα, φιλοδορήματα και συνταξιοδοτικά ωφελήματα τυχόν καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τον διορισμό του στη θέση του Διευθυντή ΔΣΜΚ:

Νοείται περαιτέρω ότι, ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (6), μετά τη συμπλήρωση έξι (6) ετών από την ημερομηνία του διορισμού του στη θέση του Διευθυντή ΔΣΜΚ δυνάμει των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018, το Υπουργικό Συμβούλιο διατηρεί το δικαίωμα να επαναδιορίσει το πρόσωπο αυτό στη θέση του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ για δεύτερη συνεχόμενη θητεία.

(3) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ είναι υψηλού ηθικού και επαγγελματικού επιπέδου, διακρίνεται για τα ακαδημαϊκά του προσόντα στον κλάδο της ηλεκτρολογικής μηχανικής ή μηχανολογικής μηχανικής ή οικονομικών και τις γνώσεις και την πείρα του στη λειτουργία των συστημάτων ηλεκτρισμού ή των αγορών ηλεκτρισμού:

Νοείται ότι, στην περίπτωση που ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ είναι ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος μηχανικός πρέπει να είναι εγγεγραμμένο μέλος στον οικείο κλάδο του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου σύμφωνα με τον περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμο.

224 του 1990
106(I) του 1992
15(I) του 1993
31(I) του 1993
53(I) του 1993
44(I) του 1996
34(I) του 1997
15(I) του 2002
24(I) του 2002
221(I) του 2002
19(I) του 2003
151(I) του 2003
105(I) του 2006
61(I) του 2009
101(I) του 2012
167(I) του 2013
100(I) του 2014
38(I) του 2015
100(I) του 2016
93(I) του 2017

159(I) του 2019
197(I) του 2020.

(4) Ο διορισμός του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ είναι για περίοδο έξι (6) ετών και δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο των δύο (2) θητειών.

(5) Πρόσωπο διοριζόμενο ως Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ δεν δύναται να υπερβαίνει, κατά την ημερομηνία διορισμού του, για πρώτη ή για δεύτερη θητεία στη θέση αυτή, το εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας του.

(6) Ως συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τη διατήρηση ή κατοχή του αξιώματος του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ θεωρείται-

- (α) η κατά τα τελευταία δύο (2) έτη από την ημερομηνία του διορισμού του διατήρηση ή κατοχή οποιασδήποτε θέσης σε αρχή ή οργανισμό ή εταιρεία ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο που κατέχει άδεια παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 ή 27·
- (β) η αποδοχή αξιώματος του οποίου η αμοιβή τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας, ή η αποδοχή ή διατήρηση οποιασδήποτε θέσης ή ιδιότητας στη δημόσια υπηρεσία, ή σε δήμο, ή σε οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή οργανισμό δημοσίου δικαίου·
- (γ) η εργοδότηση ή η αποδοχή εργοδότησης σε οποιαδήποτε εταιρεία ή αρχή ή οργανισμό ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο που κατέχει άδεια δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 ή του έχει χορηγηθεί γενική άδεια ή κατέχει εξαίρεση που χορηγήθηκε από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 27 ή η είσπραξη ωφελημάτων, εξαιρουμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, ή αμοιβής ή άλλης πληρωμής από οποιαδήποτε τέτοια εταιρεία ή αρχή ή οργανισμό ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή η απόκτηση οποιοδήποτε άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος ή οποιωνδήποτε μετοχών, ομολόγων, ομολόγων επιβάρυνσης ή άλλου είδους αξιογράφων σε οποιοδήποτε εξ αυτών·
- (δ) η αποδοχή οποιοδήποτε κομματικού αξιώματος·
- (ε) η αποδοχή ή η διατήρηση απασχόλησης σε οποιαδήποτε εργασία, αξίωμα ή θέση, οπουδήποτε στον ιδιωτικό τομέα, έναντι αμοιβής οποιασδήποτε μορφής, ή υπό περιστάσεις, υπό το φως των οποίων εύλογα αναμένεται η καταβολή αμοιβής, ανεξαρτήτως εάν όντως καταβάλλεται ή όχι.

(7) Ο ΔΣΜΚ έχει επίσημη σφραγίδα για την επικύρωση εγγράφων που απαιτούνται για τους σκοπούς της άσκησης των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του.

Τερματισμός του διορισμού του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.

58.-(1) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ δύναται πριν από τη λήξη της θητείας του-

- (α) να υποβάλει γραπτώς την παραίτησή του από τη θέση του προς το Υπουργικό Συμβούλιο,
- (β) να παυθεί από τη θέση αυτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εφόσον συντρέχει οποιοσδήποτε από τους ακόλουθους λόγους:
  - (i) Πάσχει από πνευματική ή σωματική ανικανότητα η οποία τον καθιστά ανίκανο να εκτελεί τα καθήκοντα του και να ασκεί τις εξουσίες και αρμοδιότητες του για το υπόλοιπο της θητείας του·

- (ii) συμπεριφέρεται ανάρμοστα ή ενεργεί αμελώς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του·
- (iii) συμπεριφέρεται με τρόπο ασυμβίβαστο προς την υποχρέωσή του να διατηρεί την ανεξαρτησία του αξιώματος του όπως αυτή καθορίζεται στο εδάφιο (2)·
- (iv) έχει, πριν από το διορισμό του, παραλείψει να αποκαλύψει στοιχείο ή γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει κώλυμα στο διορισμό του ως αποτέλεσμα οποιωνδήποτε λόγων εκτίθενται στο παρόν εδάφιο και στο εδάφιο (2)·
- (v) έχει, κατά τη θητεία του, οποιοδήποτε συμφέρον σε οποιαδήποτε εταιρεία, αρχή ή οργανισμό ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο που κατέχει άδεια δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 ή 27:

Νοείται ότι, από τον πιο πάνω περιορισμό εξαιρείται η κατοχή αδειών που αφορούν οποιεσδήποτε από τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ και του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρισμού·

- (vi) έχει καταδικαστεί, με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου, σε τιμωρία για ποινικό αδίκημα που διαπράχτηκε κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (vii) έχει καταδικαστεί, με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου, σε ποινικό αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχροτήτα.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τη διατήρηση της ανεξαρτησίας του αξιώματος του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται, στις διατάξεις του εδαφίου (6) του άρθρου 57.

(3) Σε περίπτωση που ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ παραιτηθεί ή παυθεί από τη θέση του, μέχρις ότου διορισθεί αντικαταστάτης ή στην περίπτωση προσωρινής απουσίας ή άδειας ή ανικανότητας του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ, τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις εξουσίες του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ ασκεί το ιεραρχικά ανώτερο μέλος του προσωπικού του και σε περίπτωση ισοβαθμίας το αρχαιότερο μέλος εξ αυτών.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο κοινοποιεί την απόφαση του για την παραίτηση ή παύση του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(5) Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ ο οποίος παραιτείται, παύεται, λήγει η θητεία του ή αφυπηρετεί δεν δύναται-

114(I) του 2007
149(I) του 2011
87(I) του 2017
66(I) του 2019.

- (α) να κατέχει οποιαδήποτε θέση ή να εργοδοτείται ή να ενεργεί ως σύμβουλος για περίοδο δύο (2) ετών από την ημέρα παραίτησης, παύσης, λήξης της θητείας του ή αφυπηρέτησής του, σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ανάλυσης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμο·
- (β) να χρησιμοποιεί ή να αποκαλύπτει σε οποιαδήποτε περίπτωση εμπιστευτικές πληροφορίες, εκτός εάν κάτι τέτοιο απαιτηθεί από αρμόδια αρχή ή Δικαστήριο της Δημοκρατίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία·
- (γ) πρόσωπο που παραβιάζει τις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 7 του περί του Ελέγχου της Ανάλυσης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου.

Συγκρότηση Ειδικής 59.-(1) Συγκροτείται Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ της οποίας προεδρεύει ο Γενικός

Επιτροπής ΔΣΜΚ,
Διευρυμένης Ειδικής
Επιτροπής ΔΣΜΚ και
Πειθαρχικής
Επιτροπής ΔΣΜΚ.

Διευθυντής του Υπουργείου και συμμετέχουν ως μέλη ο Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ.

2 του 44(I) του 2023.

(2) Η Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ εξετάζει και αποφασίζει για όλα τα θέματα που άπτονται του διορισμού και της άσκησης πειθαρχικού ελέγχου που αφορούν τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

(3) Η Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ εξετάζει και αποφασίζει την παραχώρηση ειδικών κινήτρων σε ορισμένους υπαλλήλους της ΑΗΚ, προκειμένου να επιλέξουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον ΔΣΜΚ και οι οποίοι θα θεωρούνται ότι μεταφέρονται υπό συνθήκες συνέχισης της απασχόλησης τους προς ωφελημάτων που τυχόν θα απωλέσουν συνεπεία της μεταφοράς τους.

(4) Για σκοπούς εξέτασης και λήψης απόφασης για όλα τα θέματα που άπτονται της πλήρωσης ή/και των προαγωγών του υπόλοιπου προσωπικού του ΔΣΜΚ, συγκροτείται Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή, με τη συμμετοχή του Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ, η οποία εξετάζει και αποφασίζει για όλα τα θέματα που άπτονται της πλήρωσης ή/και των προαγωγών του υπόλοιπου προσωπικού του ΔΣΜΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού:

Νοείται ότι, η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ δεν εξετάζει θέματα που αφορούν αποκλειστικά τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ.

(5) Η Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ και η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ συγκαλούνται κατόπιν απαίτησης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου ή του Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ή του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.

(6) Οι αποφάσεις επί όλων των ζητημάτων ή θεμάτων που προκύπτουν ή αναφέρονται στις συνεδρίες της Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ καθώς και της Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ λαμβάνονται με πλειοψηφία.

(7) (α) Η Ειδική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντες ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, ο Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ.

(β) Η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντες η πλειοψηφία των μελών της στους οποίους πρέπει να περιλαμβάνεται οπωσδήποτε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, ο Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ.

(8) Συγκροτείται Πειθαρχική Επιτροπή ΔΣΜΚ, η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ, τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και της οποίας προεδρεύει ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ, για πειθαρχικά ζητήματα που αφορούν το προσωπικό του ΔΣΜΚ.

Προσωπικό και
εκτέλεση των
αρμοδιοτήτων του
ΔΣΜΚ.

60.-(1) Ο ΔΣΜΚ στελεχώνεται με βάση την οργανική διάρθρωσή του όπως αυτή καταρτίζεται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ σύμφωνα με τον ετήσιο προϋπολογισμό του και λειτουργεί και διοικείται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμών:

3(α) του 44(I) του 2023. Νοείται ότι, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 83, ο ΔΣΜΚ στελεγχώνεται με βάση την πιο πάνω οργανική διάρθρωση του εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των Κανονισμών που αφορούν τα Σχέδια Υπηρεσίας που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου (γ) του εδαφίου (3).

99 του 1989
227 του 1990
27(I) του 1992
54(I) του 2008
3(I) του 2010.

(2) Τα μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ υπηρετούν μόνιμα ή με σύμβαση τακτής ή αορίστου περιόδου, σύμφωνα με τις πρόνοιες και τις διαδικασίες που καθορίζονται σε Κανονισμούς, οι οποίοι είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του εδαφίου (3) και ετοιμάζονται και υποβάλλονται από τον ΔΣΜΚ, μέσω του Υπουργού, στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση, και ακολούθως κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου Νόμου.

(3) Οι Κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο δέον όπως ρυθμίζουν τα ακόλουθα θέματα:

(α) Τη διαδικασία πρόσληψης, αξιολόγησης, προαγωγής του προσωπικού του ΔΣΜΚ, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας πρόσληψης και αξιολόγησης για τις θέσεις του Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ·

(β) τη διαδικασία προκήρυξης και πλήρωσης οποιασδήποτε προβλεπόμενης στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ μόνιμης ή με σύμβαση τακτής ή αορίστου θέσης·

(γ) τη ρύθμιση των όρων εργοδότησης, τις απολαβές, τα επιδόματα και άλλα ωφελήματα συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων αφυπηρέτησης, τις κατηγορίες των θέσεων, τα Σχέδια Υπηρεσίας και γενικά οποιοδήποτε άλλο θέμα αφορά το προσωπικό του ΔΣΜΚ·

(δ)(i) τη διαδικασία έρευνας για διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων, τη λήψη μέτρων, την εκδίκαση και την επιβολή ποινών, τον πειθαρχικό κώδικα και τα αδικήματα που είναι δυνατό να εκδικάζονται:

αα. από την Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ, όταν αυτά αφορούν τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ· και

ββ. συνοπτικά από τον Εκτελεστικό Διευθυντή, όταν αυτά αφορούν το προσωπικό του ΔΣΜΚ, εκτός από τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ· και

γγ. από την Πειθαρχική Επιτροπή ΔΣΜΚ, η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ, τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και της οποίας προεδρεύει ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ, όταν αυτά αφορούν το προσωπικό του ΔΣΜΚ εκτός από τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ.

(ii) τους κανόνες λειτουργίας της Πειθαρχικής Επιτροπής ΔΣΜΚ, τον τρόπο λήψης αποφάσεων και μέτρων από την Πειθαρχική Επιτροπή ΔΣΜΚ, την εκδίκαση και την επιβολή ποινών από την Πειθαρχική Επιτροπή.

(ε) **Διαγράφηκε με το 3(β) του 44(I) του 2023.**

(4) Το προσωπικό της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ και θα επιστρέψει

πίσω στην ΑΗΚ, για την περίοδο που περιγράφεται στις διατάξεις του άρθρου 83, υπάγεται στον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ καθ' όσον αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΜΚ και για την περίοδο που περιγράφεται στις διατάξεις του άρθρου 83, υπάγεται στις διαδικασίες, στους Κανονισμούς και στα Σχέδια Υπηρεσίας που διέπουν το προσωπικό της ΑΗΚ όπως τροποποιούνται για να ισχύουν κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης του προσωπικού της ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι, οι διαδικασίες διορισμού, οι όροι εργοδότησης, προαγωγής, τα ωφελήματα, οι αφυπηρετήσεις και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα αφορά το προσωπικό της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ, τροποποιούνται από την ΑΗΚ για να προβλέπουν το καθεστώς υπηρεσίας τους στον ΔΣΜΚ, με τη σύμφωνη γνώμη του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ:

Νοείται περαιτέρω ότι, οι Κανονισμοί οι οποίοι ρυθμίζουν θέματα διορισμού, όρων εργοδότησης, προαγωγής, ωφελημάτων, αφυπηρετήσεων και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα αφορά το προσωπικό της ΑΗΚ και τα Σχέδια Υπηρεσίας του Προσωπικού της ΑΗΚ για το προσωπικό της που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ, τροποποιούνται από την ΑΗΚ για να προβλέπουν το καθεστώς υπηρεσίας τους στον ΔΣΜΚ και, αφού εξασφαλισθεί η σύμφωνη γνώμη του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ, εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου.

(5)(α) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ έχει τέτοιες απολαβές, επιδόματα, φιλοδωρήματα και συνταξιοδοτικά ωφελήματα ως ήθελε καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στη βάση σχετικής πρότασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού.

(β) Οι απολαβές, επιδόματα, φιλοδωρήματα και άλλα ωφελήματα που αναφέρονται στην παράγραφο (α), περιλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ όπως προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου (α) του άρθρου 61 και εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(6) Ο ΔΣΜΚ δύναται να προσλαμβάνει εμπειρογνώμονες ή συμβούλους, όπως ήθελε κρίνει αναγκαίο, για να τον βοηθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του και οποιαδήποτε αμοιβή, οφειλόμενη σε εμπειρογνώμονα ή σύμβουλο που προσλήφθηκε σύμφωνα με το εδάφιο αυτό, αποτελεί μέρος των δαπανών του ΔΣΜΚ:

140(I) του 2016
202(I) του 2020.

Νοείται ότι, ο ΔΣΜΚ προχωρεί στην πρόσληψη τέτοιων εμπειρογνομώνων ή συμβούλων σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Φορέων που Δραστηριοποιούνται στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου.

(7) Κατά τη διάρκεια της θητείας του, ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ δεν δύναται-

- (α) να προβαίνει σε οποιαδήποτε συμπεριφορά που θέτει σε αμφιβολία την ανεξαρτησία του αξιώματος του·
- (β) να προβαίνει σε οποιαδήποτε συμπεριφορά ασυμβίβαστη με την κατοχή του αξιώματος του σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (6) του άρθρου 57·
- (γ) να χρησιμοποιεί ή να αποκαλύπτει σε οποιαδήποτε περίπτωση εμπιστευτικές πληροφορίες, εκτός εάν κάτι τέτοιο απαιτείται από αρμόδια αρχή ή Δικαστήριο της Δημοκρατίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

(8)(α) Ο ΔΣΜΚ είναι αστικά υπεύθυνος και δύναται να ενάγει και να ενάγεται και να είναι διάδικος σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία η οποία εγείρεται σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ και του προσωπικού του ΔΣΜΚ.

(β) Σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής, ο ΔΣΜΚ εκπροσωπείται είτε από ασκούντα το επάγγελμα δικηγόρο ή/και από τον Εκτελεστικό Διευθυντή του ΔΣΜΚ ή/και από μέλος του προσωπικού του.

(9) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων, ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ και το προσωπικό του ΔΣΜΚ δεν υπέχουν προσωπική αστική ευθύνη για οτιδήποτε έγινε ή παραλείφθηκε ή λέχθηκε ή για οποιαδήποτε γνώμη την οποία εξέφρασαν ή έκθεση ή άλλο έγγραφο που ετοίμασαν κατά την καλόπιστη άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων.

Προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ και οικονομικές διευθετήσεις. 20(I) του 2014 123(I) του 2016 133(I) του 2016 159(I) του 2017.

61.- Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 99 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ-

- (α) καταρτίζει και καταθέτει, μέσω του Υπουργού, για έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών και το Υπουργικό Συμβούλιο, τον ετήσιο Προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ και κάθε συμπληρωματικό προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίζει ο Υπουργός Οικονομικών και ο εν λόγω προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ ψηφίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε Νόμο·
- (β) ορίζεται ως ο Ελέγχων Λειτουργός στον εκάστοτε περί προϋπολογισμού του ΔΣΜΚ Νόμο.

Ταμείο του ΔΣΜΚ. 38(I) του 2014 34(I) του 2015 143(I) του 2019.

62.- Υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών ή/και της εξασφάλισης των απαιτούμενων εγκρίσεων που προβλέπονται από οποιονδήποτε άλλο Νόμο της Δημοκρατίας, ο ΔΣΜΚ διατηρεί χωριστό Ταμείο, στο οποίο υποχρεωτικά κατατίθενται-

- (α) όλα τα δυνάμει του παρόντος Νόμου ή/και δυνάμει Κανονισμών ή/και δυνάμει Κανόνων, που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, πληρωτέα και εισπραττόμενα από τον ΔΣΜΚ ποσά,
- (β) κάθε χορηγία που παρέχεται στον ΔΣΜΚ δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του άρθρου 66 και κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει του παρόντος Νόμου,
- (γ) όλα τα έσοδα, που προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία του ΔΣΜΚ κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 66:

Νοείται ότι, για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού διατηρείται ξεχωριστό ταμείο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63.

Ταμείο για τη **63.-** Υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων του περί της Λογιστικής και

<p>Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού.</p>	<p>Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών ή/και της εξασφάλισης των απαιτούμενων εγκρίσεων που προβλέπονται από οποιονδήποτε άλλο Νόμο της Δημοκρατίας, ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού διατηρεί χωριστό Ταμείο για τις δραστηριότητες που εμπíπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του όσον αφορά τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72, και στο οποίο υποχρεωτικά κατατίθενται-</p>
	<p>(α) όλα τα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή/και δυνάμει Κανονισμών ή/και δυνάμει Κανόνων, που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, πληρωτέα και εισπραττόμενα από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού,</p> <p>(β) κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει του παρόντος Νόμου και περιλαμβάνεται στις διατάξεις του άρθρου 72:</p>
	<p>Νοείται ότι, για τις δραστηριότητες του ΔΣΜΚ που δεν σχετίζονται με τη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού διατηρείται ξεχωριστό Ταμείο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62.</p>
<p>Επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ.</p>	<p>64.-(1) Τα επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και του άρθρου 98.</p> <p>(2) Τα επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, την ανάκτηση του κόστους λειτουργίας του ΔΣΜΚ, του κεφαλαιουχικού κόστους ενδεχόμενων πρόσθετων νέων επενδύσεων του και απόσβεσης του πάγιου ενεργητικού του.</p>
<p>Επιτρεπόμενα έσοδα του Λειτουργού της Αγοράς.</p>	<p>65.- Τα επιτρεπόμενα έσοδα του Λειτουργού της Αγοράς προέρχονται από τα τέλη που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ για τη διαχείριση και λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και της παραγράφου (ζ) του άρθρου 72.</p>
<p>Εξουσίες του ΔΣΜΚ σε σχέση με την απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας.</p>	<p>66.- Υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών ή/και της εξασφάλισης των απαιτούμενων εγκρίσεων που προβλέπονται από οποιονδήποτε άλλο Νόμο, ο ΔΣΜΚ δύναται-</p> <p>(α) να αποκτά με αγορά, ανταλλαγή, δωρεά ή οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ακίνητη ή κινητή περιουσία για τις ανάγκες στέγασης και λειτουργίας του και να μισθώνει ή εξασφαλίζει άδεια χρήσης οποιασδήποτε ακίνητης ή κινητής περιουσίας για τις ανάγκες στέγασης και λειτουργίας του·</p> <p>(β) να αποδέχεται την παροχή χορηγιών από τη Δημοκρατία, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνή οργανισμό·</p> <p>(γ) να πωλεί, ανταλλάσσει, εκμισθώνει, εκχωρεί ή διαθέτει με οποιονδήποτε άλλο τρόπο οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη περιουσία του και να υποθηκεύει ή επιβαρύνει την εν λόγω περιουσία για τις δικές του ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών του για εκπλήρωση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα Νόμο, αφού προηγουμένως εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του Υπουργικού Συμβουλίου·</p> <p>(δ) να συνάπτει δάνεια αναγκαία προς υλοποίηση των όσων αναφέρονται στις διατάξεις των παραγράφων (α) και (γ) πιο πάνω, με τέτοιο τρόπο και με τέτοιους όρους όπως ο Υπουργός Οικονομικών ήθελε θεωρήσει αναγκαίο να επιβάλει και αφού προηγουμένως εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του Υπουργού Οικονομικών·</p>

- (ε) να συνάπτει συμβάσεις και να πράττει οτιδήποτε άλλο απαιτείται προς εκπλήρωση των διαλαμβανόμενων στις διατάξεις των παραγράφων (α) έως (δ) ή που συντελεί στην εκπλήρωση τους.

Εξουσία Υπουργού Οικονομικών όπως παρέχει εγγυήσεις στον ΔΣΜΚ εκ μέρους της Δημοκρατίας.

67.- Τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 17, 76 και 97 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να παρέχει εγγυήσεις εκ μέρους της Δημοκρατίας προς τον ΔΣΜΚ, με σκοπό την αποπληρωμή δανείων ή πιστώσεων που έχουν συναφθεί ή χορηγηθεί ανάλογα με την περίπτωση.

Τήρηση βιβλίων και οικονομικών καταστάσεων και έλεγχος του ΔΣΜΚ από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

68.-(1) Ο ΔΣΜΚ τηρεί κατάλληλα βιβλία και οικονομικές καταστάσεις για τις δραστηριότητες του, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, ο ΔΣΜΚ μεριμνά για τη σύνταξη του απολογισμού και την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τα οποία υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών και στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

113(I) του 2002
32(I) του 2007
137(I) του 2013
31(I) του 2014
124(I) του 2016
134(I) του 2016.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 116 του Συντάγματος, των διατάξεων του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νόμου και τηρουμένων των διατάξεων του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού πλαισίου Νόμου, οι οικονομικές καταστάσεις του ΔΣΜΚ ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Ετήσιες εκθέσεις του ΔΣΜΚ.

69.-(1) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ εντός έξι (6) μηνών από το τέλος εκάστου ημερολογιακού έτους, υποβάλλει έκθεση, μέσω του Υπουργού, στο Υπουργικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητες του ΔΣΜΚ κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και αντίγραφο της εν λόγω έκθεσης κοινοποιείται στη ΠΑΕΚ.

(2) Η πιο πάνω έκθεση-

- (α) περιέχει ανασκόπηση των εξελίξεων σε σχέση με θέματα που εμπίπτουν στα καθήκοντα, στις αρμοδιότητες και στις εξουσίες του ΔΣΜΚ,
- (β) περιλαμβάνει γενική έκθεση των δραστηριοτήτων και έκθεση προόδου για το εκάστοτε έτος,
- (γ) περιέχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 109 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, και
- (δ) περιέχει αναφορά σε τέτοια άλλα θέματα που κρίνονται αναγκαία από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο μεριμνά, ώστε αντίγραφο της ετήσιας έκθεσης, που εκπονείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), κατατίθεται το συντομότερο στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(4) Ο ΔΣΜΚ, με την κατάθεση της ετήσιας έκθεσης από το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3), φροντίζει, ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στην έκθεση.

(5) Ο ΔΣΜΚ δύναται, επιπροσθέτως, να ετοιμάζει εκθέσεις σε σχέση με

οποιοδήποτε θέμα εμπίπτει εντός των πλαισίων των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του και φροντίζει, ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στις εκθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αρμοδιότητες του
ΔΣΜΚ.

70.-(1) Ο ΔΣΜΚ έχει τις ακόλουθες αποκλειστικές αρμοδιότητες:

- (α) Τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον, σε στενή συνεργασία με γειτονικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τον ΔΣΔ·
- (β) τη διερεύνηση και προώθηση οποιασδήποτε προοπτικής για τη διασύνδεση του συστήματος μεταφοράς με άλλα συστήματα, μετά από οδηγίες του Υπουργού, και τη σχετική ενημέρωση της ΡΑΕΚ από τον ΔΣΜΚ.
- (γ) τη διερεύνηση και προώθηση της υλοποίησης των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 που αφορούν στο σύστημα μεταφοράς και βρίσκονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας·
- (δ) τη διασφάλιση της διάθεσης παροχής επικουρικών υπηρεσιών και άλλων υπηρεσιών του συστήματος οι οποίες είναι αναγκαίες για να ασκήσει τις αρμοδιότητές του όπως καθορίζονται στις διατάξεις της παραγράφου (α) και, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, διασφαλίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης δύναται να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και επικουρικές υπηρεσίες υπό τον όρο τήρησης των απαιτήσεων διατήρησης της αξιοπιστίας και ασφάλειας των δικτύων και κατόπιν διαδικασίας υποβολής προσφορών για παροχή τέτοιων υπηρεσιών που να είναι διαφανής, αμερόληπτη και ανοικτή σε βάθος έλεγχο·
- (ε) τη σύναψη πρωτοκόλλων με τον ΔΣΔ προωθώντας την εξασφάλιση της λειτουργίας συντονισμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής·
- (στ) τη λειτουργία ενός συστήματος κατανομής του φορτίου και χρήσης του συστήματος μεταφοράς, με αντικειμενικά, χωρίς διακρίσεις, οικονομικά και τεχνικά κριτήρια δίνοντας προτεραιότητα κατά την κατανομή του φορτίου στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 και διασφαλίζοντας την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει τις απώλειες ενέργειας και διασφαλίζοντας τη διατήρηση εφεδρικού δυναμικού στο σύστημά του με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, σύμφωνα με-
- (ι) τους όρους που περιέχονται στην άδεια που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26·

- (ii) τους Κανόνες Μεταφοράς που δυνατόν να συντάσσονται από καιρού εις καιρό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85·
- (iii) τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού που δυνατόν να συντάσσονται από καιρού εις καιρό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93·
- (ζ) την ανάπτυξη και δημοσίευση διαδικασιών όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο σε σχέση με τη χρήση διασυνδέσεων με άλλα συστήματα μεταφοράς και διανομής·
- (η) τη χρέωση για τη σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98·
- (θ) την πρόταση όρων και τη σύναψη πρωτοκόλλων ή συμβάσεων για τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και για τη χρήση του με τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν ή επιζητούν να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς·
- (ι) την εξασφάλιση επαρκών μέσων για την ικανοποίηση των οικείων υποχρεώσεων·
- (ια) τη συμβολή στην ασφάλεια του εφοδιασμού μέσω επαρκούς δυναμικότητας μεταφοράς και αξιοπιστίας του συστήματος·
- (ιβ) τη διαχείριση των ροών ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα, με συνεκτίμηση των ανταλλαγών με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα: Νοείται ότι, για τον πιο πάνω σκοπό, ο ΔΣΜΚ είναι υπεύθυνος να διασφαλίζει την ασφάλεια, αξιοπιστία και αποδοτικότητα του δικτύου και, στο πλαίσιο αυτό, να μεριμνά, ώστε να είναι διαθέσιμες όλες οι αναγκαίες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παρέχονται από απόκριση ζήτησης και αποθήκευση ενέργειας, στον βαθμό που η διαθεσιμότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από οποιοδήποτε άλλο δίκτυο μεταφοράς με το οποίο το σύστημά του είναι διασυνδεδεμένο·
- (ιγ) την παροχή, στον διαχειριστή κάθε άλλου συστήματος με το οποίο είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·
- (ιδ) την αποφυγή κάθε διάκρισης μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως δε κάθε διάκρισης υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·
- (ιε) την παροχή στους χρήστες του δικτύου των πληροφοριών που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα·
- (ιστ) την είσπραξη προσόδων συμφόρησης και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, τη χορήγηση και διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, την παροχή αιτιολογημένων εξηγήσεων σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης, οι οποίες παρακολουθούνται από τις ρυθμιστικές αρχές και τη διευκόλυνση κατά κύριο λόγο της ολοκλήρωσης της αγοράς, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του εν λόγω άρθρου·

(ιζ) την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών για να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3)·

(ιη) την έγκριση πλαισίου για τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ περιφερειακών επιχειρησιακών κέντρων:

Νοείται ότι, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται όταν παύσουν να ισχύουν για τη Δημοκρατία οι παρεκκλίσεις δυνάμει των προνοιών της παραγράφου 2 του άρθρου 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

(ιθ) τη συμμετοχή στην κατάρτιση των εκτιμήσεων επάρκειας σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο δυνάμει του κεφαλαίου IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943:

Νοείται ότι, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται όταν παύσουν να ισχύουν για τη Δημοκρατία οι παρεκκλίσεις δυνάμει των προνοιών της παραγράφου 2, του άρθρου 64, του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

(κ) την ψηφιοποίηση των συστημάτων μεταφοράς·

(κα) τη διαχείριση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συστημάτων διαχείρισης δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των δεδομένων σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών· και

(κβ) τη σύναψη σε συνεργασία με τους Διαχειριστές Γραμμών Διασύνδεσης κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας.

(2) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1), ο ΔΣΜΚ λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που εκδίδουν τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα:

Νοείται ότι, το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται όταν παύσουν σταματήσουν να ισχύουν για τη Δημοκρατία οι παρεκκλίσεις δυνάμει των προνοιών της παραγράφου 2, του άρθρου 64, του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(3) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου (ιζ) του εδαφίου (1), ο ΔΣΜΚ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης σύμφωνα με-

(α) διαφανείς, αμερόληπτες και βασισμένες στην αγορά διαδικασίες,

(β) τη συμμετοχή όλων των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση της ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς της παραγράφου (β), η ΠΑΕΚ και ο ΔΣΜΚ, σε στενή συνεργασία με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζουν τις τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών:

Νοείται περαιτέρω ότι, οι εν λόγω τεχνικές απαιτήσεις εγκρίνονται από τη ΠΑΕΚ.

(4) (α) Οι απαιτήσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (3) ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον ΔΣΜΚ, εκτός εάν η ΡΑΕΚ έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση.

(β) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι Κανόνες Μεταφοράς, οι Κανόνες Διανομής, οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, καθώς και οποιαδήποτε άλλη σχετική ρυθμιστική απόφαση διασφαλίζουν ότι ο ΔΣΜΚ δύναται να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, σε περίπτωση που οι εν λόγω υπηρεσίες μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.

(5) (α) Ο ΔΣΜΚ, στο πλαίσιο διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας που περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΔ, καθορίζει τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες σε εθνικό επίπεδο.

(β) Ο ΔΣΜΚ υποβάλλει τις αναφερόμενες στην παράγραφο (α) προδιαγραφές προς τη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(γ) Οι αναφερόμενες στην παράγραφο (α) προδιαγραφές διασφαλίζουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

(δ) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ ανταλλάσσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζονται με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς.

(ε) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 23, ο ΔΣΜΚ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των αναφερόμενων στην παράγραφο (α) υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, όπως, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής.

(6) Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (4), δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

(7) Ο Υπουργός δύναται να επιτρέπει στον ΔΣΜΚ να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, εφόσον-

(α) οι εν λόγω δραστηριότητες είναι αναγκαίες, ώστε ο ΔΣΜΚ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και

(β) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης.

(8) Ο ΔΣΜΚ αναγράφει και δημοσιοποιεί στην προσφορά και τους όρους σύνδεσης

στο σύστημα μεταφοράς που εκδίδει, την ισχύουσα αναλυτική κοστολόγηση εξοπλισμού, περιλαμβανομένων των τρεχουσών μοναδιαίων τιμών, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν το πραγματικό κόστος.

Ορισμός του ΔΣΜΚ ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

71.- Ο ΔΣΜΚ ορίζεται ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, ο οποίος έχει τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 72.

Αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

72.- Ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού έχει τις ακόλουθες αποκλειστικές αρμοδιότητες:

- (α) Λειτουργεί την αγορά ηλεκτρισμού, ως ακολούθως:
  - (i) προγραμματίζει τις εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα Μεταφοράς και Διανομής ή/και τις απορροφήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτό, κατά τα προβλεπόμενα στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·
  - (ii) λειτουργεί την Προθεσμιακή Αγορά Ηλεκτρισμού και τηρεί την ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής δηλώσεων διμερών συμβολαίων·
  - (iii) λειτουργεί την Προημερήσια Αγορά Ηλεκτρισμού·
  - (iv) λειτουργεί την Ενδοημερήσια Αγορά Ηλεκτρισμού·
  - (v) υπολογίζει και δημοσιεύει τις τιμές εκκαθάρισης της Προημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού και της Ενδοημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού·
  - (vi) εκκαθαρίζει τις συναλλαγές στο πλαίσιο της Προημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Ενδοημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Αγοράς Εξισορρόπησης και της Αγοράς Επικουρικών Υπηρεσιών, με τη χρήση του Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (β) διενεργεί τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο της Προημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Ενδοημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Αγοράς Εξισορρόπησης και της Αγοράς Επικουρικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με τον ΔΣΔ με τη χρήση του Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού, και για τον σκοπό αυτό, δύναται να αναθέτει σε τρίτους, με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕΚ, την ως άνω διευθέτηση, ιδίως αναφορικά με τη διαχείριση και εκκαθάριση χρηματικών συναλλαγών και τη διαχείριση πιστωτικού και συναλλακτικού κινδύνου, στο πλαίσιο της Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (γ) διενεργεί τη διευθέτηση των καλύψεων εγγυήσεων που επιβάλλονται στους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού όπως προνοείται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού και δύναται να αναθέτει τη διευθέτηση των καλύψεων εγγυήσεων σε τρίτους, με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕΚ·
- (δ) τηρεί ειδικό Μητρώο Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρισμού και εγγράφει τους Συμμετέχοντες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (ε) παρέχει έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο τρόπο στους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συμμετοχή τους στην Αγορά Ηλεκτρισμού·
- (στ) αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ των Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρισμού και εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια·
- (ζ) εισπράττει από τους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού τέλη για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού και τηρεί τους

αναγκαίους λογαριασμούς, σύμφωνα με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Ανάπτυξη συστήματος μεταφοράς και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις.

73.-(1) (α) Ο ΔΣΜΚ καταθέτει στη ΡΑΕΚ για έγκριση, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος του εκάστου ημερολογιακού έτους, το προτεινόμενο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς για τη δεκαετία που αρχίζει τον μήνα Ιανουάριο του επόμενου έτους.

(β) Η ισχύς του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισής του από τη ΡΑΕΚ.

(γ) Ο ΔΣΜΚ δημοσιεύει το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου στον ιστότοπό του.

(2) Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 101, το προτεινόμενο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς βασίζεται στην παρούσα και προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού ο ΔΣΜΚ συμβουλευθεί όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους.

(3) Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς-

(α) περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο τη διασφάλιση της επάρκειας του συστήματος και της ασφάλειας του εφοδιασμού,

(β) υποδεικνύει στους συμμετέχοντες στην αγορά τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη,

(γ) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που πρέπει να εκτελεστούν στην επόμενη τριετία, και

(δ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

(4) Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, ο ΔΣΜΚ λαμβάνει πλήρως υπόψη το δυναμικό της χρήσης της απόκρισης ζήτησης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πόρων ως εναλλακτικής λύσης στην επέκταση του συστήματος πέραν της αναμενόμενης κατανάλωσης και του εμπορίου με άλλες χώρες, και τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα ενωσιακής εμβέλειας, καθώς και τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 που αφορούν το σύστημα μεταφοράς.

(5) Η ΡΑΕΚ συμβουλευεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του συστήματος μεταφοράς για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς με ανοικτό και διαφανή τρόπο και δύναται να ζητήσει από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες να τεκμηριώσουν τους ισχυρισμούς τους και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων και ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες.

(6) (α) Η ΡΑΕΚ εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν αυτό είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό ενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων) που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(β) Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ΡΑΕΚ συμβουλευεται τον ACER.

(γ) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (7), η ΠΑΕΚ δύναται να ζητήσει από τον ΔΣΜΚ να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς.

(7) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς συνάδει με τους στόχους, επιδιώξεις, πολιτικές και μέτρα που καθορίζονται εντός του ΕΣΕΚ που εκπονείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(8) Η ΠΑΕΚ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς.

(9) Στην περίπτωση που ο Ιδιοκτήτης του Συστήματος Μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχο του, δεν εκτελέσει μία επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία (3) έτη, τότε η ΠΑΕΚ έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πιο πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς:

(α) Ζητεί από τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς να εκτελέσει την εν λόγω επένδυση.

(β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση ή

(γ) υποχρεώνει τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς να υποβάλει συμπληρωματικό προϋπολογισμό προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις.

(10)(α) Όταν η ΠΑΕΚ ασκεί της εξουσίες που της παραχωρούνται δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (9), δύναται να υποχρεώσει τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να αποδεχθεί μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) Κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο.

(ii) διαμόρφωση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν ή

(iii) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν.

(β) Ο ΔΣΜΚ παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

(γ) Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ΠΑΕΚ.

(11) Όταν η ΠΑΕΚ ασκεί τις εξουσίες που της παραχωρούνται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (9), το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια.

Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς. **74.**-(1) Ο ΔΣΜΚ και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συνάπτουν Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΜΚ, το οποίο εγκρίνεται από τη ΠΑΕΚ και αναθεωρείται όποτε ο ΔΣΜΚ, η ΑΗΚ ή η ΠΑΕΚ κρίνουν αναγκαίο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της δύναται να απαιτήσει από τον ΔΣΜΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς όπως περιλάβουν στο Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς όρους τους οποίους η ΡΑΕΚ κρίνει αναγκαίους.

(3) Σε περίπτωση που κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς χρήζει τροποποίησης, η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της, απαιτεί από τον ΔΣΜΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να συμφωνήσουν για τις τροποποιήσεις που υποδεικνύονται από την ίδια.

(4) Για τον σκοπό άσκησης της εξουσίας της σχετικά με την έγκριση του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, η ΡΑΕΚ δύναται να διαβουλευεται με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.

(5) Η ΡΑΕΚ, ειδικότερα, διασφαλίζει ότι το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι-

- (α) καθιστούν τον ΔΣΜΚ ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητές του πλήρως και αποτελεσματικά,
- (β) διασφαλίζουν ότι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς διευκολύνει τον ΔΣΜΚ στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, και
- (γ) διασφαλίζουν την άσκηση από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.

(6) Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς προνοεί ότι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συντηρεί το σύστημα μεταφοράς και διεξάγει κατασκευαστικές εργασίες σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, χρησιμοποιώντας πόρους και εργολάβους του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

Τύπος Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς.

75.- Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει σε τέτοιο τύπο ή μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ πρόνοιες που αφορούν τα ακόλουθα:

- (α) τις προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς συνιστούν το σύστημα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ορίων λειτουργίας των στοιχείων αυτών και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω προδιαγραφές δύναται να τροποποιούνται μελλοντικά·
- (β) τη συντήρηση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς·
- (γ) την κατασκευή, σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς από τρίτους·
- (δ) τις διευθετήσεις για τη μεταφορά πληροφοριών, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ, αναφορικά με το πρόγραμμα ανάπτυξης, την εφαρμογή και τα έξοδά του·
- (ε) τα δικαιώματα και ευθύνες για απενεργοποίηση και αποσύνδεση·
- (στ) με την ασφαλιστική κάλυψη που έχει ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και ο ΔΣΜΚ·
- (ζ) τη διάρκεια, λήξη και ανανέωση του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς· και

- (η) την αξιολόγηση της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς από τον ΔΣΜΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.
- Συμμόρφωση με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς **76.**-(1) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς.
- (2) Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ κρίνει ότι ο ΔΣΜΚ ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συστηματικά παραλείπουν να συμμορφώνονται με τους όρους του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς ή με οποιαδήποτε διάταξη του Μέρους IV του παρόντος Νόμου, κατά τρόπο που δύναται να επηρεαστεί ουσιωδώς το δημόσιο συμφέρον, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει νέα απόφαση, ύστερα από διαβούλευση με τον Υπουργό, με την οποία-
- (α) να απαιτεί από τον ΔΣΜΚ ή από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ανάλογα με την περίπτωση, να συμμορφωθεί με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς ή με τις διατάξεις του Μέρους IV· και
- (β) να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο ΔΣΜΚ ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, ανάλογα με την περίπτωση, οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση που λήφθηκε.
- (3) Σε περίπτωση που ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς παραβιάζει ουσιωδώς τις υποχρεώσεις του με βάση το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, ο ΔΣΜΚ, μετά από έγκριση της ΡΑΕΚ, λαμβάνει άμεσα μέτρα για τη διευθέτηση ανάληψης εργασίας από εργολάβο, ο οποίος εγκρίνεται δυνάμει των προνοιών του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, και τα έξοδα ανάληψης της εν λόγω εργασίας επωμίζεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς.
- Απόφαση για διαφορές μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς **77.**-(1) Η ΡΑΕΚ επιλαμβάνεται οποιασδήποτε διαφοράς αναφύεται μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και εκδίδει απόφαση με τα ευρήματά της αναφορικά με το θέμα της διαφοράς.
- (2) Ο ΔΣΜΚ και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς οφείλουν να συμμορφώνονται με την απόφαση της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στο εδάφιο (1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

- Ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ. **78.**-(1) Ο ΔΣΜΚ δεν δύναται να ενασχολείται με την παραγωγή, τη διανομή ή την παροχή ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία.
- (2) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν δύναται να κατευθύνει ή να δίδει οδηγίες στον ΔΣΜΚ σε σχέση με οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες που παρέχονται στον ΔΣΜΚ.
- (3) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, εντός χρονικής περιόδου που καθορίζεται σε ρυθμιστική απόφαση της ΡΑΕΚ, οφείλει να συμμορφώνεται με οποιαδήποτε απαιτήσεις ήθελε κρίνει αναγκαίες ο ΔΣΜΚ, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
- (4) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 74, το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, διέπει τη σχέση μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

(5) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς-

- (α) ασκεί τα περιουσιακά του δικαιώματα κατά τρόπο, ώστε να μην παρεμβαίνει στις υποχρεώσεις του ΔΣΜΚ κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του·
- (β) παρέχει κάθε σχετική συνεργασία και στήριξη στον ΔΣΜΚ για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα όλων των συναφών πληροφοριών·
- (γ) υποχρεούται να χρηματοδοτεί τις επενδύσεις που προβλέπονται στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι, οι σχετικοί διακανονισμοί χρηματοδότησης υπόκεινται στην έγκριση της ΡΑΕΚ, η οποία προτού προβεί στην εν λόγω έγκριση, η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται με τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς και μαζί με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·

- (δ) μεριμνά για την κάλυψη της ευθύνης που αφορά τα πάγια στοιχεία του συστήματος μεταφοράς, με εξαίρεση το μέρος της ευθύνης που αφορά στα καθήκοντα του ΔΣΜΚ·
- (ε) παρέχει εγγυήσεις για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του συστήματος μεταφοράς, με εξαίρεση τις επενδύσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (γ), συμφώνησε να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ επιτηρεί τη συμμόρφωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς αναφορικά με τις διατάξεις των παραγράφων (α) έως (ε).

- (6) Οποιαδήποτε αρχή ή οργανισμός ή εταιρεία ή νομικό πρόσωπο ή φυσικό πρόσωπο εκτελεί οποιεσδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας δεν δικαιούται να ασκεί άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στον ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και ο ΔΣΔ συνεργάζονται και διαβουλεύονται με τον ΔΣΜΚ όπως προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

- (7) Ο ΔΣΜΚ διά του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ ή του προσωπικού του ΔΣΜΚ ή φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο που παρέχει συμβουλευτικές ή άλλες υπηρεσίες στον ΔΣΜΚ, δεν δύναται να ασκεί άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή να μετέχει σε εποπτικό ή διοικητικό συμβούλιο αρχής ή οργανισμού ή εταιρείας ή νομικού προσώπου που εκτελεί οποιεσδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας.

- (8) Οι διατάξεις του εδαφίου (3) ερμηνεύονται με τρόπο, ώστε να μην επηρεάζουν-

- (α) οποιουσδήποτε όρους ή προϋποθέσεις που περιέχονται στις άδειες που χορηγήθηκαν στον ΔΣΜΚ και στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς· και
- (β) οποιαδήποτε πρωτόκολλα ή συμφωνίες που αφορούν τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και στη χρήση του.

(9) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 80, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ που αναφέρεται στις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2), εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- (α) Ο ΔΣΜΚ δεν συμμετέχει σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία είναι υπεύθυνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·
- (β) αφού ληφθούν υπόψη τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων του ΔΣΜΚ, ο ΔΣΜΚ εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα εν λόγω πρόσωπα ενεργούν με ανεξαρτησία·
- (γ) ο ΔΣΜΚ διαθέτει αποτελεσματικές εξουσίες λήψης των σχετικών αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου·
- (δ) ο ΔΣΜΚ καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ για έγκριση, και στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται και καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων του, ώστε να διασφαλίζεται η αμερόληπτη συμπεριφορά του προσωπικού του και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ και δημοσιεύει ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και ο βαθμός ικανοποίησης του προγράμματος.

(10) Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 66, το προσωπικό και οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο του ΔΣΜΚ στεγάζονται σε ακίνητη περιουσία, ενοικιαζόμενη ή υπό την ιδιοκτησία του ΔΣΜΚ, η οποία είναι φυσικά διαχωρισμένη από τις εγκαταστάσεις οποιουδήποτε φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου που ασκεί τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας.

Καθήκον του ΔΣΜΚ να μην προβαίνει σε διακρίσεις.

79.- Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, ο ΔΣΜΚ δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, και ειδικότερα προς όφελος θυγατρικών εταιρειών, συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

Πιστοποίηση του ΔΣΜΚ.

80.-(1) (α) Ο ΔΣΜΚ δεν ασκεί άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχειρήσεως που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας, ούτε ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ ή το προσωπικό του ΔΣΜΚ συμπεριλαμβανομένου του Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες ή δύναται να επηρεάσει τις αποφάσεις του ΔΣΜΚ, είναι μέλος ή παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε εποπτικό συμβούλιο, διοικητικό συμβούλιο ή σε όργανο που εκπροσωπεί νόμιμα επιχείρηση, που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας.

(β) Για σκοπούς πιστοποίησης όσων προβλέπονται στην παράγραφο (α), η ΡΑΕΚ εκδίδει απόφαση για την εν λόγω πιστοποίηση, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και την κοινοποιεί στην Επιτροπή.

(2) Ο ΔΣΜΚ γνωστοποιεί στη ΡΑΕΚ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής του σύμφωνα με το εδάφιο (1).

(3) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί τη διαρκή συμμόρφωση του ΔΣΜΚ με τις διατάξεις του εδαφίου (1) και κινεί τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω

συμμόρφωση-

- (α) ύστερα από γνωστοποίηση του ΔΣΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), ή
- (β) με δική της πρωτοβουλία, σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση της ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής του ΔΣΜΚ επί επιχειρήσεως που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας και ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (1), ή σε περίπτωση που έχει λόγο να θεωρήσει ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση.

(4) Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητήσει από τον ΔΣΜΚ και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες της παραγωγής ή της προμήθειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες.

81.-(1) (α) Σε περίπτωση που υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕΚ ειδοποιεί την Επιτροπή.

(β) Η ΡΑΕΚ γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε περίπτωση που δύναται να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του ΔΣΜΚ από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

(2) Ο ΔΣΜΚ γνωστοποιεί στη ΡΑΕΚ κάθε περίπτωση που δύναται να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του ΔΣΜΚ από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

(3)(α) Η ΡΑΕΚ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση του ΔΣΜΚ εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του ΔΣΜΚ.

(β) Η ΡΑΕΚ αρνείται την πιστοποίηση του ΔΣΜΚ εάν δεν έχει αποδειχθεί στην ίδια, ότι η χορήγησή δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Δημοκρατίας και της Ένωσης.

(γ) Κατά την εξέταση του πιο πάνω θέματος, η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη-

- (i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ένωση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,
- (ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, που απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχουν συναφθεί με αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την ενωσιακή νομοθεσία, και
- (iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

(4) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την εν λόγω απόφαση.

(5) Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ΡΑΕΚ σχετικά με την πιστοποίηση, η ΡΑΕΚ ζητά τη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά το κατά πόσο-

(α) η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, και

(β) η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

(6) Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή του αιτήματος που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (5) ή εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος σε περίπτωση που κατά την κατάρτιση της γνώμης της η Επιτροπή ζητήσει την γνώμη του ACER, της Δημοκρατίας και των ενδιαφερόμενων μερών, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ΡΑΕΚ.

(7) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (6) την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση, κατά τη λήψη της οποίας λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής:

Νοείται ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα να αποφασίσει να αρνηθεί πιστοποίηση εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Δημοκρατίας ή την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους.

(8) Η τελική απόφαση της ΡΑΕΚ και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται ταυτοχρόνως και σε περίπτωση που η τελική απόφαση της ΡΑΕΚ διαφέρει από τη γνώμη της Επιτροπής, η ΡΑΕΚ παρέχει και δημοσιεύει, μαζί με την απόφασή της, το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

(9) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν το δικαίωμα της Δημοκρατίας να ασκεί νομικούς ελέγχους για την προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας, κατά τα οριζόμενα στην ενωσιακή νομοθεσία.

Ιδιοκτησιακό
καθεστώς
εγκαταστάσεων
αποθήκευσης
ενέργειας από τον
ΔΣΜΚ.

82.-(1) Ο ΔΣΜΚ δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(2) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (1), ο Υπουργός, ύστερα από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, επιτρέπει στον ΔΣΜΚ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας οι οποίες αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, εφόσον η ΡΑΕΚ έχει δώσει την έγκρισή της ή εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Τα άλλα μέρη που συμμετείχαν σε ανοικτή και διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία υποβολής προσφορών στην οποία προβαίνει ο ΔΣΜΚ και η οποία υπόκειται σε επανεξέταση και έγκριση από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (γ) και διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3), δεν απέκτησαν το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, έλεγχο, διαχείριση ή λειτουργία παρόμοιων εγκαταστάσεων ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες με εύλογο κόστος και εγκαίρως:

(β) οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικών με τη συχνότητα είναι απαραίτητες, προκειμένου ο ΔΣΜΚ να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος

μεταφοράς, και δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας· και

(γ) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της παρέκκλισης, έχει προβεί σε εκ των προτέρων εξέταση της εφαρμοσιμότητας της διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων της εν λόγω διαδικασίας υποβολής προσφορών και έχει παράσχει την έγκρισή της.

(3) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή ρήτρες για δημόσιες συμβάσεις με σκοπό να βοηθήσει τον ΔΣΜΚ να διασφαλίσει δίκαιη διαδικασία υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (2).

(4) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί την απόφασή της για χορήγηση παρέκκλισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες αναφορικά με το αίτημα και τους λόγους για τους οποίους χορηγείται η παρέκκλιση στην Επιτροπή και τον ACER.

(5)(α) Η ΡΑΕΚ διεξάγει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή τουλάχιστον ανά πέντε (5) έτη δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επένδυσης σε τέτοιες εγκαταστάσεις.

(β) Σε περίπτωση που προκύπτει από τη δημόσια διαβούλευση, κατόπιν αξιολόγησης από τη ΡΑΕΚ, ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, η ΡΑΕΚ μεριμνά για τη σταδιακή κατάργηση εντός δεκαοκτώ (18) μηνών των σχετικών δραστηριοτήτων του ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι, δυνάμει των όρων της εν λόγω διαδικασίας, η ΡΑΕΚ δύναται να επιτρέπει στον ΔΣΜΚ να λάβει εύλογη αποζημίωση και συγκεκριμένα την υπολειμματική αξία της επένδυσης σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(6) Οι διατάξεις του εδαφίου (5) δεν εφαρμόζονται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές με τελική απόφαση επένδυσης έως το έτος 2024, οι οποίες-

(α) είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο δίκτυο μεταφοράς,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του δικτύου, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η τακτική επανακατανομή δύναται να επιλύσει το πρόβλημα, και

(δ) εάν δεν χρησιμοποιείται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Στελέχωση του ΔΣΜΚ
κατά τη μεταβατική
περίοδο.
4(α) του 44(1) του

83.-(1) Με σκοπό την πλήρωση οποιασδήποτε προβλεπόμενης θέσης στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ, κατά την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ το Διάταγμα το οποίο εκδίδεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (4), η ΑΗΚ

2023. σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ, καλεί εγγράφως έκαστο μέλος του προσωπικού της που υπηρετεί και υπάγεται στον ΔΣΜΚ όπως δηλώσει ενδιαφέρον για μεταφορά του από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ για να καταστεί μέλος του προσωπικού του ΔΣΜΚ, στην προσφερόμενη από τον ΔΣΜΚ θέση.

(2) Εντός ενός ημερολογιακού μήνα από την ημερομηνία πρόσκλησης δήλωσης ενδιαφέροντος όπως αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένα στον ΔΣΜΚ δηλώνουν ανέκκλητα και εγγράφως κατά πόσο επιθυμούν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στην ΑΗΚ ή να μεταφερθούν στον ΔΣΜΚ και να καταστούν μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ, καταλαμβάνοντας την αντίστοιχη θέση με αυτήν που κατείχαν στην ΑΗΚ κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης δήλωσης ενδιαφέροντος και για την οποία προσκλήθηκαν να δηλώσουν ενδιαφέρον:

Νοείται ότι, στην περίπτωση που μέλος του προσωπικού της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ δεν απαντήσει εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θεωρείται ότι επιλέγει να επιστρέψει στην ΑΗΚ.

(3)(α) Η ΑΗΚ σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ καταρτίζουν ονομαστικό κατάλογο για το προσωπικό της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ και επιθυμεί να επιστρέψει στην ΑΗΚ, στον οποίο καθορίζεται η ημερομηνία επιστροφής ενός έκαστου μέλους του προσωπικού πίσω στην ΑΗΚ, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή, αξιόπιστη και ασφαλής λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος και η ομαλή λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού για τη μεταβατική περίοδο η οποία αρχίζει με τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο εδάφιο (2) και έχει μέγιστη διάρκεια-

(i) έως ένα (1) έτος για το γραφειακό και γραμματειακό προσωπικό:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που εξειδικευμένο γραφειακό και γραμματειακό προσωπικό χρειάζεται να παραμείνει στον ΔΣΜΚ για περισσότερο χρονικό διάστημα, η μεταβατική περίοδος παρατείνεται για μέγιστη χρονική περίοδο έξι (6) μηνών, με τη σύμφωνη γνώμη της ΑΗΚ,

(ii) μέχρι δύο (2) έτη για το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, ημερήσιο και βάρδιας:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό ημερήσιο και βάρδιας χρειάζεται να παραμείνει στον ΔΣΜΚ για περισσότερο χρονικό διάστημα, η μεταβατική περίοδος παρατείνεται για μέγιστη χρονική περίοδο έξι (6) μηνών, με τη σύμφωνη γνώμη της ΑΗΚ και σε εξαιρετικές περιπτώσεις η μεταβατική περίοδος δύναται να παραταθεί για περαιτέρω έξι (6) μήνες με τη σύμφωνη γνώμη της ΑΗΚ και του υπαλλήλου της ΑΗΚ:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που παραμείνουν στον ΔΣΜΚ λιγότεροι από επτά (7) στο σύνολο βοηθοί βάρδιας και υπεύθυνοι βάρδιας, η μεταβατική περίοδος για τους υπεύθυνους βάρδιας είναι έως τέσσερα (4) έτη.

(β) Η ΑΗΚ δεν δύναται να τερματίσει μονομερώς την υπαγωγή οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού της που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ πριν από την ημερομηνία επιστροφής του όπως αυτή καθορίζεται στον ονομαστικό κατάλογο και ούτε δύναται να τοποθετήσει μέλος του προσωπικού της στον ΔΣΜΚ που κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, είναι τοποθετημένο στην ΑΗΚ.

(γ) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που περιλαμβάνονται στον αναφερόμενο στην παράγραφο (α) ονομαστικό κατάλογο, μέχρι την επιστροφή τους στην ΑΗΚ υπόκεινται και εφαρμόζουν τις οδηγίες και

εντολές του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ, απολαμβάνουν τους όρους εργοδότησης, τα ωφελήματα, τα δικαιώματα προαγωγής και τα ωφελήματα αφυπηρέτησης που ισχύουν για το προσωπικό της ΑΗΚ και σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζονται τα δικαιώματα, τα ωφελήματα και η ανέλιξη του εν λόγω προσωπικού στην ΑΗΚ λόγω του προηγούμενου καθεστώτος του:

Νοείται ότι, στην περίπτωση που προσωπικό της ΑΗΚ που υπηρετεί στον ΔΣΜΚ λάβει προαγωγή κατά τη μεταβατική περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο (α), αναλαμβάνει καθήκοντα στην ΑΗΚ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, εκτός αν η ΑΗΚ αντικαταστήσει τον συγκεκριμένο υπάλληλο με άλλον της αποδοχής του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.

4(β) του 44(I) του 2023.

(4)(α) Η μεταφορά των μελών του προσωπικού της ΑΗΚ που επιθυμούν να παραμείνουν στον ΔΣΜΚ και να καταστούν μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ και η μεταφορά οποιωνδήποτε ωφελημάτων και/ή δικαιωμάτων τους γίνεται με ειδικό, για τον σκοπό αυτό, Νόμο, η δε διαδικασία μεταφοράς των ωφελημάτων και/ή δικαιωμάτων τους, καθώς και η διασφάλιση και κατοχύρωση των κεκτημένων δικαιωμάτων που απολαμβάνει έκαστος στη βάση των όρων εργοδότησής του στην ΑΗΚ κατά την ημερομηνία μεταφοράς του στον ΔΣΜΚ, προβλέπονται σε Διάταγμα το οποίο εκδίδεται από τον Υπουργό και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(β) Τα δικαιώματα και ωφελήματα που απολαμβάνει έκαστο μέλος του προσωπικού της ΑΗΚ που μεταφέρεται στον ΔΣΜΚ και καθίσταται μέλος του προσωπικού του ΔΣΜΚ κατοχυρώνονται στη βάση των όρων εργοδότησής του στην ΑΗΚ και η ημερομηνία μεταφοράς των μελών του προσωπικού από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ θεωρείται η ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ ο ειδικός Νόμος που αναφέρεται στην παράγραφο (α).

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
4.7.1997
26.3.2007
25.7.2007.

(γ)(i) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που θα επιλέξουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον ΔΣΜΚ και καθίστανται μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ, και που κατά τον χρόνο εφαρμογής του παρόντος Νόμου είναι μέλη του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της ΑΗΚ το οποίο έχει ιδρυθεί δυνάμει των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένων τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) Ενοποιημένων Κανονισμών του 1997, παραμένουν και συνεχίζουν με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις ως μέλη του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων της ΑΗΚ.

10(I) του 2020.

(ii) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ με ημερομηνία πρόσληψης στην ΑΗΚ κατά την 1^η Οκτωβρίου 2011 ή μεταγενέστερη αυτής, τα οποία επιλέγουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον ΔΣΜΚ και καθίστανται μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ, και που κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου είναι μέλη του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού της ΑΗΚ, το οποίο διέπεται από τις διατάξεις του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου, παραμένουν και συνεχίζουν με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις ως μέλη του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού της ΑΗΚ:

Νοείται ότι, από την ημερομηνία που τίθεται σε εφαρμογή ο αναφερόμενος στην παράγραφο (α) του εδαφίου (4) ειδικός Νόμος, τις απαιτούμενες εισφορές εργοδότη στα υπό αναφορά ταμεία καταβάλλει, αντίστοιχα, ο ΔΣΜΚ ως συγχρηματοδοτούσα επιχείρηση:

Νοείται περαιτέρω ότι, όσον αφορά το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων της ΑΗΚ, στις υποχρεώσεις του ΔΣΜΚ, ως συγχρηματο-

δοτούσα επιχείρηση, περιλαμβάνεται και η κατά αναλογία κάλυψη οποιουδήποτε αναλογιστικού ελλείμματος διαπιστωθεί κατά τη διεξαγωγή της αναλογιστικής μελέτης:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, όσον αφορά οποιαδήποτε δικαιώματα και υποχρεώσεις του ΔΣΜΚ σε σχέση με την ένταξη του ως συγχρηματοδοτούσα επιχείρηση στα υπό αναφορά ταμεία, οι υπό ισχύ κανόνες λειτουργίας του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων της ΑΗΚ και του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού της ΑΗΚ, τροποποιούνται κατάλληλα από την ΑΗΚ σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ και υποβάλλονται μαζί με την αντίστοιχη συμφωνία συμμετοχής μεταξύ των πιο πάνω αναφερόμενων ταμείων και του ΔΣΜΚ στον Έφορο, ο οποίος ορίζεται στον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο.

44(I) του 2023. (iii) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που θα επιλέξουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον ΔΣΜΚ και θα καταστούν μέλη του προσωπικού του και που κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Γροποποιητικού) Νόμου του 2023 είναι μέλη του Ταμείου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, το οποίο ιδρύθηκε δυνάμει των προνοιών του Κανονισμού 47 των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ή/και του Ταμείου Ευημερίας Υπαλλήλων της ΑΗΚ ή/και του Ταμείου Ευημερίας Επιστημονικού Προσωπικού της ΑΗΚ ή/και του Ταμείου Βοηθείας Υπαλλήλων της ΑΗΚ ή/και του Ταμείου Βοηθείας Επιστημονικού Προσωπικού της ΑΗΚ, τα οποία ιδρύθηκαν δυνάμει των προνοιών του Κανονισμού 48 των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, παραμένουν και συνεχίζουν με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις ως μέλη των εν λόγω ταμείων, ανάλογα με την περίπτωση:

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
27.12.1986
16.01.1987
23.03.1990
08.03.1996
19.04.1996
28.06.1996
11.03.2005
25.07.2007
07.06.2013
16.09.2016.

4(β) του 44(I) του
2023.

Νοείται ότι, από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προβλεπόμενου στην παράγραφο (α) του εδαφίου (4) ειδικού Νόμου, τις απαιτούμενες εισφορές εργοδότη στα υπό αναφορά ταμεία καταβάλλει, αντίστοιχα, ο ΔΣΜΚ ως συγχρηματοδοτούσα επιχείρηση:

Νοείται περαιτέρω ότι, όσον αφορά οποιαδήποτε δικαιώματα και υποχρεώσεις του ΔΣΜΚ σε σχέση με την ένταξή του ως συγχρηματοδοτούσα επιχείρηση στα υπό αναφορά ταμεία, οι ισχύοντες κανόνες λειτουργίας των εν λόγω ταμείων τροποποιούνται κατάλληλα από την ΑΗΚ σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ.

(5) Η υπηρεσία και υπαγωγή οποιουδήποτε προσώπου που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ προερχόμενο από την ΑΗΚ τερματίζεται κατά την ημερομηνία επιστροφής του εν λόγω προσώπου η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (3).

Μεταβίβαση
εξοπλισμού προς τον

84.-(1) Από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο ΔΣΜΚ και η ΑΗΚ υποβάλλουν από κοινού προς τη ΡΑΕΚ κατάλογο των περιουσιακών

ΔΣΜΚ. στοιχεία που θα μεταβιβαστούν από την ΑΗΚ προς τον ΔΣΜΚ και ο οποίος περιλαμβάνει-

- (α) την τρέχουσα καθαρή λογιστική αξία για κάθε ένα από τα περιουσιακά στοιχεία του καταλόγου, κατά την ημερομηνία μεταβίβασης τους από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ,
- (β) τυχόν νέα περιουσιακά στοιχεία που θα αποκτηθούν από τον ΔΣΜΚ μέχρι να τεθεί σε ισχύ ο Νόμος που αφορά τον προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ, αμέσως μετά που θα τεθεί σε ισχύ ο παρών Νόμος,
- (γ) την ημερομηνία μεταβίβασης κάθε περιουσιακού στοιχείου από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ.

(2) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει τον κατάλογο περιουσιακών στοιχείων που καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) και σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της ΑΗΚ και του ΔΣΜΚ αποφασίζει τελεσίδικα και η απόφασή της είναι δεσμευτική και για τις δύο πλευρές:

Νοείται ότι, μετά την έγκριση του καταλόγου από τη ΡΑΕΚ, δεν δύναται να υποβληθεί οποιοδήποτε άλλο αίτημα για μεταφορά πρόσθετων περιουσιακών στοιχείων.

(3) Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν αποσβεστεί θα εξαγοραστούν από τον ΔΣΜΚ στην καθαρή λογιστική τους αξία κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου που αφορά τον προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ, αμέσως μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

ΜΕΡΟΣ VIII
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ,
ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ, ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Κανόνες Μεταφοράς. **85.**-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες στον ΔΣΜΚ για τη σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκείμενων στην έγκριση της ΡΑΕΚ, που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς και αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό να εκδίδει οδηγίες στον ΔΣΜΚ αναφορικά με-

- (α) θέματα που δύναται να καθορισθούν στους Κανόνες Μεταφοράς και
- (β) την ανασκόπηση και επανεξέταση από τον ΔΣΜΚ των Κανόνων Μεταφοράς.

(3) Ο ΔΣΜΚ δεν δημοσιεύει τους Κανόνες Μεταφοράς μέχρις ότου η ΡΑΕΚ-

- (α) ολοκληρώσει τη διαβούλευση σε σχέση με τους Κανόνες Μεταφοράς και
- (β) εγκρίνει τους Κανόνες Μεταφοράς.

Πεδίο εφαρμογής των **86.**-(1) Οι Κανόνες Μεταφοράς-
Κανόνων Μεταφοράς.

- (α) διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που θα εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα μεταφοράς ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς ή για τη μεταφορά ηλεκτρισμού·
- (β) διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κάτοχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών·
- (γ) προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς·
- (δ) είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(2) Οι πρόνοιες των Κανόνων Μεταφοράς τηρούνται από τους τελικούς πελάτες στην έκταση που το απαιτούν οι όροι σύνδεσής τους με το δίκτυο μεταφοράς και από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις, αντίστοιχα.

Επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς.

87.-(1) Μετά την έγκριση των Κανόνων Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85, ο ΔΣΜΚ, από καιρού εις καιρό, επανεξετάζει και όταν το κρίνει αναγκαίο συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς-

- (α) όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει τέτοια επανεξέταση, ή
- (β) όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, ή
- (γ) όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, ή
- (δ) για εναρμόνισή τους με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζεται.

(2)(α) Οποιαδήποτε επανεξέταση των Κανόνων Μεταφοράς διενεργείται από τον ΔΣΜΚ σε διαβούλευση με άτυπη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους των κατόχων αδειών και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων που επηρεάζονται άμεσα από τον σκοπό τέτοιας επανεξέτασης, η σύνθεση της οποίας καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ.

(β) Ο ΔΣΜΚ, αφού λάβει δεόντως υπόψη τις γραπτές ή προφορικές απόψεις των εκπροσώπων της εν λόγω συμβουλευτικής επιτροπής, ακολούθως αποφασίζει και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τον σκοπό τέτοιας επανεξέτασης.

(3)(α) Σε περίπτωση που μετά την αναφερόμενη στο εδάφιο (2) διαδικασία, ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς, δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΣΜΚ την πρότασή του για τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς, την οποία υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ μαζί με οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες ήθελε κρίνει η ΡΑΕΚ ως απαραίτητες.

(β) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει Απόφαση με την οποία δύναται να εγκρίνει, να απορρίψει ή να τροποποιήσει την πρόταση του ΔΣΜΚ η οποία υποβάλλεται στην ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α).

(γ) Ο ΔΣΜΚ δημοσιεύει τις τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς

σύμφωνα με την σχετική Απόφαση της ΡΑΕΚ και το τροποποιημένο ενοποιημένο κείμενο των Κανόνων Μεταφοράς.

Έναρξη της ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Μεταφοράς.

88.- Ουδεμία από τις προτεινόμενες από τον ΔΣΜΚ τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς τίθεται σε ισχύ, μέχρις ότου εγκριθεί και δημοσιευθεί από τη ΡΑΕΚ.

Κανόνες Διανομής.

89.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες στον ΔΣΔ, για τη σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκείμενων στην έγκριση της ΡΑΕΚ που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος διανομής οι οποίοι αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Διανομής.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό να εκδίδει οδηγίες στον ΔΣΔ αναφορικά με-

- (α) θέματα που δύναται να καθορισθούν στους Κανόνες Διανομής, και
- (β) την από καιρού εις καιρό ανασκόπηση και επανεξέταση από τον ΔΣΔ των Κανόνων Διανομής.

(3) Ο ΔΣΔ δεν δημοσιεύει τους Κανόνες Διανομής μέχρις ότου η ΡΑΕΚ-

- (α) ολοκληρώσει τη διαβούλευση σε σχέση με τους Κανόνες Διανομής, και
- (β) εγκρίνει τους Κανόνες Διανομής.

Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Διανομής.

90.-(1) Οι Κανόνες Διανομής-

- (α) διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα διανομής ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα διανομής για τη διανομή ηλεκτρισμού·
- (β) διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κάτοχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα διανομής δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών·
- (γ) προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος διανομής·
- (δ) είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(2) Οι πρόνοιες των Κανόνων Διανομής τηρούνται από τους τελικούς πελάτες στην έκταση που το απαιτούν οι όροι σύνδεσής τους με το δίκτυο διανομής και από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις, αντίστοιχα.

Επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Διανομής.

91.-(1) Μετά την έγκριση των Κανόνων Διανομής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 89, ο ΔΣΔ, από καιρού εις καιρό, επανεξετάζει και, όταν το κρίνει αναγκαίο, συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής-

- (α) όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει τέτοια επανεξέταση, ή
- (β) όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, ή

- (γ) όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, ή
- (δ) για την εναρμόνισή τους με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζεται.

(2)(α) Οποιαδήποτε επανεξέταση των Κανόνων Διανομής διενεργείται από τον ΔΣΔ σε διαβούλευση με άτυπη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους κατόχων αδειών και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων που επηρεάζονται άμεσα από τον σκοπό τέτοιας επανεξέτασης, η σύνθεση της οποίας καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ.

(β) Ο ΔΣΔ, αφού λάβει δεόντως υπόψη τις γραπτές ή προφορικές απόψεις των εκπροσώπων της εν λόγω συμβουλευτικής επιτροπής, αποφασίζει και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τον σκοπό τέτοιας επανεξέτασης.

(3)(α) Σε περίπτωση που μετά την αναφερόμενη στο εδάφιο (2) διαδικασία, ο ΔΣΔ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής, δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΣΔ την πρότασή του για τροποποίηση των Κανόνων Διανομής, την οποία υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ μαζί με οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες ήθελε κρίνει η ΡΑΕΚ ως απαραίτητες.

(β) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει απόφαση με την οποία δύναται να εγκρίνει, να απορρίψει ή να τροποποιήσει την πρόταση του ΔΣΔ η οποία υποβάλλεται στην ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α).

(γ) Ο ΔΣΔ δημοσιεύει τις τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής σύμφωνα με την σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ και το τροποποιημένο ενοποιημένο κείμενο των Κανόνων Διανομής.

Έναρξη της ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Διανομής.

92.- Ουδεμία από τις προτεινόμενες από τον ΔΣΔ τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής τίθεται σε ισχύ, μέχρις ότου εγκριθεί και δημοσιευτεί από τη ΡΑΕΚ.

Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

93.--(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ δύναται να δώσει οδηγίες στον ΔΣΜΚ για τη σύνταξη και δημοσίευση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(2) Ο ΔΣΜΚ δεν δύναται να δημοσιεύσει τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού μέχρις ότου-

- (α) η ΡΑΕΚ ολοκληρώσει τη διαβούλευση αναφορικά με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (β) λάβει γραπτώς την έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού από τη ΡΑΕΚ και τον Υπουργό.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό και, αφού διαβουλευθεί με κατόχους αδειών και άλλα πρόσωπα με τα οποία κρίνει αναγκαία τη διαβούλευση, να δώσει οδηγίες στον ΔΣΜΚ αναφορικά με-

- (α) την επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς από τον ΔΣΜΚ,
- (β) τον καθορισμό θεμάτων που δυνατό να καθοριστούν στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ, μέχρι τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της επανεξέτασης και τροποποίησης των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, που θεσμοθετούνται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου

(α) του εδαφίου (3), δύναται, με την έγκριση του Υπουργού, να εκδώσει ρυθμιστική απόφαση για τη μεταβατική ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού:

Νοείται περαιτέρω ότι, η εν λόγω μεταβατική ρύθμιση παύει να ισχύει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (7) του άρθρου 94 και οι οποίοι θεσμοθετούνται με βάση τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου.

Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

94.-(1) Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού-

- (α) διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις που οι κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από τον ΔΣΜΚ,
- (β) διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι αδειών από τους οποίους ζητείται να συμμετέχουν στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού, με βάση τις διευθετήσεις αυτές, δεν θα υπόκεινται σε δυσμενή διάκριση,
- (γ) προάγουν την αποδοτικότητα και την οικονομία και διευκολύνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού με βάση τις διευθετήσεις αυτές,
- (δ) προβλέπουν χρεώσεις μη συμμόρφωσης που ο ΔΣΜΚ, υπό την ιδιότητά του ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, επιβάλλει σε οποιονδήποτε εκ των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρισμού σε περίπτωση παράλειψης του να τηρήσει οποιανδήποτε υποχρέωση προβλέπεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού,
- (ε) είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(2) Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού τηρούνται από όλους τους τελικούς πελάτες που συμμετέχουν απευθείας ή σωρευτικά στην αγορά ηλεκτρισμού, τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 27 στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή οι εξαιρέσεις τους.

(3) Μετά την έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93, ο ΔΣΜΚ, από καιρού εις καιρόν, επανεξετάζει και, όταν το κρίνει αναγκαίο, συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού-

- (α) όταν ο Υπουργός ή η ΡΑΕΚ ζητήσουν τέτοια επανεξέταση, ή
- (β) όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, με βάση τις απόψεις που έχουν εκφράσει οι κάτοχοι αδειών ή άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς, ή
- (γ) όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, ή
- (δ) για την εναρμόνισή τους με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(4)(α) Οποιαδήποτε τέτοια επανεξέταση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού διενεργείται από τον ΔΣΜΚ σε διαβούλευση με άτυπη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους κατόχων αδειών και άλλων ενδιαφερόμενων

προσώπων που επηρεάζονται άμεσα από τον σκοπό τέτοιας επανεξέτασης, η σύνθεση της οποίας καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ.

(β) Ο ΔΣΜΚ, αφού λάβει δεόντως υπόψη τις γραπτές ή προφορικές απόψεις των εκπροσώπων της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής, αποφασίζει και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τον σκοπό τέτοιας επανεξέτασης.

(5)(α) Σε περίπτωση που μετά τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (4), ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΣΜΚ την πρότασή του για τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, την οποία υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ μαζί με οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες ήθελε κρίνει η ΡΑΕΚ ως απαραίτητες.

(β) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει απόφαση με την οποία δύναται να εγκρίνει, να απορρίψει ή να τροποποιήσει την πρόταση του ΔΣΜΚ η οποία υποβάλλεται στην ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α).

(γ) Ο ΔΣΜΚ δημοσιεύει τις τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με την σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ και το τροποποιημένο ενοποιημένο κείμενο των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(6) Ο ΔΣΜΚ, κατά την επανεξέταση και τροποποίηση και η ΡΑΕΚ κατά την έγκριση των προτεινόμενων τροποποιήσεων στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, λαμβάνουν υπόψη τις εκάστοτε κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής του Υπουργού σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

(7) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 93, οι προτεινόμενες από τον ΔΣΜΚ τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς.

95.-(1) (α) Ο ΔΣΜΚ καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων τελικών πελατών, εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς.

(β) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει τις αναφερόμενες στην παράγραφο (α) διαδικασίες.

(2)(α) Ο ΔΣΜΚ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί-

(i) τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυναμικότητες του δικτύου και ο ΔΣΜΚ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες,

(ii) ένα νέο σημείο σύνδεσης, με το αιτιολογικό ότι θα μπορούσε να επιφέρει πρόσθετες δαπάνες που θα προκύπτουν από την απαραίτητη αύξηση της δυναμικότητας των στοιχείων του συστήματος στην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

(β) Ανεξαρτήτως των διατάξεων της υποπαραγράφου (i) της παραγράφου (α), ο ΔΣΜΚ έχει τη δυνατότητα να περιορίζει την εγγυημένη ικανότητα σύνδεσης ή να προσφέρει συνδέσεις που υπόκεινται σε λειτουργικούς περιορισμούς προκειμένου να διασφαλίζεται η οικονομική αποδοτικότητα όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας.

	<p>(γ) Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο (β) περιορισμοί τυγχάνουν της έγκρισης της ΡΑΕΚ η οποία διασφαλίζει ότι τυχόν περιορισμοί της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης ή λειτουργικοί περιορισμοί εισάγονται με βάση διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και δεν δημιουργούν περιττά εμπόδια για την είσοδο στην αγορά:</p>
	<p>Νοείται ότι, σε περίπτωση που η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας φέρει το κόστος που συνδέεται με την εξασφάλιση απεριόριστης σύνδεσης, δεν εφαρμόζεται κανένας περιορισμός.</p>
<p>Αποφυγή δυσμενών διακρίσεων.</p>	<p>96.- Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ δεν προβαίνουν σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων σε περίπτωση που προνοούν για τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής, ανάλογα με την περίπτωση, ή σε περίπτωση που προτείνει όρους για τη διεξαγωγή εργασιών για σκοπούς σύνδεσης με το σύστημα μεταφοράς ή διανομής, ανάλογα με την περίπτωση.</p>
<p>Πρόσβαση από τρίτα μέρη.</p>	<p>97.-(1) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει την εφαρμογή συστήματος πρόσβασης από τρίτα μέρη στα συστήματα μεταφοράς και διανομής με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους πελάτες και εφαρμόζεται αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος.</p> <p>(2) Τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (7) του άρθρου 5 προτού τεθούν σε ισχύ και δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.</p> <p>(3) Ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ δύναται να αρνείται την πρόσβαση λόγω έλλειψης δυναμικότητας και, λαμβανομένων κυρίως υπόψη των διατάξεων του άρθρου 111, αιτιολογεί την εν λόγω άρνηση δεόντως, η οποία βασίζεται σε αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά αιτιολογημένα κριτήρια.</p> <p>(4) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι στην περίπτωση άρνησης πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς ή διανομής-</p> <p>(α) τα αναφερόμενα στο εδάφιο (3) κριτήρια εφαρμόζονται με συνέπεια και ότι ο χρήστης του συστήματος ο οποίος έχει συναντήσει άρνηση πρόσβασης δύναται να χρησιμοποιήσει τη διαδικασία διακανονισμού διαφορών,</p> <p>(β) ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ, ανάλογα με την περίπτωση, παρέχουν πληροφορίες για μέτρα που είναι αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου, σε όλες τις περιπτώσεις άρνησης πρόσβασης σε σημεία επαναφόρτισης:</p> <p>Νοείται ότι, η πλευρά που έχει ζητήσει τη χορήγηση των εν λόγω στοιχείων δύναται να επιβαρύνεται με εύλογο τέλος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω πληροφοριών.</p> <p>(5) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών που διαχειρίζονται δίκτυα διανομής.</p>
<p>Χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής και χρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων του ΔΣΜΚ.</p>	<p>98.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), εντός χρονικού διαστήματος που η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο ΔΣΜΚ, ύστερα από διαβούλευση με τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με-</p> <p>(α) τη χρήση του συστήματος μεταφοράς,</p> <p>(β) τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς, και</p>

- (γ) του κεφαλαιουχικού κόστους ενδεχόμενων πρόσθετων νέων επενδύσεων.
- (2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), εντός χρονικού διαστήματος που η ΠΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο ΔΣΔ, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΠΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με-
- (α) τη χρήση του συστήματος διανομής,
- (β) τη σύνδεση με το σύστημα διανομής, και
- (γ) το κεφαλαιουχικό κόστος ενδεχόμενων πρόσθετων νέων επενδύσεων.
- (3) Η ΠΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις δίνοντας οδηγίες από καιρού εις καιρό στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ αναφορικά με τη βάση επιβολής χρεώσεων αναφορικά με τη χρήση ή σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής, ανάλογα με την περίπτωση.
- (4) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (3), οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με το παρόν άρθρο δυνατόν να προνοούν για-
- (α) τις μεθόδους χρέωσης που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ,
- (β) τη μορφή και την έκταση των πληροφοριών που παρέχονται από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ στους αιτητές,
- (γ) τη μορφή των χρεώσεων και πληροφορίες για τις χρεώσεις, που περιλαμβάνονται στην έκθεση που ετοιμάζεται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ, και
- (δ) τη διαδικασία που υιοθετείται για την υποβολή στη ΠΑΕΚ από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ έκθεσης για τις χρεώσεις και για την έγκριση της εν λόγω έκθεσης από τη ΠΑΕΚ.
- (5) Η χρέωση για τη σύνδεση ή τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή του συστήματος διανομής υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ώστε ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής να δύναται να ανακτή-
- (α) τη νομισμένη αναλογία των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων, και
- (β) ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύουν τα εν λόγω έξοδα.
- (6) Η ΠΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά νομισμένη αναλογία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (5) και εύλογο ποσοστό απόδοσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (5).
- (7) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ αποστέλλουν τις εκθέσεις τους που ετοιμάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2), αντίστοιχα, στη ΠΑΕΚ για έγκριση και η έκθεση και οποιαδήποτε χρέωση που αναφέρεται σε αυτήν, δεν εφαρμόζεται μέχρις ότου εγκριθεί από τη ΠΑΕΚ.
- (8) Η ΠΑΕΚ διαβουλεύεται με τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ και λαμβάνει υπόψη του

οποιαδήποτε εισήγηση που γίνεται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ πριν λάβει απόφαση αναφορικά με την έγκριση οποιασδήποτε έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2).

(9) Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) και, ιδιαίτερα, χρεώσεις που αναφέρονται σ' αυτήν, δεν έχουν ισχύ μέχρις ότου εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ, με τις τροποποιήσεις, που τυχόν κρίνει κατάλληλες η ΡΑΕΚ.

(10) Οποιοσδήποτε χρεώσεις επιβλήθηκαν από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ κατά ή πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕΚ, συνεχίζουν να ισχύουν μέχρις ότου εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ οι εκθέσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο και μετά την έγκριση των εκθέσεων, όλες οι χρεώσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με την έκθεση που εγκρίθηκε από τη ΡΑΕΚ.

Χρεώσεις διαχείρισης και λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού.

99.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), εντός χρονικού διαστήματος που η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με-

- (α) τη διαχείριση της αγοράς ηλεκτρισμού, και
- (β) τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις αναφορικά με τη βάση επιβολής χρεώσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση και λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

(3) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (2), οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δυνατό να προνοούν για-

- (α) τις μεθόδους χρέωσης που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού,
- (β) τη μορφή και την έκταση των πληροφοριών που παρέχονται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού στους Συμμετέχοντες στην αγορά και αφορούν τις χρεώσεις,
- (γ) τη μορφή των χρεώσεων και πληροφορίες για τις χρεώσεις εκείνες που περιλαμβάνονται στην έκθεση που ετοιμάζεται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού, και
- (δ) τη διαδικασία που υιοθετείται για την υποβολή έκθεσης προς τη ΡΑΕΚ από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού αναφορικά με τις χρεώσεις και για την έγκριση της εν λόγω έκθεσης από τη ΡΑΕΚ.

(4) Οι χρεώσεις για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού υπολογίζονται σύμφωνα με τις ρυθμιστικές αποφάσεις που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου και καθορίζονται, ώστε-

- (α) να καθιστούν δυνατή την ανάκτηση από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού, της νενομισμένης αναλογίας των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του, και
- (β) ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύουν τα εν λόγω έξοδα.

(5) Η ΡΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά

νεομισμένη αναλογία σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4).

(6) Ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού αποστέλλει την έκθεση που ετοιμάζει σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) στη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(7) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται με τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού και λαμβάνει υπόψη της οποιαδήποτε εισήγηση γίνεται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού προτού λάβει απόφαση αναφορικά με την έγκριση οποιασδήποτε έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1).

(8) Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) και, ιδιαίτερα, χρεώσεις που αναφέρονται σ' αυτήν, τίθενται σε ισχύ και εφαρμόζονται εφόσον τύχουν της έγκρισης της ΡΑΕΚ με τις τροποποιήσεις που τυχόν ήθελε κρίνει κατάλληλες η ΡΑΕΚ.

(9) Οποιοσδήποτε χρεώσεις επιβλήθηκαν από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού, κατά ή πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕΚ, συνεχίζουν να ισχύουν μέχρις ότου εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ η έκθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και μετά την έγκριση της έκθεσης από τη ΡΑΕΚ, όλες οι χρεώσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την εν λόγω έκθεση.

Απευθείας γραμμές. **100.**-(1) Η ΡΑΕΚ, υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων του εδαφίου (3) εκδίδει άδεια, κατόπιν σχετικής υποβολής αίτησης, για την κατασκευή απευθείας γραμμής σε όλες τις εγκατεστημένες στη Δημοκρατία επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να δύναται να εφοδιάζουν με απευθείας γραμμή τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και τους πελάτες τους χωρίς να υπόκεινται σε δυσανάλογες διοικητικές διαδικασίες ή δαπάνες και σε κάθε πελάτη εντός του εδάφους της Δημοκρατίας, ώστε να δύναται να εφοδιάζεται, ατομικά ή από κοινού, με απευθείας γραμμή από επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας:

Νοείται ότι, η δυνατότητα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας με απευθείας γραμμή, όπως αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), δεν θίγει τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να αρνηθεί τη χορήγηση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής, εάν η χορήγηση της άδειας αντιβαίνει στην εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 111, η δε άρνηση είναι δεόντως αιτιολογημένη.

(3) Η ΡΑΕΚ χορηγεί άδεια για την κατασκευή απευθείας γραμμής σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Όταν ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ, κατά περίπτωση, αρνούνται πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς ή στο σύστημα διανομής βάσει, οσάκις ενδείκνυται, τις διατάξεις του άρθρου 97· είτε

(β) όταν κινείται η διαδικασία επίλυσης διαφορών δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 19.

(4) Η ΡΑΕΚ, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 138, εκδίδει Κανονισμό τον οποίο υποβάλλει προς το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσω του Υπουργού, με τον οποίο καθορίζει αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια χορήγησης άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής, τα οποία περιλαμβάνουν-

(α) τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληροί η κατασκευή της απευθείας γραμμής ή τον τρόπο καθορισμού των τεχνικών προδιαγραφών,

- (β) τους πρότυπους όρους της συμφωνίας μεταβίβασης της κυριότητας της απευθείας γραμμής στον, κατά περίπτωση, Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής,
- (γ) τη μεθοδολογία υπολογισμού της αποζημίωσης του κατέχοντα άδειας για κατασκευή απευθείας γραμμής από τον, κατά περίπτωση, Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής,
- (δ) τον τρόπο επίλυσης διαφορών και λήψης τελεσίδικης απόφασης σε περίπτωση που αναφέρεται οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του κατέχοντα άδειας για κατασκευή απευθείας γραμμής και του, κατά περίπτωση, ΔΣΜΚ ή του ΔΣΔ ή του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής,
- (ε) οποιοδήποτε άλλο κριτήριο η ΡΑΕΚ κρίνει ότι χρήζει καθορισμού.

Ετοιμασία έκθεσης πρόβλεψης.

101.-(1) Ο ΔΣΜΚ, εντός χρονικού διαστήματος που η ΡΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της, ετοιμάζει έκθεση πρόβλεψης, καλούμενη ως «η έκθεση πρόβλεψης», η οποία βασίζεται σε διαθέσιμες πληροφορίες και σε μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ.

(2) Η έκθεση πρόβλεψης περιλαμβάνει προβλέψεις αναφορικά με τη χωρητικότητα, πρόβλεψη ροών και φορτίου σε κάθε μέρος του συστήματος μεταφοράς και το επίπεδο ρεύματος βραχυκυκλώματος για κάθε κόμβο μεταφοράς ηλεκτρισμού μαζί με-

- (α) τέτοια πρόσθετη πληροφορία που είναι εύλογα αναγκαία, ώστε οποιοδήποτε πρόσωπο που επιθυμεί τη χρήση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, να μπορεί να είναι ικανό να προσδιορίσει και εκτιμήσει τις διαθέσιμες ευκαιρίες, όταν συνδέεται και χρησιμοποιεί τα συστήματα μεταφοράς και διανομής,
- (β) έκθεση στην οποία προσδιορίζονται εκείνα τα μέρη του συστήματος μεταφοράς που κρίνονται πιο κατάλληλα για νέες συνδέσεις και για τη μεταφορά περαιτέρω ποσοτήτων ηλεκτρισμού,
- (γ) την ισχύ παραγωγής που πιθανόν να συνδεθεί με το σύστημα μεταφοράς,
- (δ) έκθεση για τη ζήτηση ηλεκτρισμού που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και έκθεση για διευθετήσεις για την προμήθεια ηλεκτρισμού σε πελάτες οι οποίοι επέλεξαν να αγοράσουν ηλεκτρισμό από τέτοιες πηγές,
- (ε) την παρούσα και προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η έκθεση:

Νοείται ότι, σε σχέση με την παρούσα και προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση σε εθνικό επίπεδο, ο ΔΣΜΚ συμβουλευεται όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους.

(3) Ο ΔΣΜΚ δύναται να αναθεωρεί από καιρό σε καιρό τις πληροφορίες που περιέχονται στην έκθεση πρόβλεψης και, με την έγκριση της ΡΑΕΚ, τροποποιεί τη μορφή κάθε έκθεσης πρόβλεψης και, τουλάχιστο μία φορά τον χρόνο, αναθεωρεί τις εν λόγω εκθέσεις.

(4) Ο ΔΣΜΚ παρέχει αντίγραφο της δήλωσης πρόβλεψης και κάθε αναθεώρησής της σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3), στη ΡΑΕΚ.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6), ο ΔΣΜΚ παρέχει αντίγραφο της έκθεσης πρόβλεψης ή ανάλογα με την περίπτωση, της τελευταίας αναθεώρησης της έκθεσης πρόβλεψης, σε οποιοδήποτε πρόσωπο ζητά αντίγραφο της, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία λήφθηκε η σχετική αίτηση.

(6) Ο ΔΣΜΚ δύναται, με τη συγκατάθεση της ΡΑΕΚ, να παραλείπει από δήλωση πρόβλεψης που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), οποιεσδήποτε εμπιστευτικές λεπτομέρειες ως προς την χωρητικότητα, φορτίο ή άλλη πληροφορία, όταν η αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών, κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τα εμπορικά συμφέροντα του ΔΣΜΚ ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

(7) Ο ΔΣΜΚ δύναται να χρεώσει για κάθε έκθεση πρόβλεψης που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), ένα ποσό που δεν υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

(8) Η έκθεση πρόβλεψης αφορά δέκα (10) ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ετοιμασίας της έκθεσης από τον ΔΣΜΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ
ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

Κατανομή του φορτίου ηλεκτροπαραγωγής στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης.	<p>102.-(1) Η κατανομή φορτίου στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης δεν εισάγει διακρίσεις, είναι διαφανής και βασίζεται στην αγορά.</p>
2(α) του 224(I) του 2022.	<p>(2) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ κατά την κατανομή φορτίου στις προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) εγκαταστάσεις, δίδουν προτεραιότητα σε εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής, στον βαθμό που το επιτρέπει η ασφαλής λειτουργία του εθνικού συστήματος ηλεκτρισμού, υπό την προϋπόθεση ότι-</p> <p>(α) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης· ή</p> <p>(β) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και αποτελούν έργα επίδειξης για καινοτόμες τεχνολογίες τα οποία εξασφαλίζουν σχετική έγκριση από τη ΡΑΕΚ:</p> <p>Νοείται ότι, η έγκριση της ΡΑΕΚ αναφέρει το χρονικό διάστημα ισχύος της προτεραιότητας και την έκταση που απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών της επίδειξης.</p>
2(β) του 224(I) του 2022.	<p>(3) Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (2), ισχύουν επιπροσθέτως τα ακόλουθα:</p> <p>(α) Υπό την επιφύλαξη των συμβάσεων σύνδεσης που συνήφθησαν πριν από την 4^η Ιουλίου 2019, όσες εγκαταστάσεις έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την 4^η Ιουλίου 2019 και, εφόσον έχουν τεθεί σε λειτουργία, έχουν κατανεμηθεί κατά προτεραιότητα όπως προβλέπεται με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 8 του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού</p>

και Θερμότητας Νόμου ή του εδαφίου (3) του άρθρου 35 του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου, ανεξαρτήτως της πιθανής κατάργησης των εν λόγω Νόμων, εξακολουθούν να κατανέμονται κατά προτεραιότητα:

Νοείται ότι, η κατανομή κατά προτεραιότητα παύει να εφαρμόζεται στις εν λόγω εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής από την ημερομηνία κατά την οποία η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής υφίσταται σημαντικές τροποποιήσεις, γεγονός που θεωρείται ότι συμβαίνει τουλάχιστον όταν απαιτείται νέα συμφωνία σύνδεσης ή όταν αυξάνεται η ισχύς παραγωγής της εγκατάστασης ηλεκτροπαραγωγής·

- (β) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης έχουν εγκατεστημένη ισχύ ηλεκτροπαραγωγής μικρότερη της δυναμικότητας που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ.
- (4)(α) Τα κριτήρια, ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ δίδουν προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής, οι οποίες χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης ετοιμάζονται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ στη βάση των αρχών της διαφάνειας και αμεροληψίας και υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση.
- (β) Με την εξασφάλιση της έγκρισης των διατάξεων της παραγράφου (α), τα κριτήρια, ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ και προβαίνουν σε κατάλληλη επανεξέταση των Κανόνων Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87, των Κανόνων Διανομής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91 και των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 94.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΓΡΑΜΜΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Αρμοδιότητες του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.

103.- Ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) Τη λειτουργία μίας αποδοτικής, συντονισμένης, ασφαλούς, αξιόπιστης και οικονομικά βιώσιμης γραμμής διασύνδεσης και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·
- (β) τη διασφάλιση της ανάπτυξης και συντήρησης μιας αποδοτικής, συντονισμένης, ασφαλούς, αξιόπιστης και οικονομικά βιώσιμης γραμμής διασύνδεσης και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·
- (γ) τη σύναψη Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος με τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης, τον ΔΣΜΚ και τους γειτονικούς Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς προωθώντας και εξασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, τη διαλειτουργικότητα των διασυνδεδεμένων συστημάτων και την καλή,

	<p>ασφαλή και απρόσκοπη λειτουργία των ηλεκτρικών γραμμών και των γραμμών διασύνδεσης·</p> <p>(δ) τη διαχείριση των διασυνδεδεμένων ροών ηλεκτρικής ενέργειας του διασυνδεδεμένου συστήματος· και</p> <p>(ε) την ετοιμασία προγράμματος ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης.</p>
<p>Τήρηση βιβλίων και οικονομικών καταστάσεων από τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.</p>	<p>104.-(1) Ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης τηρεί κατάλληλα βιβλία και οικονομικές καταστάσεις για τις δραστηριότητές του, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.</p> <p>(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται απολογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.</p> <p>(3) Σε περίπτωση που ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης είναι το ίδιο νομικό πρόσωπο με τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης πρέπει να τηρούνται χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε μια από τις άδειες του.</p>
<p>Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.</p>	<p>105.- Ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί μια αποδοτική, συντονισμένη, ασφαλή, ακίνδυνη και αξιόπιστη γραμμή διασύνδεσης σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης και τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και την προστασία του περιβάλλοντος.</p>
<p>Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.</p>	<p>106.- Ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης-</p> <p>(α) εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης και τους όρους των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης όπως ανατίθενται στον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης από τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος,</p> <p>(β) ενημερώνει τον ΔΣΜΚ, τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και τη ΡΑΕΚ, εντός χρονικής περιόδου που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης σύμφωνα με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος.</p>
<p>Τήρηση βιβλίων και οικονομικών καταστάσεων από τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.</p>	<p>107.-(1) Ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης τηρεί κατάλληλα βιβλία και οικονομικές καταστάσεις για τις δραστηριότητές του, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.</p> <p>(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται απολογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.</p> <p>(3) Σε περίπτωση που ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης είναι το ίδιο νομικό πρόσωπο με τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης πρέπει να τηρούνται χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε μία από τις άδειες του.</p>
<p>Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος.</p>	<p>108.-(1)(α) Με σκοπό ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης να δύναται να ασκήσει τις αρμοδιότητές του συνάπτονται πρωτόκολλα διασυνδεδεμένου συστήματος ως</p>

ακολουθως:

- (i) Μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ.
  - (ii) μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.
  - (iii) μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ.
  - (iv) μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και
  - (v) μεταξύ του ΔΣΜΚ και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς.
- (β) Τα αναφερόμενα στο εδάφιο (1) πρωτόκολλα εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ.
- (γ) Τα πρωτόκολλα διασυνδεδεμένου συστήματος αναθεωρούνται αναλόγως όποτε ο ΔΣΜΚ, ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης ή η ΡΑΕΚ κρίνουν αναγκαίο.
- (2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της δύναται να απαιτήσει από τον ΔΣΜΚ, τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης αναλόγως όπως περιλάβουν στα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος όρους και πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει αναγκαίο.
- (3) Σε περίπτωση που κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, χρήζουν τροποποίησης τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της, απαιτεί αναλόγως από τον ΔΣΜΚ, τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης να συμμορφώσουν τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος ανάλογα με τις τροποποιήσεις που υποδεικνύονται από τη ΡΑΕΚ.
- (4) Για τον σκοπό άσκησης της εξουσίας σχετικά με την έγκριση των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος, η ΡΑΕΚ δύναται να διαβουλευεται με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.
- (5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος περιλαμβάνουν όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι-
- (α) καθιστούν το Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητες του πλήρως και αποτελεσματικά.
  - (β) καθιστούν τον ΔΣΜΚ ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητες του πλήρως και αποτελεσματικά.
  - (γ) διασφαλίζουν ότι ο ΔΣΜΚ διευκολύνει τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
  - (δ) διασφαλίζουν ότι ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης διευκολύνει τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
  - (ε) διασφαλίζουν την άσκηση από τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.
  - (στ) καθορίζουν κοινές επιχειρησιακές απαιτήσεις και αρχές ασφαλείας.
  - (ζ) καθορίζουν κοινές επιχειρησιακές αρχές σχεδιασμού του διασυνδεδεμένου συστήματος.
  - (η) καθορίζουν κοινές διαδικασίες ελέγχου φορτίου-συχνότητας και δομές ελέγχου.

- (θ) διασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση της επιχειρησιακής ασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση·
- (ι) διασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση ποιοτικού επιπέδου συχνότητας όλων των συγχρονισμένων περιοχών σε ολόκληρη την Ένωση·
- (ια) προωθούν το συντονισμό της λειτουργίας του συστήματος και του επιχειρησιακού σχεδιασμού·
- (ιβ) διασφαλίζουν και ενισχύουν τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου μεταφοράς· και
- (ιγ) ενισχύουν την αποτελεσματική λειτουργία και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση·

(6) Τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος προνοούν όπως ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης συντηρεί τη γραμμή διασύνδεσης και διεξάγει κατασκευαστικές εργασίες σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης όπως ετοιμάζεται από τον Διαχειριστή της Γραμμής Διασύνδεσης.

Τύπος Πρωτοκόλλων
Διασυνδεδεμένου
Συστήματος.

109.- Τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος περιλαμβάνουν σε τέτοιο τύπο ή μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ πρόνοιες που αφορούν τα ακόλουθα:

- (α) τις προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης συνιστούν τη γραμμή διασύνδεσης του διασυνδεδεμένου συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ορίων λειτουργίας των στοιχείων αυτών και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω προδιαγραφές δύναται να τροποποιούνται μελλοντικά·
- (β) τη συντήρηση και ανάπτυξη της γραμμής διασύνδεσης του διασυνδεδεμένου συστήματος·
- (γ) την κατασκευή, σύνδεση και χρήση της γραμμής διασύνδεσης του διασυνδεδεμένου συστήματος από τρίτους όπου εφαρμόζεται·
- (δ) τις διευθετήσεις για την επικοινωνία και μεταφορά πληροφοριών, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, και μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, αναφορικά με το πρόγραμμα ανάπτυξης, την εφαρμογή και τα έξοδά του·
- (ε) τις διευθετήσεις, ώστε να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, η καλή, ασφαλής και απρόσκοπτη λειτουργία των ηλεκτρικών γραμμών και γραμμών διασύνδεσης ευθύνης του ΔΣΜΚ και των Διαχειριστών Γραμμών Διασύνδεσης, η μακροπρόθεσμη ικανότητα, αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνδυαστική ροή ηλεκτρικής ενέργειας, η λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η παροχή επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·
- (στ) τα δικαιώματα και ευθύνες για απενεργοποίηση και αποσύνδεση·

- (ζ) την ασφαλιστική κάλυψη που θα έχει ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης, ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης και ο ΔΣΜΚ·
- (η) τη διάρκεια, λήξη και ανανέωση των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος·
- (θ) την αξιολόγηση της εφαρμογής των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος από τον ΔΣΜΚ, τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.

Συμμόρφωση με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, το Μέρος V και VI και τους όρους άδειας.

110.-(1) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την εφαρμογή των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 108.

(2) Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ είναι της γνώμης ότι ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης ή ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης ή ο ΔΣΜΚ συστηματικά παραλείπουν να συμμορφώνονται με τους όρους των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος, με οποιαδήποτε πρόνοια του Μέρους V και VI ή με οποιουδήποτε όρους της άδειας, κατά τρόπο που δύναται να επηρεαστεί ουσιωδώς το δημόσιο συμφέρον, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει νέα απόφαση μετά από διαβουλεύσεις με τον Υπουργό με την οποία-

- (α) να απαιτεί από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου ή τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης ή τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, ανάλογα με την περίπτωση, να συμμορφωθεί με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος ή με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή με τις πρόνοιες της άδειάς του, και
- (β) να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο ΔΣΜΚ ή ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης ή ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, ανάλογα με την περίπτωση, οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση που λήφθηκε.

(3) Αν ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης παραβιάζει ουσιωδώς τις υποχρεώσεις του με βάση το Πρωτόκολλο Διασυνδεδεμένου Συστήματος, ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, μετά από έγκριση της ΡΑΕΚ, λαμβάνει άμεσα μέτρα για τη διευθέτηση ανάληψης εργασίας από εργολάβο, ο οποίος εγκρίνεται δυνάμει των προνοιών του Πρωτοκόλλου Διασυνδεδεμένου Συστήματος, και τα έξοδα ανάληψης της εν λόγω εργασίας επωμίζεται ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης.

ΜΕΡΟΣ X ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Υποχρέωση Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας.

111.-(1) Ο Υπουργός, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της ΣΛΕΕ, και ιδίως τις διατάξεις του άρθρου 106 αυτής, δύναται μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, να επιβάλλει σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας, οι οποίες δυνατό να περιλαμβάνουν υποχρεώσεις αναφορικά με-

- (α) την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού·
- (β) την τακτική παροχή·
- (γ) την ποιότητα και τις τιμές παροχής· και

(δ) την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας του κλίματος.

(2) Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης στους εθνικούς καταναλωτές.

(3) Σε περίπτωση που παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση, άλλες μορφές αντιστάθμισης και αποκλειστικά δικαιώματα τα οποία παραχωρούνται από τη Δημοκρατία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο εδάφιο (1), τούτο γίνεται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.

(4) Ο Υπουργός ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό και ανά διετία ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων.

(5) Ο Υπουργός δύναται να τροποποιεί ή να ανακαλεί την απόφαση που εκδίδει με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (1).

Ανάκτηση κόστους
Υποχρεώσεων
Παροχής Δημόσιας
Υπηρεσίας.

112.-(1) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 111, η ΠΑΕΚ εκδίδει ρυθμιστική απόφαση, ή εφόσον κρίνεται αναγκαίο, εκδίδει Κανονισμούς τους οποίους υποβάλλει για έγκριση προς το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 που προνοούν, μεταξύ άλλων, για-

(α) την ανάκτηση, με τη μορφή επιβάρυνσης στους καταναλωτές για τον ηλεκτρισμό που τους παρέχεται, των πρόσθετων εξόδων, περιλαμβανομένου, ενός εύλογου ποσοστού απόδοσης του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά, τα οποία υπέστη η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της συμμόρφωσης της με την απόφαση του Υπουργού που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111 περιλαμβανομένων και των εξόδων τα οποία δυνατό να υπέστη ο κάτοχος μετά από τροποποίηση ή ανάκληση της απόφασης του Υπουργού

(β) την είσπραξη πληρωμών για το σκοπό αυτό από την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας και

(γ) τις κατάλληλες πληρωμές προς τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, από τις εισπράξεις που έγιναν σύμφωνα με την παράγραφο (α).

(2) Η ρυθμιστική απόφαση ή οι Κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα με το εδάφιο (1), δυνατό να προβλέπουν ότι η ανάκτηση οποιωνδήποτε πρόσθετων εξόδων αφορά σε μια καθορισμένη περίοδο ετών και ότι το ποσό που πληρώνεται για κάθε έτος αυτής της περιόδου σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, είναι το ποσό των πρόσθετων εξόδων, που υπέστη η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας, όπως αυτό πιστοποιείται από τη ΠΑΕΚ:

Νοείται ότι, η ΠΑΕΚ πιστοποιεί ότι εισπρακτέα ποσά από οποιονδήποτε επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας προς εκπλήρωση των Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας έχουν εύλογα δαπανηθεί σε σχέση με κάθε έτος ή τμήμα του μέρους εκείνου εντός της καθορισμένης περιόδου ετών που δεν έληξε, ανεξάρτητα από την τροποποίηση ή την ανάκληση της απόφασης του Υπουργού.

(3) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα ποσά που εισπράττονται ως επιβαρύνσεις ή διαφορετικά, είναι επαρκή, για την ανάκτηση των καταβληθέντων εξόδων που

προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1), αφού καταβληθούν τα διοικητικά έξοδα των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας για την είσπραξη της επιβάρυνσης.

Καθολική υπηρεσία και υποχρεώσεις για την παροχή της.

113.-(1) Όλοι οι οικιακοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή του δικαιώματος να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας στην επικράτεια της Δημοκρατίας σε ανταγωνιστικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές που δεν εισάγουν διακρίσεις:

Νοείται ότι, το δικαίωμα στην καθολική υπηρεσία εφαρμόζεται με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο και δεν εμποδίζει την ελευθερία επιλογής προμηθευτή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του άρθρου 116.

(2) Ο Υπουργός, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, εκδίδει σχετικό Διάταγμα για διεύρυνση της κατηγορίας των πελατών που απολαύουν το δικαίωμα της καθολικής υπηρεσίας, ώστε να περιλαμβάνει μικρές επιχειρήσεις, ήτοι τις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από πενήντα (50) εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών ή ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια ευρώ (€10.000.000).

(3) Οι πελάτες με δικαίωμα να απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας όπως προβλέπεται στις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2), ενημερώνονται σχετικά για το εν λόγω δικαίωμά τους από τον προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου.

(4) Για τη διασφάλιση της καθολικής υπηρεσίας, καθορίζεται προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 115, ο οποίος ανακτά το κόστος της υποχρέωσης για παροχή καθολικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 114.

(5) Ο ΔΣΔ έχει υποχρέωση σύνδεσης των πελατών, οι οποίοι απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, με το δίκτυο, υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια που επιβάλλει η ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (7) του άρθρου 5.

(6) Σε περίπτωση που παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση, άλλες μορφές αντιστάθμισης και αποκλειστικά δικαιώματα τα οποία παραχωρούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις διατάξεις των εδαφίων (1) μέχρι (5), τούτο γίνεται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.

(7) Ο Υπουργός δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής σε σχέση με την καθολική υπηρεσία.

(8) Η ΡΑΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής του Υπουργού σε σχέση με την καθολική υπηρεσία που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (7), εκδίδει Απόφαση ή Ρυθμιστική Απόφαση, με την οποία καθορίζει κατάλληλα μέτρα που αφορούν την εφαρμογή των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και την επίτευξη υψηλών προτύπων καθολικής υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό αναφορικά με τα μέτρα που αποφασίστηκαν και τις πιθανές επιπτώσεις των εν λόγω μέτρων στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό και παρακολουθεί την εφαρμογή των υποχρεώσεων για παροχή καθολικής υπηρεσίας, επανεξετάζει τα μέτρα που αποφασίστηκαν και ενημερώνει τον Υπουργό, ανά διετία, σχετικά με την ανάγκη τροποποίησής τους.

(9) Ο Υπουργός, ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό και ανα διετία την Επιτροπή σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων.

Χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας

114. Το κόστος για την παροχή καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, ανακτάται από τον Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου, κατά τον ίδιο τρόπο που

ηλεκτρικής ενέργειας. ανακτάται το κόστος της Υποχρέωσης Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 112.

Καθορισμός προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου. **115.**-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 113, η ΡΑΕΚ καθορίζει, με απόφαση ή/και ρυθμιστική απόφασή της, τα ακόλουθα:

- (α) Τον προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου για ορισμένη περίοδο·
- (β) τον μηχανισμό και τα κριτήρια επιλογής του προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου τα οποία είναι αποτελεσματικά, αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και δεν εξαιρούν εκ των προτέρων κανένα κάτοχο άδειας προμήθειας από τον καθορισμό του ως προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου· και
- (γ) τη μεθοδολογία καθορισμού των τιμών στις οποίες οι καταναλωτές απολαμβάνουν του δικαιώματος καθολικής υπηρεσίας.

(2) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί στην Επιτροπή τις αποφάσεις ή/και ρυθμιστικές αποφάσεις της που εκδίδει δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), καθώς και κάθε τροποποίηση αυτών.

Γενικά δικαιώματα πελατών. **116.**- Οι καταναλωτές υπό την ιδιότητά τους ως πελάτες έχουν τα ακόλουθα γενικά δικαιώματα:

- (α) Το δικαίωμα να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή της επιλογής τους·
- (β) το δικαίωμα να συνάπτουν ταυτόχρονα περισσότερες από μία συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι έχουν καθοριστεί τα απαιτούμενα σημεία σύνδεσης και μέτρησης.

Βασικά συμβατικά δικαιώματα των τελικών πελατών. 112(I) του 2021. **117.**- Με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμου και των ενωσιακών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

- (α) Το δικαίωμα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον ο ίδιος τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης·
- (β) το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον προμηθευτή τους, στην οποία καθορίζονται:
  - (i) τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,
  - (ii) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,
  - (iii) τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης,
  - (iv) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τα τέλη συντήρησης και δεσμοποιημένα προϊόντα ή υπηρεσίες,
  - (v) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της σύμβασης και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων ή υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ανωτέρω υπηρεσίες, και κατά πόσον επιτρέπεται ο τερματισμός της σύμβασης χωρίς χρέωση,
  - (vi) οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της

- υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης,
- (vii) η μέθοδος για τη δικαστική και εξωδικαστική επίλυση διαφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 128,
- (viii) οι πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων πληρο-φοριών για το χειρισμό των παραπόνων, καθώς και κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο παρόν εδάφιο, οι οποίες γνωστοποιούνται σαφώς στα έντυπα των λογαριασμών ή στους ιστοτόπους των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας·
- (γ) το δικαίωμα να γνωρίζουν εκ των προτέρων τους όρους της σύμβασης με τον προμηθευτή, οι οποίοι πρέπει να είναι δίκαιοι και να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης μαζί με οποιοδήποτε πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που προβλέπονται στην παράγραφο (β), σε περίπτωση που οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα·
- (δ) το δικαίωμα παροχής περίληψης των βασικών όρων της σύμβασης με εμφανή τρόπο και με περιεκτική και απλή διατύπωση·
- (ε) το δικαίωμα να ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και να ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα τερματισμού της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση·

Νοείται ότι, οι προμηθευτές ειδοποιούν τους τελικούς πελάτες τους με διαφανή και κατανοητό τρόπο απευθείας για οποιαδήποτε προσαρμογή της τιμής προμήθειας και για τους λόγους και τις προϋποθέσεις της προσαρμογής, καθώς και το πεδίο εφαρμογής της προσαρμογής, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο δύο (2) εβδομάδες, και όταν πρόκειται για οικιακούς καταναλωτές, έναν μήνα, πριν τη χρονική στιγμή κατά την οποία η προσαρμογή τίθεται σε ισχύ·

Νοείται περαιτέρω ότι, η PAEK διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να τερματίσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους συμβατικούς όρους ή τις προσαρμογές της τιμής προμήθειας που τους έχουν κοινοποιηθεί από τον προμηθευτή·

- (στ) το δικαίωμα παροχής διαφανών πληροφοριών σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας·
- (ζ) το δικαίωμα παροχής ευρείας επιλογής των μεθόδων πληρωμής·
- (η) το δικαίωμα των οικιακών πελατών, οι οποίοι έχουν πρόσβαση σε συστήματα προπληρωμής, να μην περιέρχονται σε μειονεκτική θέση από τα συστήματα προπληρωμής·
- (θ) το δικαίωμα παροχής δίκαιων και διαφανών γενικών όρων και προϋποθέσεων, οι οποίοι διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και δεν περιλαμβάνουν μη συμβατικούς φραγμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για παράδειγμα μέσω υπέρμετρης συμβατικής τεκμηρίωσης και προστασίας από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης·
- (ι) το δικαίωμα σε καλό επίπεδο υπηρεσιών και χειρισμό παραπόνων εκ μέρους των προμηθευτών τους, οι οποίοι χειρίζονται τις καταγγελίες με απλό, δίκαιο και έγκαιρο τρόπο·

- (ια) το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την καθολική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113·
- (ιβ) το δικαίωμα λήψης τελικού λογαριασμού κλεισίματος, μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή, εντός έξι (6) εβδομάδων από την αλλαγή αυτή·
- (ιγ) το δικαίωμα των οικιακών πελατών να ενημερώνονται δεόντως σχετικά με εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο (ιδ) αρκετά πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεση και να μην καταβάλλουν πρόσθετη χρέωση σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο αποσύνδεσης·
- (ιδ) το δικαίωμα λήψης εναλλακτικών μέτρων έναντι της αποσύνδεσης των οικιακών πελατών και για ενημέρωση τους σχετικά με τα μέτρα αυτά αρκετά πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεσή τους και μη καταβολής πρόσθετης χρέωσης από τους πελάτες που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο αποσύνδεσης·

Νοείται ότι, τα εναλλακτικά μέτρα δύναται να αναφέρονται σε πηγές στήριξης για την αποφυγή αποσύνδεσης, συστήματα προπληρωμής, ενεργειακούς ελέγχους, υπηρεσίες ενεργειακών συμβούλων, εναλλακτικά σχέδια πληρωμής, συμβουλευτική υπηρεσία διαχείρισης χρέους ή προσωρινές αναστολές αποσύνδεσης.

Δικαίωμα σύναψης σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.

118.-(1) Ο προμηθευτής με τον μεγαλύτερο αριθμό τελικών πελατών στην αγορά ηλεκτρισμού και κάθε προμηθευτής που διαθέτει περισσότερους από διακόσιες χιλιάδες (200.000) τελικούς πελάτες, παρέχουν τη δυνατότητα στους τελικούς πελάτες που διαθέτουν έξυπνο μετρητή να επιλέγουν να συνάψουν σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας·

Νοείται ότι, η προσφορά της δυνατότητας αυτής σε τελικούς πελάτες που διαθέτουν έξυπνο μετρητή είναι προαιρετική για προμηθευτές που δεν πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια.

(2) Οι προμηθευτές που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1), υποχρεούνται να ενημερώνουν καταλλήλως τους τελικούς πελάτες σχετικά με τις ευκαιρίες, το κόστος και τους κινδύνους που συνεπάγεται η σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για την ανάγκη εγκατάστασης έξυπνου μετρητή.

(3) Οι προμηθευτές εξασφαλίζουν τη συναίνεση κάθε τελικού πελάτη προτού ο εν λόγω πελάτης μεταφερθεί σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(4) Η ΡΑΕΚ διευκολύνει και παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου μέσω-

- (α) της έκδοσης ρυθμιστικής απόφασης με την οποία ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν την παροχή συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης από τους προμηθευτές που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1),
- (β) της παρακολούθησης των εξελίξεων στην αγορά, της αξιολόγησης των κινδύνων που τυχόν προκύπτουν από τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες και της εξέτασης τυχόν καταχρηστικών πρακτικών,
- (γ) της παρακολούθησης και δημοσίευσης ετήσιας έκθεσης, για περίοδο τουλάχιστον δέκα (10) ετών αφότου οι συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας καταστούν διαθέσιμες, σχετικά με τις κύριες

εξελίξεις των εν λόγω συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των προσφορών στην αγορά και του αντίκτυπου στους λογαριασμούς των καταναλωτών, ιδίως στο επίπεδο αστάθειας των τιμών.

Δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή.

119.-(1) (α) Σε περίπτωση που οι πελάτες επιθυμούν, εφόσον τηρούν τους όρους των συμβάσεων, να αλλάξουν προμηθευτή ή συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση, η αλλαγή πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο προμηθευτή ή τον συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση εντός του συντομότερου δυνατού χρονικού διαστήματος και κατά μέγιστο από την ημερομηνία της αίτησης, εντός τριών (3) εβδομάδων.

(β) Από τον Ιανουάριο του έτους 2026, η τεχνική διαδικασία αλλαγής προμηθευτή διαρκεί έως είκοσι τέσσερις (24) ώρες και είναι δυνατή οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (στ) του εδαφίου (7) του άρθρου 22, το δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντος στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση παρέχεται στους πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, την προσπάθεια και τον χρόνο.

(3) (α) Οι οικιακοί πελάτες δικαιούνται να συμμετέχουν σε συστήματα μαζικής αλλαγής προμηθευτή.

(β) Για την επίτευξη του σκοπού της παραγράφου (α), η ΠΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο οι προμηθευτές δύναται να παρέχουν τη δυνατότητα μαζικής αλλαγής προμηθευτή, το οποίο θα διασφαλίζει την εξάλειψη οποιωνδήποτε ρυθμιστικών ή διοικητικών φραγμών στη μαζική αλλαγή προμηθευτή και τη μεγαλύτερη δυνατή προστασία των καταναλωτών έναντι καταχρηστικών πρακτικών.

Σύμβαση σωρευτικής εκπροσώπησης.

120.-(1) Όλοι οι πελάτες είναι ελεύθεροι να αγοράζουν και να πωλούν υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της σωρευτικής εκπροσώπησης αλλά εξαιρουμένης της προμήθειας, ανεξάρτητα από τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν συνάψει, από επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας της επιλογής τους.

(2) Ο τελικός πελάτης που επιθυμεί να συνάψει σύμβαση σωρευτικής εκπροσώπησης σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), δύναται να το πράξει χωρίς τη συγκατάθεση της επιχείρησης ηλεκτρισμού με την οποία είναι συμβαλλόμενος.

(3) Οι συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση ενημερώνουν πλήρως τους πελάτες για τους όρους και τις προϋποθέσεις των συμβάσεων που τους προσφέρουν.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (7) του άρθρου 22, η ΠΑΕΚ εξασφαλίζει ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (2) και της παραγράφου (γ) του εδαφίου (7) του άρθρου 22 παρέχονται στους τελικούς πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, την προσπάθεια ή τον χρόνο και ειδικότερα, οι πελάτες δεν υποβάλλονται σε τεχνικές και διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις που επιφέρουν διακρίσεις σε βάρος τους από τον προμηθευτή τους, βάσει του εάν έχουν σύμβαση με συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

Εργαλείο σύγκρισης.
Παράρτημα.

121.-(1) (α) Η ΠΑΕΚ διαχειρίζεται εργαλείο σύγκρισης προσφορών προμηθευτών, περιλαμβανομένων των προσφορών για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος.

(β) Εναλλακτικά του εργαλείου σύγκρισης της παραγράφου (α), η ΡΑΕΚ δύναται να αναθέσει, μέσω διαφανούς διαδικασίας, τη διαχείριση εργαλείου σύγκρισης προσφορών προμηθευτών, περιλαμβανομένων των προσφορών για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, σε φορέα που δεν αποτελεί κυβερνητικό τμήμα ή κυβερνητική υπηρεσία ή κρατικό οργανισμό ή κρατική εταιρεία.

(2) Στην περίπτωση που ακολουθείται η αναφερόμενη στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) διαδικασία, η ΡΑΕΚ είναι αρμόδια για-

(α) την έκδοση σήματος εμπιστοσύνης που να δεικνύει ότι το εργαλείο σύγκρισης πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος,

(β) τη διασφάλιση ότι το εργαλείο σύγκρισης που φέρει το σήμα εμπιστοσύνης εξακολουθεί να πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος,

(γ) τον καθορισμό και τη δημοσίευση της μεθοδολογίας υπολογισμού της χρέωσης τελών από φορείς διαχείρισης εργαλείων σύγκρισης σε προμηθευτές, και

(δ) την έγκριση των τελών που χρεώνονται από φορείς εργαλείων σύγκρισης σε προμηθευτές.

(3) Ο φορέας που αναλαμβάνει την υποχρέωση διαχείρισης του εργαλείου σύγκρισης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) διασφαλίζει ότι το εργαλείο σύγκρισης-

(α) πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος,

(β) καλύπτει ολόκληρη την αγορά, και

(γ) φέρει σήμα εμπιστοσύνης που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2).

(4) Στο εργαλείο σύγκρισης του εδαφίου (1) έχουν δωρεάν πρόσβαση οι οικιακοί πελάτες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις με αναμενόμενη ετήσια κατανάλωση μικρότερη από 100.000 kWh.

(5) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας ενημερώνουν τους πελάτες για τη διαθεσιμότητα του αναφερόμενου στο εδάφιο (1) εργαλείου σύγκρισης μέσα από τους λογαριασμούς των πελατών ή από τα έγγραφα που συνοδεύουν τους λογαριασμούς των πελατών και διασφαλίζουν την εύκολη πρόσβαση σε αυτό μέσα από την ιστοσελίδα τους.

(6) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (κι) του εδαφίου (1) του άρθρου 5, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι όλες οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια ηλεκτρισμού έχουν πρόσβαση στο αναφερόμενο στο εδάφιο (1) εργαλείο σύγκρισης και παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση.

(7) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια ηλεκτρισμού παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση αναφερόμενο στο εδάφιο (1) εργαλείο σύγκρισης.

(8) Εργαλεία σύγκρισης προσφορών που διατίθενται από συμμετέχοντες στην αγορά και είναι διαφορετικά από το εργαλείο που προβλέπεται στις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (1), είναι επιλέξιμα για υποβολή αίτησης προς τη ΡΑΕΚ για έκδοση σήματος εμπιστοσύνης σε εθελοντική βάση και χωρίς διακρίσεις.

(9) Στην περίπτωση που η αγορά καλύπτεται από πολλαπλά εργαλεία, τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα προσφορών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να καλύπτουν σημαντικό τμήμα της αγοράς και, εάν οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες δεν καλύπτουν πλήρως την αγορά, περιλαμβάνουν σαφή σχετική δήλωση, πριν από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Ενεργοί πελάτες.

122.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (8) του άρθρου 22, οι τελικοί πελάτες έχουν δικαίωμα να ενεργούν ως ενεργοί πελάτες ή/και αυτοκαταναλωτές χωρίς να υποβάλλονται σε δυσανάλογες ή διακριτικές τεχνικές απαιτήσεις, διοικητικές απαιτήσεις και διαδικασίες.

(2) Για την επίτευξη του σκοπού του εδαφίου (1), η ΠΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο που απαιτείται και διασφαλίζει ότι οι ενεργοί πελάτες-

- (α) δικαιούνται να ασκούν τη δραστηριότητά τους, απευθείας ή μέσω σφραγιστικής εκπροσώπησης,
- (β) δικαιούνται να πωλούν αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, μεταξύ άλλων, μέσω συμφωνιών αγοράς ενέργειας,
- (γ) δικαιούνται να συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας και ενεργειακής απόδοσης,
- (δ) δικαιούνται να αναθέτουν σε τρίτα μέρη τη διαχείριση των εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης, της λειτουργίας, της διαχείρισης δεδομένων και της συντήρησης χωρίς τα εν λόγω μέρη να θεωρούνται ενεργοί πελάτες,
- (ε) καταβάλλουν τέλη δικτύου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (8) του άρθρου 22,
- (στ) είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και στον βαθμό αυτόν είναι υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν,
- (ζ) διαθέτουν συστήματα που υπολογίζουν χωριστά την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο:

Νοείται ότι, δεν παραχωρούνται νέα δικαιώματα σε συστήματα που δεν υπολογίζουν χωριστά την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο μετά την 31^η Δεκεμβρίου 2023 και ότι όλοι οι πελάτες που υπόκεινται σε τέτοια συστήματα έχουν το δικαίωμα επιλογής με βάση τις διατάξεις της παραγράφου (γ) του εδαφίου (8) του άρθρου 22.

(3) Η ΠΑΕΚ δύναται να περιλαμβάνει στο πλαίσιο των διατάξεων του εδαφίου (2) διαφορετικές διατάξεις για τους μεμονωμένους και από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν για όλους τους ενεργούς πελάτες και κάθε διαφορετική μεταχείριση προς τους από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες είναι αναλογική και δεόντως αιτιολογημένη.

(4) Σε περίπτωση που οι ενεργοί πελάτες έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας-

- (α) έχουν το δικαίωμα σύνδεσης με το δίκτυο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος, εφόσον πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, όπως η ευθύνη εξισορρόπησης και η επαρκής διάθεση μετρητών·
- (β) τα τέλη ή οι επιβαρύνσεις στις οποίες τυχόν υποβάλλονται καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (9) του άρθρου 22·
- (γ) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογες απαιτήσεις άδειας και τέλη·
- (δ) επιτρέπεται να παρέχουν περισσότερες από μία υπηρεσίες ταυτόχρονα, εάν είναι τεχνικά εφικτό.

Ενεργειακές κοινότητες πολιτών.

123.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (λ) του εδαφίου (1) του άρθρου 5, η ΡΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της ευνοϊκό κανονιστικό πλαίσιο για τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών και διασφαλίζει ότι-

- (α) η συμμετοχή σε ενεργειακή κοινότητα πολιτών είναι ανοικτή και οικειοθελής,
- (β) οι εταίροι ή τα μέλη της ενεργειακής κοινότητας πολιτών έχουν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν από την κοινότητα, οπότε και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 119, του εδαφίου (6) του άρθρου 22 και της παραγράφου (στ) του εδαφίου (7) του άρθρου 22,
- (γ) οι εταίροι ή τα μέλη της ενεργειακής κοινότητας πολιτών δεν χάνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν ως οικιακοί πελάτες ή ενεργοί πελάτες,
- (δ) με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (10) του άρθρου 22 ο ΔΣΔ συνεργάζεται με τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών, ώστε να διευκολύνει τις μεταφορές ηλεκτρικής ενέργειας εντός των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών,
- (ε) υπόκεινται αφενός σε διαδικασίες και επιβαρύνσεις που δεν επιφέρουν διακρίσεις και είναι δίκαιες, αναλογικές και διαφανείς, μεταξύ άλλων, για την καταχώριση και τη χορήγηση αδειών, και αφετέρου σε τέλη δικτύου που διέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (10) του άρθρου 22,
- (στ) υπόκεινται σε εξαιρέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 56,
- (ζ) έχουν πρόσβαση σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, απευθείας ή μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις,
- (η) αντιμετωπίζονται με αναλογικό τρόπο που δεν επιφέρει διακρίσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών, διαχειριστών συστήματος διανομής ή συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση,
- (θ) είναι υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη, για ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και υπέχουν της ανάλογης οικονομικής ευθύνης,
- (ι) όσον αφορά την κατανάλωση αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών αντιμετωπίζονται ως ενεργοί πελάτες και

καταβάλλουν τέλη δικτύου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (8) του άρθρου 22,

- (ια) έχουν δικαίωμα να οργανώνουν εντός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών την από κοινού χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τις μονάδες παραγωγής που έχει στην ιδιοκτησία της η κοινότητα, με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων του παρόντος άρθρου και με διατήρηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών της κοινότητας ως καταναλωτών.
- (2) Το κανονιστικό πλαίσιο που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) καθορίζει κατάλληλες διαδικασίες, ώστε οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών-
- (α) να είναι ανοικτές σε διασυνοριακή συμμετοχή, και
- (β) να έχουν δικαίωμα να κατέχουν, να συστήνουν, να αγοράζουν ή να μισθώνουν δίκτυα διανομής και να τα διαχειρίζονται αυτόνομα, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που ισχύουν για τους διαχειριστές των συστημάτων διανομής δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, κατά τρόπο με τον οποίο να διασφαλίζεται ότι-
- (i) μπορούν να συνάψουν συμφωνία όσον αφορά τη λειτουργία του δικτύου τους με σχετικό διαχειριστή συστήματος διανομής ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το οποίο είναι συνδεδεμένο το δίκτυό τους,
- (ii) υπόκεινται σε κατάλληλα τέλη δικτύου στα σημεία σύνδεσης μεταξύ του δικτύου τους και του δικτύου διανομής εκτός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών και ότι τα εν λόγω τέλη δικτύου περιλαμβάνουν χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται το δίκτυο διανομής και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο διανομής εκτός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (7) του άρθρου 5, και
- (iii) οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών δεν επιφέρουν διακρίσεις ή βλάβες στους πελάτες που παραμένουν συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής.

Απόκριση ζήτησης
μέσω σωρευτικής
εκπροσώπησης.

124.-(1) Η ΡΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο με το οποίο επιτρέπεται και προωθείται η συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, επιτρέποντας στους τελικούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων όσων προσφέρουν απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, να συμμετέχουν από κοινού με τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.

(2) Η ρυθμιστική απόφασή της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) διασφαλίζει-

- (α) ότι ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ, κατά την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών, αντιμετωπίζουν χωρίς διακρίσεις τους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση της απόκρισης ζήτησης από κοινού με τους παραγωγούς, βάσει των τεχνικών τους δυνατοτήτων,
- (β) το δικαίωμα κάθε συμμετέχοντος στην αγορά δραστηριοποιούμενου στη σωρευτική εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, να εισέρχεται σε αγορές ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς τη συγκατάθεση των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά,
- (γ) την ύπαρξη αντικειμενικών και διαφανών κανόνων που αναθέτουν με σαφήνεια ρόλους και αρμοδιότητες σε όλες τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής

ενέργειας και τους πελάτες,

- (δ) την ύπαρξη αντικειμενικών και διαφανών κανόνων και διαδικασιών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά δραστηριοποιούμενων στη σωρευτική εκπροσώπηση και λοιπών επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των οποίων να διασφαλίζεται η εύκολη πρόσβαση σε δεδομένα επί ίσοις όροις και χωρίς διακρίσεις και, ταυτόχρονα, η πλήρης προστασία των εμπορικών δεδομένων και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πελατών,
- (ε) την υποχρέωση για τους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση να είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και στον βαθμό αυτό είναι υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν,
- (στ) ότι οι τελικοί πελάτες οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση με ανεξάρτητους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης δεν επιβαρύνονται με πληρωμές σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (11) του άρθρου 22, κυρώσεις ή άλλον αδικαιολόγητο συμβατικό περιορισμό από τους προμηθευτές τους,
- (ζ) την ύπαρξη μηχανισμού επίλυσης διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση και των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης για ανισορροπίες,
- (η) την καταβολή αποζημιώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (11) του άρθρου 22,
- (θ) ότι ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά και τους τελικούς πελάτες καθορίζουν τις τεχνικές απαιτήσεις, οι οποίες καλύπτουν τη συμμετοχή φορτίων σωρευτικής εκπροσώπησης, για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των τεχνικών δυνατοτήτων της απόκρισης ζήτησης.

Έξυπνα συστήματα μέτρησης. **125.**-(1) (α) Η ΠΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφασή, ώστε να καθορίσει το κατάλληλο πλαίσιο με το οποίο διασφαλίζεται η εφαρμογή έξυπνων συστημάτων μέτρησης σε όλη την επικράτεια της Δημοκρατίας, με στόχο την υποβοήθηση της ενεργού συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ηλεκτρισμού.

- (β) Οι διατάξεις της παραγράφου (α) περιλαμβάνουν τις ελάχιστες λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις των έξυπνων συστημάτων μέτρησης που πρόκειται να εγκατασταθούν, οι οποίες είναι σύμφωνες με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις αρχές που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (3), καθώς και τις διατάξεις του εδαφίου (4).

(2) Η εφαρμογή των έξυπνων συστημάτων μέτρησης υπόκειται σε αξιολόγηση κόστους-οφέλους, η οποία διενεργείται με βάση τις ακόλουθες αρχές:

- (α) Την οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τους επιμέρους καταναλωτές, σε σχέση με τη μορφή έξυπνης μέτρησης που είναι οικονομικά περισσότερο εύλογη και αποδοτική, καθώς και το χρονικό πλαίσιο στο οποίο είναι εφικτή η εξάπλωση των συστημάτων·
- (β) στην αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη η μεθοδολογία όσον αφορά την ανάλυση κόστους-οφέλους, οι ελάχιστες λειτουργικές έξυπνων συστημάτων

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 73, 13.3.2012,
σ. 9.

μέτρησης που καθορίζονται στη σύσταση 2012/148/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2012, σχετικά με τις προετοιμασίες για την εμπορική εξάπλωση των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, όπως επίσης και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για τη διασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και προστασίας των δεδομένων·

- (γ) η ΡΑΕΚ καταρτίζει, με βάση αυτή την αξιολόγηση, χρονοδιάγραμμα με στόχο έως τη δεκαετία για την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης, εάν η ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων εκτιμηθεί θετικά, τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) των τελικών πελατών πρέπει να εξοπλιστούν με έξυπνα συστήματα μέτρησης εντός επτά (7) ετών από την ημερομηνία της θετικής τους αξιολόγησης ή έως το 2024 εάν έχει ξεκινήσει η συστηματική εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης πριν την 4^η Ιουλίου 2019:

Νοείται ότι, ο όρος «συστηματική εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης» δεν περιλαμβάνει την εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων για σκοπούς της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2).

- (3) Σε περίπτωση που η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται θετικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ αποφασίζει και εκδίδει οδηγίες προς τον ΔΣΔ ως προς την ανάπτυξη των έξυπνων συστημάτων μέτρησης σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις διατάξεις του εδαφίου (4) και εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίζεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (2).

- (4) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει και δημοσιεύει τις ελάχιστες λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις των έξυπνων συστημάτων μέτρησης που πρόκειται να εγκατασταθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ακόλουθες αρχές:

- (α)(i) Τα συστήματα έξυπνης μέτρησης μετρούν με ακρίβεια την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και είναι ικανά να παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό χρόνο χρήσης·
 (ii) τα επικυρωμένα ιστορικά δεδομένα κατανάλωσης καθίστανται εύκολα, ασφαλώς διαθέσιμα και ορατά στους τελικούς πελάτες κατόπιν αιτήματος και χωρίς πρόσθετη χρέωση·
 (iii) τα μη επικυρωμένα δεδομένα κατανάλωσης σε σχεδόν πραγματικό χρόνο καθίστανται εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα στους τελικούς πελάτες χωρίς πρόσθετη χρέωση, μέσω τυποποιημένης διεπαφής ή εξ' αποστάσεως πρόσβασης, με στόχο την υποστήριξη αυτοματοποιημένων προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, της απόκρισης ζήτησης και λοιπών υπηρεσιών·
- (β) η ασφάλεια των έξυπνων συστημάτων μέτρησης και επικοινωνίας δεδομένων διασφαλίζεται σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης για την ασφάλεια και με τη δέουσα προσοχή στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την εξασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο λαμβανομένων υπόψη του κόστους και της αρχής της αναλογικότητας·
- (γ) η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των τελικών πελατών διασφαλίζεται σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης·
- (δ) ο ΔΣΔ διασφαλίζει ότι οι μετρητές των ενεργών πελατών που τροφοδοτούν ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο δύναται να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο από τους χώρους των ενεργών πελατών·

- (ε) εάν οι τελικοί πελάτες υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα στοιχεία για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτούν στο δίκτυο και τα στοιχεία κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας διατίθενται στους ίδιους, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, μέσω τυποποιημένης διεπαφής επικοινωνίας και εξ' αποστάσεως πρόσβασης, ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των τελικών πελατών, σε εύληπτο μορφότυπο, που θα μπορούν να χρησιμοποιούν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές:

Νοείται ότι, οι τελικοί πελάτες δύναται να καταφορτώνουν τα δεδομένα μετρήσεων ή να τα διαβιβάζουν σε άλλο μέρος χωρίς πρόσθετο κόστος σύμφωνα με το δικαίωμά τους στη φορητότητα των δεδομένων δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων·

- (στ) παρέχονται κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες στους τελικούς πελάτες πριν από ή κατά τον χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, κυρίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή, την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 2016/679 και τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο·
- (ζ) τα έξυπνα συστήματα μέτρησης επιτρέπουν στους τελικούς πελάτες να μετρούνται και να ρυθμίζονται στην ίδια χρονική αναλυτικότητα με την περίοδο εκκαθάρισης ανισοροπιών ισοζυγίου που προβλέπεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των εν λόγω έξυπνων συστημάτων μέτρησης και την ικανότητά τους να παρέχουν στοιχεία για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη χρήση κατάλληλων διαθέσιμων προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων που καθιστούν δυνατή τη διαλειτουργικότητα, τις βέλτιστες πρακτικές και τη σημασία της ανάπτυξης έξυπνων δικτύων και της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού.

(6) Η ΡΑΕΚ καθορίζει τη συνεισφορά των τελικών πελατών στις σχετικές δαπάνες της εγκατάστασης των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα μακροπρόθεσμα οφέλη για ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, και παρακολουθεί σε τακτική βάση την εγκατάσταση των συστημάτων αυτών, με σκοπό την καταγραφή της εξασφάλισης του οφέλους για τους καταναλωτές.

(7)(α) Σε περίπτωση που η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι η εν λόγω αξιολόγηση επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τρία έτη ή συχνότερα ως απάντηση σε σημαντικές αλλαγές στις υποκείμενες παραδοχές και τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της αγοράς και κοινοποιεί στον Υπουργό τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης αξιολόγησης κόστους-οφέλους, μόλις αυτά καταστούν διαθέσιμα.

(β) Ο Υπουργός κοινοποιεί στην Επιτροπή τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κόστους-οφέλους που αναφέρονται στην παράγραφο (α).

(γ) Ενόσω η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, το δικαίωμα των τελικών πελατών σε έξυπνο μετρητή

διασφαλίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (9).

(8)(α) Τα συστήματα έξυπνης μέτρησης που είναι ήδη εγκατεστημένα ή των οποίων η «έναρξη εργασιών» τοποθετείται χρονικά πριν από την 4^η Ιουλίου 2019, δύναται να παραμείνουν σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους αλλά, στην περίπτωση έξυπνων συστημάτων μέτρησης που δεν πληρούν τις διατάξεις των εδαφίων (2) και (4), το αργότερο έως την 5^η Ιουλίου 2031.

(β)(i) Για τους σκοπούς της παραγράφου (α), «έναρξη εργασιών» σημαίνει την έναρξη των εργασιών κατασκευής για την επένδυση ή την πρώτη δέσμευση της εταιρείας για την παραγωγή εξοπλισμού ή άλλη δέσμευση που καθιστά την επένδυση αμετάκλητη, οποιαδήποτε και αν είναι η πρώτη χρονικά.

(ii) Η αγορά οικοπέδων και οι προπαρασκευαστικές εργασίες όπως η έκδοση αδειών και η εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας δεν θεωρούνται έναρξη εργασιών.

(iii) Αναφορικά με τις εξαγορές, ως «έναρξη εργασιών» σημαίνει τη χρονική στιγμή της απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα επιχείρηση.

(9)(α) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (7), σε περίπτωση που η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στο εδάφιο (2), και σε περίπτωση που η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης δεν διεξάγεται συστηματικά, η ΠΑΕΚ μεριμνά ώστε κάθε τελικός πελάτης να δικαιούται, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος προς τον ΔΣΔ, την εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, την αναβάθμιση έξυπνου μετρητή, που συμμορφώνεται με τις ακόλουθες απαιτήσεις:

(i) Διαθέτει, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, λειτουργικές δυνατότητες που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (4) ή με ελάχιστο σύνολο λειτουργικών δυνατοτήτων που καθορίζεται και δημοσιεύεται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2),

(ii) είναι διαλειτουργικός και σε θέση να παρέχει την επιθυμητή συνδεσιμότητα των υποδομών μέτρησης με τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών σε σχεδόν πραγματικό χρόνο.

(β) Στο πλαίσιο αιτήματος καταναλωτή για έξυπνο μετρητή δυνάμει της παραγράφου (α), ο ΔΣΔ-

(i) διασφαλίζει ότι η προσφορά στον τελικό πελάτη που αιτείται την εγκατάσταση έξυπνου μετρητή αναφέρει ρητά και περιγράφει σαφώς τις λειτουργίες και την υποστηριζόμενη διαλειτουργικότητα του έξυπνου μετρητή, τις εφικτές υπηρεσίες, καθώς επίσης και τα οφέλη που είναι αντικειμενικά δυνατό να επιτευχθούν με την κατοχή του εν λόγω έξυπνου μετρητή τη δεδομένη χρονική στιγμή και τυχόν συναφείς δαπάνες που βαρύνουν τον τελικό καταναλωτή,

(ii) μεριμνά για την εγκατάσταση του μετρητή εντός εύλογης προθεσμίας, το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος από τον πελάτη,

(iii) αναθεωρεί τακτικά, τουλάχιστον ανά διετία, καθιστά δημόσια διαθέσιμες τις συναφείς δαπάνες και καταγράφει την εξέλιξη των εν λόγω δαπανών ως αποτέλεσμα τεχνολογικών εξελίξεων και πιθανών αναβαθμίσεων των συστημάτων μέτρησης.

(γ) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι ο τελικός πελάτης που υποβάλλει σχετικό αίτημα για την εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, την αναβάθμιση, έξυπνου μετρητή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α), επιβαρύνεται με τις συναφείς δαπάνες και ότι η εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, η αναβάθμιση του έξυπνου μετρητή γίνεται υπό δικαίους, εύλογους και

οικονομικά αποδοτικούς όρους.

Συμβατική μέτρηση. **126.**-(1) Οι τελικοί πελάτες που δεν διαθέτουν έξυπνους μετρητές, προμηθεύονται με ευθύνη του ΔΣΔ με μεμονωμένους συμβατικούς μετρητές οι οποίοι μετρούν με ακρίβεια την πραγματική τους κατανάλωση.

(2) Ο ΔΣΔ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες είναι σε θέση να διαβάσουν εύκολα τις ενδείξεις των συμβατικών μετρητών τους απευθείας ή έμμεσα μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής ή άλλης κατάλληλης διεπαφής.

(3) Οι συμβατικοί μετρητές πάντοτε παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή, σε περίπτωση που-

- (α) αντικαθίσταται υπάρχων μετρητής·
- (β) πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο, ή σε κτίριο που υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας δυνάμει των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου.

142(I) του 2006
30(I) του 2009
210(I) του 2012
15(I) του 2017
155(I) του 2020.

Διαχείριση δεδομένων. **127.**-(1) Η ΠΑΕΚ καθορίζει τους κανόνες και διασφαλίζει την εφαρμογή τους-

- (α) για τη διαχείριση, την ανταλλαγή και την πρόσβαση στα δεδομένα των τελικών πελατών από επιλέξιμα μέρη με βάση το παρόν άρθρο και το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο της Ένωσης·
- (β) για τα δεδομένα τελικών πελατών των οποίων η διαχείριση, ανταλλαγή και πρόσβαση επιδέχεται ρύθμισης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης καθώς και δεδομένα που απαιτούνται για την αλλαγή προμηθευτή από τους τελικούς πελάτες, την απόκριση ζήτησης και λοιπών υπηρεσιών.

(2) Οι αναφερόμενοι στο εδάφιο (1) κανόνες ρυθμίζουν ή/και καθορίζουν-

- (α) το μοντέλο οργάνωσης των δεδομένων,
- (β) την ανταλλαγή των δεδομένων,
- (γ) την προστασία των δεδομένων,
- (δ) την ασφάλεια των δεδομένων,
- (ε) την αποθήκευση των δεδομένων,
- (στ) τα αρμόδια για τη διαχείριση των δεδομένων μέρη,
- (ζ) την πιστοποίηση ή/και εποπτεία των μερών που διαχειρίζονται δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω μέρη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των όρων της άδειάς τους σύμφωνα με το εδάφιο (7),

(η) τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας των ενεργειακών υπηρεσιών και των διαδικασιών για την πρόσβαση στα δεδομένα σύμφωνα με το εδάφιο (9):

Νοείται ότι, οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων συμμορφώνονται με το αντίστοιχο δίκαιο της Ένωσης,

(θ) τα επιλέξιμα μέρη ή/και τις κατηγορίες αυτών.

(3) Ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης δεδομένων που εφαρμόζεται δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (2), τα αρμόδια για τη διαχείριση δεδομένων μέρη παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα του τελικού πελάτη σε κάθε επιλέξιμο μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1).

(4) Τα επιλέξιμα μέρη έχουν στη διάθεσή τους τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς διακρίσεις και ταυτόχρονα.

(5) Τα επιλέξιμα μέρη έχουν εύκολη πρόσβαση στα δεδομένα μέσα από διαδικασίες που είναι δημόσια διαθέσιμες.

(6) Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο του Νόμου διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

(7) Η ΡΑΕΚ περιλαμβάνει ειδικούς όρους στις άδειες που εκδίδει δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 26 και 27 σε μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω μέρη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου.

(8) Με την επιφύλαξη των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η ΡΑΕΚ απαιτεί από τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα να διορίζουν υπεύθυνους συμμόρφωσης, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων που έχουν λάβει τα οικεία μέρη, με στόχο τη διασφάλιση αμερόληπτης πρόσβασης στα δεδομένα και τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(9) Οι κανόνες που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο (η) του εδαφίου (2) που στοχεύουν στην προώθηση του ανταγωνισμού στην αγορά λιανικής, την αποφυγή υπερβολικών διοικητικών δαπανών για τα επιλέξιμα μέρη και τη διευκόλυνση της πλήρους διαλειτουργικότητας των ενεργειακών υπηρεσιών εντός της Ένωσης-

(α) βασίζονται σε εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή αναφορικά με απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και μη συνεπαγόμενες διακρίσεις και διαφανείς διαδικασίες για την πρόσβαση στα δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944,

(β) διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζουν τις απαιτήσεις και διαδικασίες διαλειτουργικότητας για την πρόσβαση στα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο (α) και βασίζονται σε υφιστάμενες εθνικές πρακτικές.

Δικαίωμα
εξωδικαστικής
επίλυσης διαφορών.

128.-(1) Η ΡΑΕΚ διαθέτει έναν ανεξάρτητο, απλό, δίκαιο, διαφανή, αποτελεσματικό και αποδοτικό μηχανισμό εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών στον οποίο έχουν πρόσβαση οι τελικοί πελάτες σε περίπτωση που αναφέρονται διαφορές μεταξύ αυτών και των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ή/και των κατόχων άδειας από τη ΡΑΕΚ και που αφορούν τα δικαιώματα των τελικών πελατών και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ή/και των κατόχων άδειας από τη ΡΑΕΚ που θεσπίζονται βάσει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Όταν ο τελικός πελάτης είναι καταναλωτής υπό την έννοια του περί της

85(I) του 2017. Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμου, ο εξωδικαστικός μηχανισμός που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ποιότητας που προβλέπονται στον εν λόγω Νόμο και προβλέπεται κατάλληλο σύστημα αποζημίωσης και αντιστάθμισης.

(3) Η ΡΑΕΚ συνεργάζεται με άλλους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για την παροχή μηχανισμών απλής, δίκαιης, διαφανούς, ανεξάρτητης, αποτελεσματικής και αποδοτικής εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει από προϊόντα ή υπηρεσίες που συνδέονται ή είναι δεσμοποιημένα με οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(4) Η συμμετοχή της επιχείρησης ηλεκτρισμού στον εξωδικαστικό μηχανισμό επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) είναι υποχρεωτική όταν πρόκειται για επίλυση διαφοράς που αναφέρεται μεταξύ οικιακών πελατών και επιχείρησης ηλεκτρισμού.

(5) Η διαδικασία που ακολουθείται σε σχέση με την εφαρμογή του μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138.

Προστασία των
ευάλωτων πελατών.

129.-(1) Η έννοια των ευάλωτων πελατών καθορίζεται με Διάταγμα του Υπουργού, ύστερα από διαβούλευση με τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Υπουργό Υγείας, εντός του οποίου δύναται να γίνεται μεία στην ενεργειακή φτώχεια, καθώς και, μεταξύ άλλων, στην απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους και δύναται να περιλαμβάνει τα επίπεδα εισοδήματος, το μερίδιο των ενεργειακών δαπανών του διαθέσιμου εισοδήματος, την ενεργειακή απόδοση των κατοικιών, την κρίσιμη εξάρτηση από ηλεκτρικό εξοπλισμό για λόγους υγείας, την ηλικία, τη γεωγραφική θέση και άλλα κριτήρια.

(2) Οι κατηγορίες ευάλωτων πελατών, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις, καθορίζονται με Διάταγμα του Υπουργού, ύστερα από διαβούλευση με τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Υπουργό Υγείας.

(3)(α) Τα μέτρα προστασίας των ευάλωτων πελατών δύναται να περιλαμβάνουν την απαγόρευση διακοπής σύνδεσης σε κρίσιμες περιόδους, ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης για την εξασφάλιση του απαραίτητου ενεργειακού εφοδιασμού των ευάλωτων πελατών ή την υποστήριξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης, έτσι ώστε να αντιμετωπίζεται η ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, σύμφωνα με το στοιχείο δ) της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, μεταξύ άλλων και μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας.

(β) Τέτοια μέτρα δεν εμποδίζουν το ουσιαστικό άνοιγμα της αγοράς που ορίζεται στις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β) του άρθρου 116 ή τη λειτουργία της αγοράς και πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή όπου αρμόζει βάσει των διατάξεων του εδαφίου (4) του άρθρου 111.

(γ) Οι γνωστοποιήσεις δύναται να περιλαμβάνουν και μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

(4) Τα μέτρα προστασίας των ευάλωτων πελατών καθορίζονται σε κοινό Διάταγμα του Υπουργού, του Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργού Υγείας:

Νοείται ότι, ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζει τα μέτρα που αφορούν ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής

ασφάλισης και ο Υπουργός Υγείας καθορίζει τα μέτρα που αφορούν ευάλωτους πελάτες με κρίσιμη εξάρτηση σε εξοπλισμό η αδιάλειπτη λειτουργία του οποίου απαιτεί την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για λόγους υγείας.

(5) Η ΡΑΕΚ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των προμηθευτών που προβλέπονται για τους ευάλωτους πελάτες και επιβάλλει κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησής τους.

Ενεργειακή φτώχεια.

130.-(1) Κατά την αξιολόγηση του αριθμού των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, σύμφωνα με το στοιχείο δ) της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, ο Υπουργός εκδίδει, ύστερα από διαβούλευση με τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Διάταγμα με το οποίο καθορίζει και δημοσιεύει το σύνολο των κριτηρίων για τον καθορισμό της ενεργειακής φτώχειας και τα οποία δυνατόν να περιλαμβάνουν-

- (α) χαμηλό εισόδημα·
- (β) υψηλές ενεργειακές δαπάνες σε σχέση με το διαθέσιμο εισόδημα· και
- (γ) χαμηλή ενεργειακή απόδοση.

(2) Τα κριτήρια των προβλεπόμενων στις διατάξεις του εδαφίου (1) λαμβάνουν την καθοδήγηση που παρέχει η Επιτροπή αναφορικά με τον ορισμό του «σημαντικού αριθμού νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια», με βάση την παραδοχή ότι οποιοδήποτε ποσοστό νοικοκυριών που αντιμετωπίζει ενεργειακή φτώχεια δύναται να θεωρηθεί σημαντικό.

Κοινοποίηση των ενεργειακών πηγών.

131.-(1)(α) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι προμηθευτές περιλαμβάνουν στους λογαριασμούς διευκρινίσεις και πληροφορίες σχετικά με τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στην ηλεκτρική ενέργεια που έχει αγοραστεί από τον τελικό πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3), ξεχωριστά για κάθε προϊόν που περιλαμβάνεται στη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(β) Η ΡΑΕΚ μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους τελικούς πελάτες τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και για την παροχή τους, σε εθνικό επίπεδο, με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

(2) Οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες με την αναγραφή ή σηματοδότησή τους στους λογαριασμούς και στις πληροφορίες τιμολόγησης ή συνοδεύοντας τα εν λόγω έγγραφα:

(α) Η συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε προμηθευτή σε εθνικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο προμηθευτή, εάν ο προμηθευτής δραστηριοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, κατά το προηγούμενο έτος με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο σε εθνικό επίπεδο τρόπο:

Νοείται ότι, όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας ή εισάγεται από επιχείρηση που βρίσκεται εκτός της Ένωσης, δύναται να χρησιμοποιούνται συγκεντρωτικά στοιχεία που έχουν δοθεί από το χρηματιστήριο ή την εν λόγω επιχείρηση κατά το προηγούμενο έτος.

(β) Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τουλάχιστον για τις εκπομπές CO₂ και τα απόβλητα που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα ενέργειας του προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος·

(3)(α) Για την κοινοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, δύναται να χρησιμοποιούνται εγγυήσεις προέλευσης που έχουν εκδοθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου.

(β) Η κοινοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές πραγματοποιείται με τη χρήση εγγυήσεων προέλευσης, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου.

Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης.

132.-(1) Οι ακόλουθες βασικές πληροφορίες αναγράφονται ευκρινώς στους λογαριασμούς των τελικών πελατών σε σαφώς διαφορετικό σημείο από άλλα μέρη του λογαριασμού:

(α) το καταβλητέο τίμημα με ανάλυση της τιμής και σαφή δήλωση ότι όλες οι πηγές ενέργειας δύναται επιπροσθέτως να επωφελούνται από κίνητρα που δεν χρηματοδοτούνται μέσω των εισφορών που αναφέρονται στην ανάλυση της τιμής, όπως αυτή καθορίζεται στις διατάξεις του εδαφίου (5)·

(β) η προθεσμία πληρωμής.

(2) Οι ακόλουθες βασικές πληροφορίες αναγράφονται ευκρινώς στους λογαριασμούς και στις πληροφορίες τιμολόγησης λογαριασμών των τελικών πελατών, σε σαφώς διαφορετικό σημείο από άλλα μέρη του λογαριασμού και των πληροφοριών τιμολόγησης:

(α) Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο χρέωσης·

(β) η επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας του προμηθευτή· συμπεριλαμβανομένης τηλεφωνικής γραμμής υποστήριξης καταναλωτών και διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·

(γ) η ονομασία του τιμολογίου·

(δ) η ημερομηνία λήξης της σύμβασης, κατά περίπτωση·

(ε) οι πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τα οφέλη της αλλαγής προμηθευτή·

(στ) οι πληροφορίες σχετικά με τον κωδικό αλλαγής ή τον αναγνωριστικό κωδικό του τελικού πελάτη για το οικείο σημείο παροχής·

(ζ) οι πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των τελικών πελατών όσον αφορά την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, περιλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας του φορέα που είναι υπεύθυνος για την επίλυση διαφορών δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 128·

(η) τα ενιαία σημεία επαφής που αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου (λ) του εδαφίου (1) του άρθρου 5· και

(θ) ο σύνδεσμος ή η παραπομπή σε εργαλεία σύγκρισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 121.

(3) Εάν οι λογαριασμοί βασίζονται σε πραγματική κατανάλωση ή σε εξ' αποστάσεως ανάγνωση από τον ΔΣΔ, οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες, με την αναγραφή ή σηματοδότησή τους στους λογαριασμούς και στους περιοδικούς εκκαθαριστικούς λογαριασμούς τους ή συνοδεύοντας τους εν λόγω λογαριασμούς:

- (α) οι συγκρίσεις της τρέχουσας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των τελικών πελατών με την κατανάλωση των τελικών πελατών κατά την ίδια περίοδο το προηγούμενο έτος, υπό μορφή διαγράμματος·
- (β) τα στοιχεία επικοινωνίας οργανώσεων καταναλωτών, οργανισμών ενέργειας ή συναφών οργανισμών, μαζί με διευθύνσεις ιστότοπων, από τους οποίους δύναται να αντλούνται πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για τον εξοπλισμό χρήσης ενέργειας·
- (γ) οι συγκρίσεις με τον μέσο κανονικοποιημένο ή υποδειγματικό τελικό πελάτη της ίδιας κατηγορίας χρήστη.

(4)(α) Η τιμολόγηση γίνεται με βάση την πραγματική κατανάλωση τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

- (β) Εάν οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ ή εάν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει οι ίδιοι να απενεργοποιήσουν την εξ αποστάσεως ανάγνωση, ακριβείς πληροφορίες τιμολόγησης βάσει της πραγματικής κατανάλωσης διατίθενται στους τελικούς πελάτες τουλάχιστον ανά εξάμηνο ή μία φορά ανά τρίμηνο κατόπιν αιτήματος ή εφόσον ο τελικός πελάτης έχει επιλέξει να λαμβάνει ηλεκτρονική τιμολόγηση.

(γ)(i) Εάν οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ ή εάν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει οι ίδιοι να απενεργοποιήσουν την εξ αποστάσεως ανάγνωση, οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β) δύναται να εκπληρώνονται από σύστημα τακτικής ανάγνωσης της κατανάλωσης στον μετρητή από τους τελικούς πελάτες, την οποία θα κοινοποιούν στον προμηθευτή της ενέργειας.

- (ii) Η τιμολόγηση ή οι πληροφορίες τιμολόγησης επιτρέπεται να βασίζονται σε κατ' εκτίμηση ή σε κατ' αποκοπή χρέωση μόνο εάν ο τελικός πελάτης δεν έχει γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα της εν λόγω μέτρησης για δεδομένη περίοδο τιμολόγησης.

- (δ) Εάν τελικός πελάτης διαθέτει μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ, πρέπει να παρέχονται ακριβείς πληροφορίες τιμολόγησης βάσει της πραγματικής κατανάλωσης τουλάχιστον κάθε μήνα, οι οποίες δύναται επίσης να διατίθενται μέσω του διαδικτύου και να επικαιροποιούνται όσο συχνά επιτρέπεται από τις συσκευές και τα συστήματα μέτρησης που χρησιμοποιούνται.

(5)(α) Η τιμή για τους πελάτες είναι το άθροισμα της συνιστώσας ενέργειας και προμήθειας, της συνιστώσας δικτύου (μεταφορά και διανομή) και της συνιστώσας που περιλαμβάνει τους φόρους, τα τέλη, τις εισφορές και τις χρεώσεις.

- (β) Στις περιπτώσεις που οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν αναλυτική παρουσίαση της τιμής για τους τελικούς πελάτες, χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την Ένωση οι κοινοί ορισμοί των τριών συνιστώσων της εν λόγω ανάλυσης που καθορίζονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1952 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές όσον αφορά τις τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2008/92/ΕΚ.

(6)(α) Οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό της κατανάλωσης,

στον βαθμό που αυτές οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες, καθίστανται διαθέσιμες, κατόπιν αιτήματος του τελικού πελάτη, στον προμηθευτή ή τον πάροχο υπηρεσίας που έχει ορίσει ο τελικός πελάτης.

- (β) Στις περιπτώσεις που οι τελικοί πελάτες διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ' αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ, οι τελικοί πελάτες έχουν εύκολη πρόσβαση σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι λεπτομερώς το ιστορικό της κατανάλωσής τους.
- (γ) Οι συμπληρωματικές πληροφορίες για το ιστορικό της κατανάλωσης περιλαμβάνουν-
  - (i) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εάν αυτή είναι μικρότερη, τα οποία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες, και
  - (ii) λεπτομερή στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος, τα οποία κοινοποιούνται στους τελικούς πελάτες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εάν αυτή είναι μικρότερη.

ΜΕΡΟΣ XI ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

- Αδικήματα. **133.**-(1) Πρόσωπο το οποίο, αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου του ή διά εκπροσώπου του-
- (α) παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιονδήποτε όρο άδειας, εξαίρεσης, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας·
  - (β) αποκαλύπτει εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία που λαμβάνει κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, εκτός αν η αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών απαιτείται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·
  - (γ) παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με ρυθμιστική απόφαση ή απόφαση της ΡΑΕΚ που λαμβάνεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
  - (δ) προβαίνει σε δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος διανομής ή μεταφοράς·
  - (ε) παραλείπει να παράσχει στη ΡΑΕΚ ή στον Υπουργό οποιαδήποτε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο υλικό που ζητά η ΡΑΕΚ ή ο Υπουργός για σκοπούς ενάσκησης των εξουσιών τους δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
  - (στ) παρακωλύει ή παρεμποδίζει εξουσιοδοτημένο λειτουργό ο οποίος ενεργεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 14, στην άσκηση των καθηκόντων του·
  - (ζ) παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε απαίτηση που επιβάλλεται σε αυτό από οποιονδήποτε εξουσιοδοτημένο λειτουργό δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 14·
  - (η) προβαίνει εσκεμμένα ή αμελώς σε αναληθή ή παραπλανητική δήλωση προς εξουσιοδοτημένο λειτουργό·

- (θ) παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 10 που αφορούν την τήρηση λογαριασμών·
- (ι) παραλείπει να εμφανισθεί ενώπιον της ΠΑΕΚ ή να προσαγάγει ή να παρουσιάσει οποιοδήποτε έγγραφο κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 13·
- (ια) αρνείται να απαντήσει σε οποιοδήποτε εύλογο ερώτημα υποβάλλεται από τη ΠΑΕΚ ή τον Υπουργό δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13:

Νοείται ότι, κανένα πρόσωπο δεν είναι υπόχρεο να απαντήσει σε οποιοδήποτε ερώτημα, εάν η απάντηση δυνατό να τον ενοχοποιεί σε σχέση με ποινικό αδίκημα·
- (ιβ) εσκεμμένα παρακωλύει ή διακόπτει έρευνα που διεξάγεται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13·
- (ιγ) παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις απαγορευτικές ή επιτακτικές διατάξεις οποιωνδήποτε Κανονισμών ή Διαταγμάτων, τα οποία δυνατό να εκδοθούν δυνάμει του παρόντος Νόμου·

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα χιλιάδες ευρώ (€90.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(2)(α) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των διατάξεων της υποπαραγράφου (ι) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

- (β) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (α) στερείται αυτόματα του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μία ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του, εξαιρουμένης της ολοκλήρωσης προγενέστερων της καταδίκης του νόμιμων πράξεων.
- (γ) Πρόσωπο που παραβιάζει τις διατάξεις της παραγράφου (β) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.
- (δ) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (γ), στερείται αυτόματα του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μία ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για περαιτέρω διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (γ).

(3) Πρόσωπο, το οποίο, αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου

του, παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της υποπαραγράφου (ii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις ογδόντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€85.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(4)(α) Πρόσωπο, το οποίο, αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του, παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της υποπαραγράφου (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(β) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (α) στερείται αυτόματα του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων, σε μία ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του, εξαιρουμένης της ολοκλήρωσης προγενέστερων της καταδίκης του νόμιμων πράξεων.

(γ) Πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις της παραγράφου (β) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(δ) Πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (γ), στερείται αυτόματα του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων, σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για περαιτέρω διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (γ).

(5) Πρόσωπο, το οποίο αποπειράται να διαπράξει τα αδικήματα που σχετίζονται με τις πρόνοιες των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και τις ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(6) Νομικό πρόσωπο, το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στις πρόνοιες των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και τις ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000) και το δικαστήριο δύναται να διατάξει-

(α) αποκλεισμό από παροχές ή ενισχύσεις του δημοσίου,

(β) μέτρα προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας,

- (γ) δικαστική εκκαθάριση,
- (δ) προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση του αδικήματος.

(7) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 5 και του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα, τα Δικαστήρια της Δημοκρατίας έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τα αδικήματα που προβλέπονται στις πρόνοιες των άρθρων 3, 4 και 5 του Κανονισμού αριθ. 1227/2011 ή/και τις ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των υποπαραγράφων (i), (ii) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, εφόσον τα αδικήματα έχουν διαπραχθεί-

- (α) εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στη Δημοκρατία,
- (β) προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στη Δημοκρατία.

Αδικήματα κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 26 και 27. **134.-** Πρόσωπο το οποίο, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 26 και 27-

- (α) ανεγείρει σταθμό παραγωγής ή παράγει ηλεκτρισμό·
- (β) προμηθεύει ηλεκτρισμό σε τελικούς πελάτες·
- (γ) προμηθεύει ηλεκτρισμό σε πελάτες χονδρικής·
- (δ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ·
- (ε) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς·
- (στ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής·
- (ζ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του ΔΣΔ ή του ΔΚΣΔ·
- (η) εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (θ) εκτελεί οποιαδήποτε από τα καθήκοντα του Υπεύθυνου Φορέα Εξισορρόπησης·
- (ι) εκτελεί οποιαδήποτε από τα καθήκοντα του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης ή του Ανεξάρτητου Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης·
- (ια) εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιβ) εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιγ) εγκαθιστά ή/και λειτουργεί εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας αποκλειστικά για ιδία χρήση·
- (ιδ) κατασκευάζει απευθείας γραμμές·

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες ευρώ (€200.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ XII
ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Έκδοση Διαταγμάτων. **135.**-(1) Για τους σκοπούς των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ έχει εξουσία να εκδίδει Διατάγματα, τα οποία είναι αναγκαία για τη διασφάλιση συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.
- (2) Η ΡΑΕΚ, προτού εκδώσει Διάταγμα δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), ειδοποιεί οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο επηρεάζεται ή το οποίο κατά την γνώμη της, δυνατό να επηρεαστεί από το Διάταγμα, που πρόκειται να εκδοθεί και παρέχει στο εν λόγω πρόσωπο την ευκαιρία να ακουστεί εντός τριάντα (30) ημερών από την ειδοποίηση για την έκδοση Διατάγματος:
- Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ δεν υποχρεούται να παρέχει την πιο πάνω αναφερόμενη ειδοποίηση πριν την έκδοση Διατάγματος σε επείγουσα, κατά την απόλυτή της κρίση, περίπτωση, εντούτοις καλεί τον επηρεαζόμενο να εκφράσει τις απόψεις του εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση του Διατάγματος, για το κατά πόσο το Διάταγμα πρέπει να ανακληθεί ή τροποποιηθεί.
- (3) Μετά από ακρόαση που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ εκδίδει και κοινοποιεί το ταχύτερο δυνατό στον κάθε ενδιαφερόμενο την τελική της απόφαση.
- (4) Πρόσωπο, το οποίο παραλείπει να συμμορφωθεί με τους όρους Διατάγματος, που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης, που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, ή σε χρηματική ποινή, που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000), ή/και στις δύο αυτές ποινές.
- Δημοσίευση και θέση σε ισχύ Διαταγμάτων. **136.**- Οποιοδήποτε Διάταγμα του Υπουργού ή της ΡΑΕΚ που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία που ορίζεται στο Διάταγμα ή την ημερομηνία δημοσίευσής του Διατάγματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
- Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς. **137.**-(1) Το Υπουργείο και η ΡΑΕΚ έχουν, στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 10.
- (2) Το Υπουργείο και η ΡΑΕΚ διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών και κοινοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες σε περίπτωση που η κοινοποίησή τους είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Έκδοση Κανονισμών. **138.**-(1) Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η ΡΑΕΚ εκδίδει Κανονισμούς τους οποίους υποβάλλει για έγκριση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσω του αρμόδιου επί του θέματος υπουργού.
- (2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα των διατάξεων του εδαφίου (1), οι αναφερόμενοι σε αυτό Κανονισμοί ρυθμίζουν τα ακόλουθα θέματα:
- (α) Τις διαδικασίες εγγραφής των κατόχων αδειών και εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας στο μητρώο αδειών και εξαιρέσεων από την υποχρέωση κατοχής άδειας της ΡΑΕΚ με βάση τις διατάξεις του άρθρου 33 καθώς και τον καθορισμό των τελών που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 33·

- (β) τις μεθόδους υπολογισμού, καθορισμού και τις διαδικασίες εκτέλεσης σε σχέση με διοικητικά πρόστιμα τα οποία επιβάλλονται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16·
- (γ) τη διαδικασία χορήγησης αδειών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 και την τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση, τερματισμό, μεταβίβαση ή παράταση αδειών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 και τη διαδικασία χορήγησης εξαιρέσεως από την υποχρέωση κατοχής άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 27·
- (δ) τους όρους, προϋποθέσεις και τη διαδικασία για αναθεώρηση και έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων και της σχετικής με αυτές μεθοδολογία υπολογισμού τους που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 καθώς και των χρεώσεων σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98·
- (ε) τη διαδικασία για την έγκριση, καθορισμό και είσπραξη των τελών για άδειες σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (2) του άρθρου 28 και τη διαδικασία για την έγκριση, καθορισμό και είσπραξη των τελών για εξαιρέσεις από την υποχρέωση κατοχής άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 27·
- (στ) τη διαδικασία που ακολουθείται από τη ΠΑΕΚ και τους κατόχους αδειών για την έρευνα που διεξάγεται από τη ΠΑΕΚ αυτεπάγγελτα ή κατόπιν υποβολής παραπόνου δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13·
- (ζ) την ανάκτηση του κόστους παροχής Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 112·
- (η) τον καθορισμό αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων χορήγησης εξουσιοδότησης κατασκευής απευθείας γραμμής τα οποία περιλαμβάνουν τα στοιχεία που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 100·
- (θ) τη διαχείριση, την ανταλλαγή και την πρόσβαση στα δεδομένα των τελικών πελατών από επιλέξιμα μέρη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 127 και το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο της Ένωσης·
- (ι) τη διαδικασία εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 128·
- (ια) κάθε διαδικασία που σχετίζεται με τους δείκτες απόδοσης, περιλαμβανομένων του καθορισμού ή/και της έγκρισης των δεικτών απόδοσης από τη ΠΑΕΚ, του καθορισμού των υπόχρεων μερών που κατέχουν άδεια δυνάμει του άρθρου 26 ή του άρθρου 27, του καθορισμού ή/και της έγκρισης των μέτρων και λοιπών δράσεων που πρέπει να ληφθούν από τα υπόχρεα μέρη εντός καθορισμένου χρονοδιαγράμματος ούτως ώστε να επιτύχουν τις τιμές των δεικτών απόδοσης που εμπίπτουν στο πεδίο των δραστηριοτήτων τους, της επιβολής των δεικτών απόδοσης από τη ΠΑΕΚ προς τα υπόχρεα μέρη, της επιβολής κυρώσεων και του καθορισμού του ύψους των κυρώσεων που επιβάλλονται από τη ΠΑΕΚ προς τα υπόχρεα μέρη σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με τιμή δείκτη απόδοσης του χρονοδιαγράμματος που καθόρισε ή/και ενέκρινε η ΠΑΕΚ·
- (ιβ) τη διαδικασία απλής κοινοποίησης που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 49·
- (ιγ) οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, ή σε

σχέση με το οποίο ο παρών Νόμος προβλέπει για την έκδοση Κανονισμών.

- (3)(α) Κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος άρθρου, κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.
- (β) Εάν εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσής τους η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν τροποποιήσει ή ακυρώσει τους Κανονισμούς αυτούς, στο σύνολό τους ή μερικώς, τότε αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς χρόνο έναρξης της ισχύος ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης της ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
- (γ) Σε περίπτωση τροποποίησης των Κανονισμών αυτών, στο σύνολό τους ή μερικώς, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, όπως έχουν τροποποιηθεί από αυτή και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς χρόνο έναρξης της ισχύος τους ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης της ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Τήρηση αρχείων. **139.**-(1) Οι προμηθευτές υποχρεούνται να τηρούν και να διαθέτουν στη ΠΑΕΚ, την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού και την Επιτροπή για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον δέκα (10) έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

(2) Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως τους κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, την ποσότητα, την ημερομηνία και την ώρα εκτέλεσης και τις τιμές συναλλαγής και τον τρόπο ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμουσών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της.

(3) Η ΠΑΕΚ δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές:

Νοείται ότι, το παρόν εδάφιο δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικές με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

87(I) του 2017
44(I) του 2020.

(4) Το παρόν άρθρο δεν δημιουργεί πρόσθετες υποχρεώσεις έναντι των αρχών που αναφέρονται στο εδάφιο (1) για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

(5) Όταν οι αρχές που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο τους παρέχουν τα δεδομένα που αιτούνται.

Ποινική ευθύνη
νομικών προσώπων
και αξιωματούχων

140.-(1) Όταν διαπράττεται ποινικό αδίκημα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου από νομικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι το αδίκημα αυτό έχει διαπραχθεί με τη συναίνεση ή τη συμπαιγνία ή αποδίδεται σε παράλειψη προσώπου που είναι

τους. διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος αξιωματούχος ή άλλο όργανο διοικήσεως του νομικού προσώπου, ή πρόσωπο που εμφανιζόταν ότι ενεργούσε με τέτοια ιδιότητα, το εν λόγω πρόσωπο, καθώς και το νομικό πρόσωπο, είναι ένοχοι αδικήματος και υπόκεινται σε ποινική δίωξη σε σχέση με το εν λόγω αδίκημα.

(2) Σε περίπτωση που μέλος νομικού προσώπου διευθύνει τις υποθέσεις του, εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (1) σε σχέση με πράξεις ή παραλείψεις του εν λόγω μέλους, που αφορούν τις αρμοδιότητες του διευθυντή, ωσάν να ήταν διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής του νομικού προσώπου.

(3) Πρόσωπα, τα οποία κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των εδαφίων (2), (3) και (4) του άρθρου 133, υπέχουν ποινική ευθύνη για τα τελούμενα από νομικό πρόσωπο αδικήματα ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή/και κχωρισμένως για κάθε ζημιά που γίνεται σε τρίτους ένεκα της πράξεως ή της παραλείψεως που στοιχειοθετεί το αδίκημα.

Ειδοποιήσεις. **141.**-(1) Για σκοπούς επίδοσης ειδοποίησης σε οποιοδήποτε πρόσωπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι διατάξεις των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών.

(2) Εταιρεία, η οποία συστάθηκε σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή της στο εγγεγραμμένο γραφείο της, και κάθε άλλο νομικό ή μη νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή του στα κεντρικά γραφεία του ή στο μέρος διεξαγωγής της επιχείρησής του.

ΜΕΡΟΣ XIII ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάργηση και διαφυλάξεις. **142.**-(1) Με την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι του 2003 έως 2018 καταργούνται.

122(I) του 2003
239(I) του 2004
143(I) του 2005
173(I) του 2006
92(I) του 2008
211(I) του 2012
206(I) του 2015
18(I) του 2017
145(I) του 2018.

(2) Οι Κανονισμοί, τα Διατάγματα και οποιοσδήποτε κανονιστικές διοικητικές πράξεις εκδόθηκαν δυνάμει των διατάξεων των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018, οι οποίοι καταργούνται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), λογίζεται ότι εκδόθηκαν με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και συνεχίζουν να ισχύουν μέχρις ότου τροποποιηθούν ή καταργηθούν.

Κεφ. 1.
11 του 1989
40(I) του 2020
7(I) του 2021.

(3) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του άρθρου 11 του περί Ερμηνείας Νόμου, οι αποφάσεις, οι ρυθμιστικές αποφάσεις, οι άδειες, οι εξαιρέσεις από άδειες, οι εγκύκλιοι, οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής που εκδόθηκαν δυνάμει των διατάξεων των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018 και των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων Κανονισμών και Διαταγμάτων, συνεχίζουν να ισχύουν υπό τους όρους με βάση τους οποίους εκδόθηκαν μέχρι την έκδοση νέων με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Μεταβατικές διατάξεις. **143.**- Διαφυλασσομένων των διατάξεων των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018 αναφορικά με τη διαδικασία εξέτασης αίτησης, καταγγελίας, παραπόνου ή της διενέργειας αυτεπάγγελτης έρευνας, κάθε

εκκρεμούσα κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου τοιαύτη διαδικασία, συνεχίζεται και ολοκληρώνεται από τη ΡΑΕΚ με βάση τις διατάξεις των περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2013 έως 2018 οι οποίοι με τον παρόντα Νόμο καταργούνται και κάθε απόφαση η οποία λαμβάνεται από αυτή, λογίζεται ότι λήφθηκε με βάση τις οικείες διατάξεις των εν λόγω Νόμων, χωρίς η εγκυρότητα των εν λόγω αποφάσεων να επηρεάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. **144.**-(1) Με την επιφύλαξη του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Η προβλεπόμενη στο εδάφιο (1) του άρθρου 27 ρυθμιστική απόφαση της ΡΑΕΚ εκδίδεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ
(Άρθρο 121)

Το εργαλείο σύγκρισης που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 121 πληροί τουλάχιστον τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) Λειτουργεί ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στην αγορά και εξασφαλίζει ότι όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ίση μεταχείριση στα αποτελέσματα αναζήτησης·
- β) αναφέρει με σαφήνεια τους ιδιοκτήτες του και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χειρίζεται και ελέγχει το εργαλείο, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης του εργαλείου·
- γ) θέτει και κοινοποιεί σαφή και αντικειμενικά κριτήρια στα οποία θα βασιστεί η σύγκριση, περιλαμβανομένων και υπηρεσιών·
- δ) χρησιμοποιεί απλή και σαφή γλώσσα·
- ε) παρέχει ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και αναφέρει την ώρα της τελευταίας ενημέρωσης·
- στ) είναι προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρία και είναι αντιληπτό, λειτουργικό, κατανοητό και εύρωστο·
- ζ) περιλαμβάνει αποτελεσματική διαδικασία για την αναφορά εσφαλμένης πληροφόρησης σχετικά με τις δημοσιοποιούμενες προσφορές,
- η) πραγματοποιεί συγκρίσεις και ταυτοχρόνως περιορίζει τις απαιτούμενες πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για τη σύγκριση, και
- θ) περιλαμβάνει συγκριτικά κριτήρια σχετικά με τη φύση των υπηρεσιών που παρέχονται από τους προμηθευτές.